

eul_wid: mlw-ak

Ἀριστοφάνους Σχόλια · Aristophanes Scholia

Commentary-Frogs

Ὑπόμνημα εἰς Βάτραχους

Period: Ἑλληνιστική [Hellenistic](#)
Dialect: Κοινή τεχνική [Technical Koine](#)
Domain: Γραμματική [Grammar](#)
Format: Πεζός [Prose](#)

arg ran 1 ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ὁ παρῶν ποιητής, ὡς ἐν τῷ δράματι τοῦ Πλούτου τῷ τότε τῶν Ἀθηνῶν ἄρχοντι ὅπωςδῆποτε χαριζόμενος, τότε τὸν Πλοῦτον ἀναβλέψαι φησὶ καὶ πλουτίσαι τοὺς ἀγαθοὺς, τῶν Νεφελῶν δὲ τὸ δρᾶμα τῷ φαινομένῳ γράψας κατὰ Σωκράτους, κατὰ παντὸς συνετάξατο φιλοσόφου μεταρσιολέσχου καὶ φυσικοῦ—Σωκράτης γὰρ μετερχόμενος τὴν ἠθικὴν φιλοσοφίαν, εἰ ἄρα καὶ ταύτην, κατεγέλα μεταρσιολογίας καὶ φυσικῆς, ὡς γράφει καὶ Ξενοφῶν ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασι, θεολογίας δὲ ὡς ἀκαταλήπτου πάντῃ ἀπέιχετο—ὡς οὖν τὸ δρᾶμα τοῦ Πλούτου ὑπὲρ τοῦ τότε ἄρχοντος Ἀθηνῶν ἀσυμφανῶς συνετάξατο, κατὰ παντὸς δὲ φιλοσόφου μεταρσιολέσχου καὶ ψευδοτύφου τὸ δρᾶμα τῶν Νεφελῶν, οὕτω καὶ τήνδε τὴν κωμωδίαν τὴν τῶν Βατράχων κατὰ παντὸς ὑποψύχρου καὶ ὑψηγόρου καὶ ὑποξύλου καὶ ἀφυοῦς καὶ ἀτεχνότατα γράφοντος, τῷ μεμνηνέῳ δ' οὐ συνιέντος αὐτὸν ὄντα βάρβαρον, οἰομένου δὲ μὴ μόνον ἰσοῦσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ κρεῖττονα φέρεσθαι τινῶν αἰθερίων ἀνθρώπων, ὡς τῷ ὑπὲρ φύσιν Ὀμήρῳ τις ἀνώνυμος ἤριζε Σάτυρος, Ἡσιόδῳ δὲ Κέρκωψ, ἢ πλεόν εἰπεῖν, Εὐρυτος μὲν τοξικῇ, Μαρσύας δὲ μουσικῇ τῷ Ἀπόλλωνι, Σειρήνες δὲ Μούσαις καὶ Θάμυρις ὁ μαινόμενος, ἢ ὡς ὁ Αἰγύπτιος Σῶφισ καὶ ὁ Θετταλὸς Σαλμωνεὺς ταῖς οὐρανίοις λήρως ἀντιπαταγοῦντες βρονταῖς καὶ τοῖς κεραυνοῖς δῆθεν ἀνταπαστράπτοντες. ^[20]

arg ran 1 ⁽³⁾ κατὰ τοιοῦτου παντὸς μὴ συνιέντος αὐτόν, ἐξυμνουμένου δὲ φιληταῖς ἀλογίστοις καθάρμασι, δίκην βατράχων βοῶσι θορυβωδέστατα, τὸ τοιοῦτον ὁ ποιητής δρᾶμα ἐξέθετο. ἡ διασκευὴ δὲ καὶ ἡ ἔκθεσις τοιάδε τοῦ δράματος, πλάττεται τῷ ποιητῇ δυσφορῶν ὁ Διόνυσος διὰ τὸ ἐν τοῖς Διονυσίοις μὴ εἶναι ἢ τραγικὸν ἢ κωμικὸν δεξιὸν ποιητὴν. ὅθεν καὶ βουλευθεὶς κατιέναι εἰς Ἄιδου, ὡς Εὐριπίδην ἐκεῖθεν ἀνάξειεν, ἐπὶ διονυσιακοῖς τοῖς κοθόρνοις, καὶ λεοντὴν καὶ ῥόπαλον ἔχων τρόπῳ τοῦ Ἡρακλέους, μετὰ Ξανθίου οἰκέτου, ὄνῳ ἐποχουμένου, τοῖς ὤμοις δὲ ἀνάφορον φέροντος, ὃ ἀλλακτὸν δημωδεστέρως καλεῖται, ἐς Θήβας ἢ Τίρυνθα, πόλιν τοῦ Ἄργους, ἀφικνεῖται πρὸς Ἡρακλέα, ὁδοὺς τὰς εἰς Ἄιδου ἀγούσας χρήζων μαθεῖν ἐξ αὐτοῦ καὶ πανδοχεῖα καὶ ἐκτροπὰς, ἅτε τοῦ Ἡρακλέους εἰς Ἄιδου πρὶν κατελθόντος ἐπ' ἀναγωγῇ τοῦ Κερβέρου, εἰ καὶ δυσὶ γενεαῖς προγενέστερος Ἡρακλέους ἦν ὁ Διόνυσος. παρ' οὗ μαθὼν, ὅσον ἔχρηξεν, ἀπάρχεται τῆς πορείας. παρὰ τὴν λίμνην δὲ πεφθακῶς τὴν Ἀχερουσίαν, αὐτὸς μὲν ὁ Διόνυσος δυσὶν ὀβολοῖς περαιοῦται τῷ Χάρωνι, Ξανθίας δ', ἀνθ' ὧν τῇ περὶ Ἀργιννούσας οὐκ ἐναυμάχησε ναυμαχίᾳ, τῷ Χάρωνι μὴ ἀναληφθεὶς πεζῇ τὴν λίμνην κύκλῳ περιπορεύεται. καὶ τί δεῖ λεπτολογεῖν τὸ πᾶν τοῦ συγγράμματος; τέλος ὁ Διόνυσος ξενίζεται Περσεφόνῃ καὶ

Πλούτωνι, καὶ κρίσιν ποιησάμενος ποιητῶν, Εὐριπίδου τε καὶ Αἰσχύλου, καὶ ἄριστον τῷ ὄντι Αἰσχύλον νομίσας καὶ παρὰ προσδοκίαν τοῦτον λαβὼν, ἀλλ' οὐκ Εὐριπίδην, αὐθις ἐς τοὺς ζῶντας ἀνέρχεται. τοῖς δὲ γελοίοις τούτοις ὁ κωμικὸς μεθόδῳ δεινότητος ἀνύει πάνυ γενναῖα καὶ σπουδαιότατα. τῇ γὰρ ἐξ Ἰδίου μετ' Αἰσχύλου πρὸς τοὺς ζῶντας ἀναφορᾷ, φησίν, παραπεμπόμενος ὁ Διόνυσος ἐντολὴν ἔσχε Πλούτωνος καὶ Περσεφόνης καὶ τοῦ χοροῦ τῶν μυστῶν, ὅπως τὴν Ἀθηναίων πολιτείαν ἰσώσῃ καὶ διαλύσῃ τὰς ἔχθρας καὶ τοὺς διὰ τὴν ἐν Ἀργιννούσαις μὴ γενομένην ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν γενομένους φυγάδας τε καὶ ἀτίμους αὐθις πολίτας τε καὶ ἐντίμους ποιήσειεν. ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΒΑΤΡΑΧΩΝ μαθὼν παρ' Ἡρακλέους Διόνυσος τὴν ὁδὸν πρὸς τοὺς κατοικομένους πορεύεται λαβὼν τὸ δέρμα καὶ τὸ σκύταλον, ἀναγαγεῖν θέλων Εὐριπίδην. ^[5]

arg ran 2 1 ⁽³⁾ λῖμιν δὲ διέβαινεν κάτω καὶ τῶν βατράχων ἀνέκραξεν εὐφημος χορὸς. ἔπειτα μυστῶν ἐκδοχὴ Πλούτων δ' ἰδὼν ὡς Ἡρακλεῖ προσέκοπτε διὰ τὸν Κέρβερον. ὡς δ' ἀνεφάνη, τίθεται τραγωδίας ἀγών· καὶ δὴ στεφανοῦται <γ> Αἰσχύλος. τοῦτον δ' ἄγει Διόνυσος ἐς φῶς, οὐχὶ μὰ Δί' Εὐριπίδην. ΒΑΤΡΑΧΩΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ Διόνυσός ἐστι μετὰ θεράποντος Ξανθίου κατ' Εὐριπίδου πόθον εἰς Ἰδίου κατιῶν· ἔχει δὲ λεοντήν καὶ ρόπαλον πρὸς τὸ τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἔκπληξιν παρέχειν. ^[5]

arg ran 3 1 ἔλθῶν δ' εἰς τὸν Ἡρακλέα πρότερον, ἵνα ἐξετάσῃ τὰ κατὰ τὰς ὁδοὺς, δι' ὧν καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὸν Κέρβερον ὥχεται, καὶ ὀλίγα περὶ τῶν τραγικῶν διαλεχθεὶς ὁρμᾷ πρὸς τὸ προκείμενον. ἐπεὶ δὲ πρὸς τῇ Ἀχερουσίᾳ λίμνῃ γίνεται, ὁ μὲν Ξανθίας διὰ τὸ μὴ συννενανυμαχηκέναι τὴν περὶ Ἀργιννούσας ὑπὸ τοῦ Χάρωνος οὐκ ἀναληφθεὶς πεζῇ τὴν κύκλῳ πορεύεται· ὁ δὲ Διόνυσος δύο ὀβολῶν περαιοῦται προσπαίζων ἅμα τοῖς κατὰ τὸν πόρον ἄδουσι βατράχοις καὶ γελωτοποιῶν. μετὰ ταῦτα ἐν Ἰδίου τῶν πραγμάτων ἤδη χειριζομένων οἱ τε μύσται χορεύοντες ἐν τῷ προφανεῖ καὶ τὸν Ἰακχὸν ἄδοντες ἐν χοροῦ σχήματι καθορῶνται ὃ τε Διόνυσος μετὰ τοῦ θεράποντος εἰς ταὐτὸν ἔρχεται τούτοις. τῶν δὲ προηδικημένων ὑπὸ Ἡρακλέους προσπλεκομένων τῷ Διονύσῳ διὰ τὴν ἐκ τῆς σκευῆς ἄγνοιαν, μέχρι μὲν οὖν τινος οὐκ ἀγελοῖως χειμάζονται, εἴτα μέντοι γε ὡς τὸν Πλούτωνα καὶ τὴν Περσεφόνην παραχθέντες ἁλεωρῆς τυγχάνουσιν. ἐν δὲ τούτῳ ὁ μὲν τῶν μυστῶν χορὸς περὶ τοῦ τὴν πολιτείαν ἐξιῶσαι καὶ τοὺς ἀτίμους ἐντίμους ποιῆσαι χάτερων τινῶν πρὸς τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν διαλέγεται. τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ δράματος μονόκωλα, ἄλλως δὲ τερπνὴν καὶ φιλόλογον λαμβάνει σύστασιν. παρεισάγεται γὰρ Εὐριπίδης Αἰσχύλῳ περὶ τῆς τραγικῆς διαφερόμενος, τὸ μὲν ἔμπροσθεν Αἰσχύλου παρὰ τῷ Ἰδίῳ βραβεῖον ἔχοντος καὶ τὸν τραγωδικὸν θρόνον, τότε δὲ Εὐριπίδου τῆς τιμῆς ἀντιποιησάμενου. συστήσαντος δὲ τοῦ Πλούτωνος αὐτοῖς τὸν Διόνυσον διακοῦειν, ἐκάτερος αὐτῶν λόγους πολλοὺς καὶ ποικίλους ποιεῖται, καὶ τέλος πάντα ἔλεγχον καὶ πᾶσαν βάσανον οὐκ ἀπιθάνως ἐκατέρου κατὰ τῆς θατέρου ποιήσεως προσάγοντος, κρίνας παρὰ προσδοκίαν ὁ Διόνυσος τὸν Αἰσχύλον νικᾶν, ἔχων αὐτὸν ὡς τοὺς ζῶντας ἀνέρχεται. ^[55]

arg ran 3 1 τὸ δὲ δρᾶμα τῶν εὖ πάνυ καὶ φιλολόγως πεποιημένων. ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετὰ Ἀντιγένης διὰ Φιλωνίδου εἰς Ληναῖα. πρῶτος ἦν· <δεύτερος> Φρύνιχος Μούσαις Πλάτων τρίτος Κλεοφῶντι. οὕτω δὲ ἐθαυμάσθη τὸ δρᾶμα διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παράβασιν, ὥστε καὶ ἀνεδιδάχθη, ὡς ἔφη Δικαίαρχος. ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ Ξανθίας· πανδοκεῦτριαι δύο· Διόνυσος· ἑτέρα Πλαθάνη· Ἡρακλῆς· Αἰσχύλος· νεκρὸς· Εὐριπίδης· Χάρων· μυστῶν χορὸς· Αἰακός· χορὸς βατράχων· παραχορήγημα· θεράπαινα Περσεφόνης. ^[5]

sch ran 1a εἶπω τι τῶν εἰωθότων· ὁ Διόνυσος μέλλων ἀφικέσθαι πρὸς τὴν Ἡρακλέους οἰκίαν, ἵν' ἐξ αὐτοῦ τὰ πρὸς τὴν Ἰδίου κάθοδον πάντα γνοίῃ σαφῶς, ἔνεκα τοῦ γελοίου τῷ ποιητῇ πλάττεται αὐτὸς μὲν αὐτοποδία βαδίζων, οἰκέτην δὲ μεθ' ἑαυτοῦ ἔχων Ξανθίαν, συμπορευόμενον ὄνῃ μὲν ἔποχον, ἑαυτοῦ δὲ τοῖς ὤμοις στρώματα καὶ ἀνάφορον ἔχοντα καὶ

δυσφοροῦντα τῷ βάρει· ὃς τὸ λεγόμενον τῷ βάρει τοῦ φόρτου τὸν τῆς γαστρὸς φόρτον κινδυνεύων ἐκκρίνειν βούλεται μὲν ἀριδῆλως καὶ προφανῶς τῷ Διονύσῳ τοῦτο εἰπεῖν, ἐκκλίνων δὲ ὡς φορτικὸν συμφανῶς τοῦτο εἰπεῖν, περιπλοκῆς δὲ σχήματι οὕτω φησὶν· εἶπω τι τῶν ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ λεγομένων, ὧ δέσποτα, ἢ τῶν εἰωθότων λέγεσθαι τε καὶ πράττεσθαι τοῖς ὑποκριταῖς τῶν νῦν κωμικῶν, (2) “ ἐ φ ’ οἷς ἀεὶ γελῶσιν οἱ θεώμενοι ι ” ἤτοι οἱ θεαταί· εὐθύς, ὃ φασιν, ἐκ πρώτης βαλβίδος τοὺς κωμικοὺς ποιητὰς διαβάλλει, Φρύνιχον, Λύκιν καὶ Ἀμειψίαν, ὡς στρώματα φέροντας ἐν ταῖς κωμωδίαις καὶ τοῖς δι’ αὐτὰ πιεσμοῖς φορτικὰ γελοιῶδη λαλοῦντας, κινεῖν δὲ δυνάμενα πρὸς γέλωτα τοὺς ἀκροωμένους καὶ θεατάς. ἀπορία : ἐρεῖ δέ τις ἴσως πῶς αὐτὸς ταῦτα ποιεῖ τοὺς ἄλλους αἰτιώμενος; διὰ ταῦτα, ὅτι αὐτὸς σχήματι μόνῳ ταῦτα ποιεῖ καὶ τὰ φορτικὰ θεραπευμένως καὶ μετριωτέρως φησὶν, ἐκεῖνοι δὲ φορτηφοροῦσί τε βαρέως καὶ τὰ φορτικὰ φορτικῶς, καὶ πολλάκις ὡς γελῶεν οἱ ὀχλωδέστεροι φθέγγονται. ταῦτα μὲν οὕτως· ἐμοὶ δὲ τὸ μὲν δρᾶμα τοῦ Πλούτου καὶ αἱ Νεφέλαι καὶ ὅλα καὶ κατὰ μέρος ἐννοίαις καὶ εἰσβολαῖς καὶ ἐπιχειρήμασι καὶ ὅσοις ἄλλοις κωμωδία συντίθεται, πάνυ δοκοῦσιν ἔχειν ἀρίστως, τὸ τῶν Νεφελῶν δὲ καὶ δαιμόνιον καὶ ἀμίμητον οἶον. τὸ νῦν δὲ τῶν Βατράχων οὔτε τῆς ἐννοίας, πλὴν μόνης τῆς περὶ τῶν πολιτῶν ἰσώσεως, αἰνῶ καὶ τὰς εἰσβολὰς καὶ πάντα οὐχὶ προσίεμαι, ἀγοραίας δὲ θυμέλης πάντα μακρηγορούσης δοκῶ, κινούσης βάνουσον γέλωτα, οὐ μὴν σοφῆς καὶ γονίμου κωμωδίας κυήματα. τῶν εἰωθότων] τῶν κατὰ συνήθειαν λεγομένων. ^[25]

sch ran 2 οἱ θεώμενοι] οἱ θεαταί· ἀπτικὸν τὸ λαμβάνειν τὰς μετοχὰς ἀντὶ ὀνομάτων. νῆ τὸν Δ ι ’ ὅτι βούλει : λέγει τῷ Ξανθίᾳ Διόνυσος· λέγει, πλὴν τοῦτο μὴ εἶπης, ὅτι “ πιέζομαι ι ” · τοῦτο δὲ τὸ “ πιέζομαι ” φύλαξαι καὶ πρόσ(σ)χες μὴ λέγειν συνεχῶς—τὸ “ πάν υ ” γὰρ καὶ “ πολὺ ” καὶ “ συνεχές ” ἐστίν—, ἢ ἔσται ἥδη χολή ἤτοι κινεῖ χολήν.

sch ran 3a ἢ πάνυ γὰρ χολή καὶ ὀργή ἐστίν ἐμοὶ τὸ λέγειν σέ, ὅτι “ πιέζομαι ”. πλὴν] τοῦ. ^[5]

sch ran 4a φύλαξαι] τὸ μὴ εἰπεῖν, ὅτι. γὰρ .

sch ran 4b .. χολή] ἐν σοί, ἐὰν εἶπης, ὅτι “ πιέζομαι.” μὴ δ ’ ἕτερον ἀστεῖον : ὁ Ξανθίας φησὶν· μὴδ’ ἕτερον γελοιῶδες εἶπω; καὶ ὁ Διόνυσός φησιν ἐλλιπῶς· ναί, πάντα λέγε, πλὴν μόνον γέ μοι τὸ “ ὡς θλίβομαι ι ” .

sch ran 5a καὶ ἄλιν ὁ Ξανθίας· τί δαί; τὸ πάνυ γελοιότατον εἶπω; καὶ ὁ (6) Διόνυσός φησιν· ναὶ μὰ τὸν Δία, θαρρῶν γε—λείπει τὸ “ λέγε ”—μόνον ἐκεῖνο ὅπως καὶ πῶς μὴ ’ρεῖς καὶ ἐρεῖς. καὶ ὁ Ξανθίας· τὸ τί μὴ ἐρῶ; καὶ (8) ἄλιν ὁ Διόνυσος· ὅτι χεζητιᾶς καὶ μέλλεις ἀποπατεῖν μεταβαλλόμενος καὶ μεταφέρων ἀεὶ καὶ μεταλλάσσω ἐξ ὧμου εἰς ὧμον τὸ ἀνάφορον καὶ ἄνω (9) τῶν ὧμων βασταζόμενον. πρὸς δὲ Ξανθίας· μὴδὲ τοῦτο ἐρῶ, ὅτι τόσον βάρος βαστάζων ἐπὶ τῶν ὧμων, εἰ μὴ καθαιρήσει καὶ καταβάλῃ καὶ ρίψει τις, τυφωνικὸν πνεύσαιμι τῶν ἐγγαστρίων; ὀρᾶς εἰσβολὴν ἀγοραίαν δράματος καὶ φλυαρίαν, εἴ που ἐτέρωσε τοῦτο εὔρον· αὐτὸς δὲ οὐ συνόλως εἶναι Ἀριστοφάνους ἂν ὑπετόπασα, οὐδ’ ἵκταρ βαίνειν Ἀριστοφάνους μιμήσεως, πολὺ δέ, πολὺ αὐτῆς ἀποτρέχειν. ὡς θλίβομαι] εἴ τι βούλει. ^[10]

sch ran 7 ὅπως] σκόπει. μεταβαλλόμενος] μεταθείς, μεταφέρων, μεταλλάσσω.

sch ran 8b τάνάφορον] τὸ βασταζόμενον ἄνω τῶν ὧμων ἀλλακτόν. ἐφετικά ῥήματα.

sch ran 9 μὴδ’ ... τοσοῦτον] μὴδὲ τοῦτο ἐρῶ. καθαιρήσει] καταβιάσει.

sch ran 11a μὴ δὴ θ’ , ἵκετεύω : μὴ δῆτα ἐρεῖς, δέομαι, αὐτὸ τοῦτο, ὃ εἵρηκας, μὴ πως ἀκούσας ἀηδισθεῖς ἐμέσω, ἀλλ’ ὅτε χρείαν ἔχω ἐμέτου, τότε μοι τοῦτο λέγε. δῆθ’] ἐρεῖς.

sch ran 11c

πλήν ... ἐξεμείν] χρεῖαν ἔχω τοῦ ἐμέσαι ἀηδισθεῖς. ὦνπερ Φρύνιχος : Φρύνιχος ἦν πρὸ Αἰσχύλου τραγωδίας ποιητῆς ἄριστος· νῦν δὲ τὸν κωμικὸν κωμωδεῖ Φρύνιχον, καὶ Λύκιν καὶ Ἀμειψίαν, περὶ ὧν ἔφθασα προειπεῖν.

sch ran 13 ἦν δὲ ὁ Φρύνιχος οὗτος πατρὸς Εὐνομίδου, κωμωδεῖται δὲ ὡς ξένος καὶ ποιητῆς φαῦλος καὶ ὡς ἀλλότρια λέγων καὶ κακονούστατα. εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Φρύνιχοι δύο. σκευηφοροῦσι : τριχῶς τουτὶ γράφεται “σκευηφοροῦσι”, “σκεύη φοροῦσι”, “σκεύη φέρουσι”. [5]

sch ran 15a ὁ δὲ νοῦς οὗτοι ἄνδρας φορτηφοροῦντας εἰσφέρουσι ταῖς κωμωδίαις. σκεύη] οἵ.

sch ran 15c ἐν κωμωδίᾳ] ἡγουν τῇ σκηνῇ. μὴ νῦν ποιήσης, ὡς ἐγὼ θεώμενος : μὴ καὶ σὺ κατ’ ἐκείνους ποιήσης, ὃ λέγεις ἐκ τοῦ δῆθεν φορτηφορεῖν, ὡς οἱ ἐκείνων ὑποκριταί· ὡς ἐγὼ (17) θεώμενος καὶ ὁρῶν, ὅταν ἴδω τι τούτων τῶν σοφισμάτων, ἢ τῶν σοφῶν μιμημάτων εἰρωνικῶς, ἢ τῶν σοφισμάτων καὶ ἀπατηλῶν τούτων ποιημάτων, (18) πλεῖν καὶ πλεόν ἢ ἐνιαυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι, ἥτοι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ μιᾷ πλεόν γηρῶν ἐξ ἀγανακτήσεως, παρὸ ἐμελλον γηράσαι ὀλοκλήρῳ ἐνιαυτῷ. [5]

sch ran 17 τῶν σοφισμάτων] καὶ ἀπατηλῶν ποιημάτων. πλεῖν] πλεόν.

sch ran 19 ὦ τρισκακὸδαιμον : οὗτος μέν, ὡς φησι, τῇ τούτων ἀηδία μιᾷ ἡμέρᾳ γῆρας γηράσκων πλεῖον ὀλοκλήρου ἐνιαυτοῦ ἀπέρχεται· ἐγὼ δὲ νῦν τῇ τούτου ψυχρολογίᾳ, καίπερ καὶ ταῖς διαίταις καὶ τοῖς ποτοῖς καὶ πᾶσιν ἄλλοις τοιούτοις φιλοψυχρότατος ὢν καὶ ταῦτα γράφων περὶ τὸ διακαέστατον τῶν καιρῶν, τὴν μέσσην ὥραν φημί τὴν τῆς ἐπιτολῆς τοῦ Κυνός, ὡς περὶ μέσσην ὥραν χειμέριον περὶ Μαιῶτιν ὀδεύων καὶ τοῦ σκυθίου Ταύρου τοὺς “κρυσταλλόπηγας” πρόποδας, αἶμα τὸ περικάρδιον ἤδη ἐναποψύχομαι καὶ κρυσταλωθέντες οἱ δάκτυλοι γράφειν μοι ἐπεσχέθησαν· τοσοῦτον ἐνταῦθα τὸ περιὸν τῷ ἀνδρὶ τῆς ψυχρότητος οὐ συνίημί τι πεπονθότι. ἀλλὰ τὸ “ὦ τρισκακὸδαιμον ν” πάλιν ἀναληπτέον μοι. νῦν σχετλιάζει δυσφορῶν ὁ Ξανθίας, καί· ἄρα ὁ τράχηλος οὐτοσί, φησί, θλίβεται τοῖς φορτίοις, ἥτοι ἐγώ, οὐκ ἐρεῖ δὲ τὸ γελοῖον; τὸ δὲ] ἔστω. [10]

sch ran 20b ἐρεῖ] ἴν’ εἶπη. καὶ ὁ Διόνυσος· εἴτ’ οὐχ ὕβρις, τουτέστι καὶ ἀλαζονεία, φησί, καὶ πολλὴ τρυφή καὶ ἅπερ πάνυ μειρακιώδη καὶ ἀγοραῖα καὶ κάπηλα καὶ ψυχρότατα (22) τάδε, φησὶν, ὅτι ἐγὼ ὁ Διόνυσος, υἱὸς Σταμνίου ὢν, ὡς οἶνος καὶ περιεχόμενος τῷ σταμνίῳ, αὐτὸς βαδίζω αὐτοποδία καὶ πονῶ καὶ κόπους (23) ὑφίσταμαι, τοῦτον δὲ ὀχῶ καὶ ἐποχούμενον, ὄνῳ φερόμενον, ἄγω, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο καὶ κοπιᾷ μὴδ’ ἄχθος μὴδὲ φορτίον φέροι; ὕβρις] ἀλαζονεία. [5]

sch ran 21c τρυφή] ἔπαρσις. ὀχῶ] καβαλλάριον ποιῶ.

sch ran 24 ταλαιπωροῖτο] ἡγουν κοπιᾷ. οὐ γὰρ φέρω ὃ ὡς : τοῦ Διονύσου εἰπόντος· ἐπ’ ὄνου ὀχούμενον ἄγω τοῦτον, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο μὴδὲ φορτίον μὴδ’ ἄχθος φέροι, φησὶν ὁ Ξανθίας, ἐπ’ ὄνου μὲν ἐποχούμενος, τοῖς ὤμοις δὲ φέρων τὰ σκεύη· οὐ γὰρ φέρω ἐγώ; καὶ ὁ Διόνυσος· πῶς φέρεις καὶ βαστάζεις, ὅστις ὀχῇ καὶ βαστάζει ὑπὸ τοῦ (26) ὄνου; καὶ ὁ Ξανθίας· πῶς φέρω, λέγεις; ὡς φέρων καὶ βαστάζων ταῦτα. [5]

sch ran 25a τίνα τρόπον, φησί, βαστάζεις ταῦτα, ἥτοι ἐποχούμενος ὄνῳ πῶς βαστάζεις (27) αὐτά; καὶ ὁ Ξανθίας· βαρέως πάνυ. καὶ ὁ Διόνυσος· οὐκουν καὶ οὐχὶ τὸ βάρος, ὅπερ φέρεις σὺ καὶ βαστάζεις, φέρει ὁ ὄνος, ὡς βαστάζων σέ; καὶ ἅμα τῷ φαινομένῳ φησί· τὰ στρώματα, ἃ βαστάζεις σὺ, καὶ τὸ τούτων βάρος, ἐσχηματισμένως δὲ τὸ βάρος τῶν διδύμων· ἥτοι τὸ βάρος τῶν στρωμάτων (28) καὶ τῶν ὦν διδύμων τὸ βάρος οὐ φέρει καὶ βαστάζει ὁ ὄνος; καὶ ὁ Ξανθίας· οὐ μὰ τὸν Δία, πρὸς ἀμφοτέραν φησὶ τὴν διάνοιαν· οὐχὶ ὁ ὄνος φέρει, ὃ ἐγὼ φέρω βάρος. νῦν οἱ παλαιοὶ φασὶ καὶ καλῶς ἄρα· (29) “τινὲς εἰς τὸ “φέρω” δύο στιγμὰς ποιοῦσι”. πῶς γὰρ φέρεις, φησὶν ὁ Διόνυσος, ὃς ὑφ’ ἐτέρου φέρει; ὁρᾷς ἄκαιρον φλυαρίαν· καὶ ἀνωτέρῳ γὰρ ἀνωθεν τοῦτο εἶπε· “πῶς φέρεις, ὃς γ’ ὀχεῖ”; τέως γοῦν τοῦ Διονύσου εἰπόντος (30) πῶς λέγεις φέρειν φερόμενος

ὕφ' ἐτέρου; οὐκ οἶδα, φησὶν ὁ Ξανθίας (31) ὁ δ' ὦμος οὐτοσὶ πιέζεται. καὶ πάλιν πρὸς αὐτὸν ὁ Διόνυσος ἐπεὶ λέγεις (32) μὴ ὠφελεῖν σε τὸν ὄνον, ἐν τῷ μέρει καὶ ἐκ μέρους καὶ ἀκαριαία χρόνου (33) ῥοπῇ ἄρας σὺ τὸν ὄνον βάσταξον. καὶ ὁ Ξανθίας φησὶν· οἴμοι ὁ κακοδαίμων, ὅτι δύο μεθύσοις ἐνέτυχον παραληροῦσι νυνί, Διονύσω καὶ κωμικῷ ποιητῇ. τί γὰρ οὐκ ἐναυμάχουν; εἰ γὰρ ἐναυμάχησα, ἢ κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἐν τῇ περὶ Ἀργινοῦσαις κατὰ Λακῶνων ναυμαχίᾳ, ἢ κατὰ Τζέτζην περὶ τὴν Σαλαμίνα κατὰ Περσῶν, ἐλευθερωθεὶς γάρ, ὡς καὶ πάντες οἱ Ἀθηναῖοις συνναυμαχῆσαντες (34) δοῦλοι, ἢ τὰν καὶ ὄντως ἂν ἐκέλευον σὲ μακρὰ καὶ μεγάλα κωκύειν Σαλαμῖνι περιών, καὶ παραληροῦντί σοι τόσῳ οὐκ ἂν οὔτ' ἡχθηφόρουν ἄχθος καταγέλαστον καὶ ἀγοραῖον οὔτ' ἂν συνόλως ἐπέισθην σοι. φέρω] βαστάζω. ^[25]

sch ran 25c ὅχεϊ] ἱππεύεις. τίνα] κατά.

sch ran 26b τίνα τρόπον] λέγεις βαστάζειν. ἐσχηματισμένως τῶν σῶν διδύμων καὶ τῶν στρωμάτων.

sch ran 28 οὐ] φέρει ὁ ὄνος. ἐν ταῖς περὶ Ἀργινοῦσαις κατὰ Λακῶνων ναυμαχίᾳ ἢ περὶ Σαλαμίνα κατὰ Περσῶν οἱ ναυμαχῆσαντες πάντες δοῦλοι ἐλεύθεροι.

sch ran 34a ἢ] ὄντως. μακρά] μεγάλα.

sch ran 35a κατάβα πανοῦργε : “κατάβηθι” λέγεται. τὸ χ δὲ γράφεται, ὅτι οὗτος ξενότερως ἀντὶ τοῦ “κατάβηθι” “κατάβ α” εἶπεν. ὁ δὲ Τζέτζης δωρικῶς φησι “κατάβαθι”. οἱ γὰρ Δωριεῖς “κατάβαθι” λέγουσι καὶ ἀποκοπῇ “κατάβα”. ὥσπερ ὁ Βελλεροφῶν Πελοποννασαστὶ λαλεῦμες. κατάβα] δωρικῶς. ^[5]

sch ran 37a παιδίον , παῖ , ἡμί , παῖ : ὁ Διόνυσος κόπτει καὶ πλήττει τὴν θύραν Ἡρακλέος καὶ καλεῖ τινα δοῦλον ἐξελεῖν Ἡρακλέα· παῖς γὰρ καὶ ὁ υἱός, κυριωτέρως δὲ ὁ δοῦλος. ἀσυντηρήτου δὲ τῆς πληγῆς γεγονυίας Ἡρακλῆς (38) εἰθισμένος γίγασι πολεμεῖν καὶ κενταύροις· κενταυρικῶς τις, φησί, τὴν θύραν ἐπάταξεν ἀκόσμως. ὁ Διόνυσος δ' ἔτι ἐστὼς ἔξω ἀκούσας τοῦδε τοῦ (40) ῥήματός φησι τῷ Ξανθίᾳ· ὁ παῖς—ἀντὶ τοῦ “ὦ παῖ Ξανθία”—, ἐνεθυμήθης καὶ νενόηκας, ὡς πάνυ ἐμὲ ὁ Ἡρακλῆς ἐπτοήθη; καὶ ὁ Ξανθίας ἦ (41) ἐπιτιμῶν αὐτῷ φησι· σίγα, μὴ μαίνιοιο, ἢ ἐφοβήθη σε, μὴ ἄρα μανικῶς κατὰσχετος εἶ τῷ νοσήματι. ἐξιών δὲ ὁ Ἡρακλῆς καὶ οὕτως ἰδὼν ἐστολισμένον (42) δάκνει τὰ χεῖλη, μὴ γελαῖν δ' οὐκ ἰσχύει. τραπέσθαι] ἐλθεῖν. ^[10]

sch ran 38 κενταυρικῶς] ἰσχυρῶς. ὅστις] ὑπάρχεις.

sch ran 40a ὁ παῖς] “ὦ παῖ” ἀττικῶς. οὐκ ἐνεθυμήθης] οὐκ ἤκουσας.

sch ran 41a σφόδρα μ' ἔδεισε] ἐφοβήθη ὁ Ἡρακλῆς. μὴ μαίνιοιό γε] μὴ μαίνου.

sch ran 41c Δία] τόν. δάκνω] κρατῶ.

sch ran 44a δαιμόνιε] εὐτυχέστατε. τί] κατά.

sch ran 45a οἶος] δυνατός. εἶμ'] εἰμί.

sch ran 46a ὀρῶν λεοντὴν ἐπὶ κροκωτῷ : ὁ Διόνυσος ὡς μέλλων ἐς Ἄιδου κατεληλυθέναι κατὰ μίμησιν Ἡρακλέους ἐνδύεται μὲν λεοντὴν, λαμβάνει καὶ ῥόπαλον, φορεῖ δὲ καὶ στολὴν τὴν διονυσιακὴν τὴν θηλυπρεπὴ τε καὶ ἔκλυτον, κροκωτόν, ποικίλον ἱμάτιον, οὐ στρατιώταις οἰκεῖον, ἀργοῖς δὲ καὶ τρυφῶσι καὶ πλέον γυναιξίν, ἀνειμένον, καὶ κόθορνον, ἀμφοτεροδέξιον ἐπαμφοτερίζον ὑπόδημα καὶ προσφυέστατον ἀμφοτέροις ποσίν, ὅποια νῦν ἱεουργοῦντες οἱ κοσμιώτεροι θυηπόλοι ὑποδιδύσκονται· ὅθεν καὶ Θηραμένης, εἷς τῶν τυράννων ὧν τῶν τριάκοντα, μαθητῆς δὲ γεγονὼς Εὐριπίδου, ἐλέγετο κόθορνος, ὡς ἀναρριπίζων κατὰ τοῦ δήμου μὲν τοὺς τριάκοντα, κατὰ τούτων δὲ τῶν τυράννων τὸν δῆμον. λεοντὴν] τὴν. ^[5]

sch ran 46c κροκωτῷ] ποικίλῳ ἱματίῳ ἐπάνω κοκκίνῳ. κροκωτῷ] τῷ.

sch ran 47a

κόθορνος ἀπὸ τοῦ κεῖσθαι ὀρθῶς ἀμφοτέροις τοῖς ποσίν. τίς ὁ νοῦς : ἦτοι ποῖα διανοία καὶ τί βουλευόμενος τὴν σύνθετον ἔσχες ταύτην στολήν τὴν διονυσιοηράκλειον, μᾶλλον δὲ τὴν ἱματιοκένταυρον; καὶ ῥόπαλον] καὶ τό.

sch ran 47a ξυνηλθέτην] συνηλθον. ἐπεβάτευον Κλεισθένη : ὁ Κλεισθένης οὗτος ἦν υἱὸς Σιβυρτίου λεῖον τὸ γένειον ἔχων, λεῖος τὸ γένειον, ἐπ' αἰσχύρῃ καὶ πασχητῖα κωμωδούμενος.

sch ran 48a νῦν οὖν εἰς τοῦτο τὸν ἄνθρωπον λοιδορεῖν κωμωδεῖν θέλων ἐπαμφοτερίζουσας εἰσφέρει εἰσφορεῖ καὶ τὰς λέξεις· νεωστὶ γὰρ αὐτοῦ στρατηγήσαντος καὶ ναυμαχίᾳ νικήσαντος εἰσφέρει τὸν Διόνυσον τῷ μὲν φαινομένῳ πρὸς Ἡρακλέα ταδὶ λέγοντα· στρατηγοῦντος Κλεισθένους τῇ κατὰ στόλον μάχῃ καὶ γὰρ ἐπεβάτευον αὐτῷ ἦγουν (49) τῶν ἐπιβατῶν εἷς ἦν, καὶ νενικήκαμεν τῇ ναυμαχίᾳ ἢ δώδεκα ἢ τρισκαίδεκα (52) τῶν ἐναντίων βυθίσαντες ναῦς. ἐν τῇ τριήρει γοῦν ἀναγινώσκοντί μοι τὴν Ἀνδρομέδαν κατέσχε με πόθος ἄρρητος Εὐριπίδου, καὶ κατεπίθυμος ἐκείνου τόσον γενόμενος κατελθεῖν ἐθέλω πρὸς Αἶδην καὶ τοῦτον ἀνενεγκεῖν. (71) δέομαι γὰρ δεξιῶ ποιετοῦ· οἱ μὲν γὰρ τεθνήκασιν, οἱ δὲ ζῶντες νῦν ὄντες φαυλότατοι. οὗτος ὁ νοῦς τοῦ λόγου ἐστὶν ὁ μὴ κρυπτόμενος ἦτοι ὁ νῦν φαινόμενος· τὸ δὲ κρυπτόμενον, τῷ σχήματι δὲ δηλούμενον, νοεῖν ἐστὶν αἰσχύρῃ τὸ ἐπιβατεύειν, ὃ λέγεται μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν ἀλόγων, ἃ συνουσιάζει ἐπαναβαίνοντα. οὗτος μὲν ἐστὶν ὁ τοῦ λόγου πᾶς νοῦς ἥδη δὲ καὶ τῶν κατὰ μέρος λεκτέον μοι τὰ κεκρημένα ἐπεξηγήσεως. ἐπεβάτευον] ἔπλεον. ^[15]

sch ran 48b συνεγενόμην. Κλεισθένη] σὺν τῷ ἢ διὰ τοῦ.

sch ran 51a σφῶ σφῶε καὶ ὑμεῖς, φησὶν ὁ Ἡρακλῆς, κατεδύσατε τριήρεις πολεμίων; καὶ ὁ Διόνυσος· νῆ τὸν Ἀπόλλω. καὶ πάλιν ὁ Ἡρακλῆς· κατ' ἔγωγ' ἐξεγειρόμην ἐξηγρόμην διαγελῶν δῆθεν, ὅτι νενικήκασι ναυμαχίᾳ. ὥσει ὀνείροις τοῦτο εἶδον, φησὶν· ὑμεῖς μὲν ὀνείροις νενικήκατε ναυμαχοῦντες, καὶ ἔγωγε ἀνιστάμην τοῦ ὕπνου. σφῶ] ὑμεῖς τὸ ποιήσατε; ἐξηγρόμην] ἀπὸ τοῦ ὕπνου.

sch ran 52 ἀναγινώσκοντί] ἀναμνησκόμενῳ. ἐπάταξε] ἐκίνησε.

sch ran 54b πῶς οἶει] θαυμαστικόν. σμικρὸς ἡλίκος Μόλων : δύο Μόλωνες ἦσαν, ὁ λωποδύτης τὸ σῶμα βραχύς, καὶ ὁ ὑποκριτής, περὶ οὗ φησι νῦν· ἦν γὰρ πάνυ μέγας τῇ ἡλικίᾳ.

sch ran 55b ἡλίκος] οἶος. ἰαταταῖ : ἰατταταῖ : ἀκούσας ὁ Διόνυσος ἐρωτώμενος, εἰ ἀνδρὸς ἡράσθη, σχετλιάζων οὕτω φησί.

sch ran 57 καὶ ὁ Ἡρακλῆς πάλιν· ἄρα συνεγένου τῷ Κλεισθένει; “συγγενέσθαι” τὸ σεμνὸν “συνδιάγειν, συλλαλεῖν”. οὐ γὰρ ἀλλ' ἔχω κακῶς : ἀντὶ τοῦ “καὶ γὰρ ἔχω κακῶς”.

sch ran 58 ὁ δὲ “ἀλλά” παρέλκει ἀττικῶς. διαλυμαίνεται] βλάπτει.

sch ran 62a ἐπεθύμησας ἐξαίφνης ἔτνους : δι' αἰνίγματος δῆθεν ἐμφαίνει τὸ περιττὸν τοῦ πόθου. “ἔτνος” δὲ αὐτός—οὐκ ἀποκρύψω ὑμῖν—τοὺς ἐρεικτοὺς κυάμους εἶναι ἐδόκουν· νῦν δὲ ἐφεῦρον, ὥς ἔτνος καλεῖται τὸ πισσινοῦν ὄσπριον. εἰ δέ τις καὶ τί ὁ πίσσος τὸ ὄσπριον ἐθέλει μαθεῖν, ἴστω τοῦτι ὡς τὸ παρ' ἰδιώταις καλούμενον “αὔχος” ἐστί, καὶ οὐχ, ὥσπερ ἐγὼ καὶ περὶ τούτου φαύλως ἐνόμιζον, πίσσον καλῶν τὴν γυμνὴν καὶ τετριμμένην κέγχρον. τὴν μέχρι δὲ καὶ νῦν ἀγοραίαν καὶ φλύαρον ἀπεραντολογίαν τοῦ κωμικοῦ οὐχ οἶος ἔτι φέρειν εἰμί. ἔτνους] ὁ λεγόμενος ὦχος ἦτοι πίσσος. ^[5]

sch ran 64a ἄρ' ἐκδιδάσκω τὸ σαφές : ἄρα, φησὶ τῷ Ἡρακλεῖ ὁ Διόνυσος, ἔγνωσ σαφῶς ἐκ τοῦ αἰνίγματος, οὗ παρεθέμην σοι, τὸ διάπυρον οὗ ἔχω πόθου; ἐκδιδάσκω] λέγω τοῦτο, παριστάνω.

sch ran 65 μανθάνω] γινώσκω. πείσειεν] πείσει.

sch ran 68b οὐκ] ἀττικὸν παρέλκον. ἐπ'] εἰς.

sch ran 72a οὐκέτ' εἰσὶν] θάνον οἱ ἀγαθοί. ὄντες κακοί] ἐνταυθοῖ εἰσιν ἀμαθέστατοι.

- sch ran 73a τοῦτο γάρ τοι καὶ μόνον : ὁ Ἰοφῶν οὗτος υἱὸς ὦν Σοφοκλέους ἠγωνίσατο καὶ ἐνίκησεν λαμπρῶς ἔτι ζῶντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· διὸ ὑποπτέυει, μὴ ἄρα Σοφοκλέους ἦν τὸ ἀγωνισθέν. ἀναγνωσθέν. υἱὸς ἦν Σοφοκλέους, ὃς δόκησιν παρεῖχεν, ὅτι τοῖς τοῦ πατρὸς ἐχρήτο ποιήμασιν ὡς οἰκείοις.
- sch ran 74a λοιπὸν] ἐπίλοιπον. τοῦτ' ἄρα] ἀμφίβολον.
- sch ran 76a Σοφοκλέα] τόν. Εὐριπίδου] τοῦ.
- sch ran 77 ἄγειν] τινὰ ποιητήν. οὐ, πρίν γ' ἂν Ἰοφῶντα : εἰπόντος Διονύσου τοῦ Ἡρακλέους· εἴπερ ἐκεῖθεν ἐκεῖθε καὶ ἀπὸ τοῦ Ἄιδου δεῖ καὶ χρεῖα ἐστὶν ἀγαγεῖν τῶν τεθνηκότων τινὰ ποιητῶν, πῶς οὐ μέλλεις ἀνάγειν τὸν Σοφοκλέα; φησὶν ὁ Διονύσος· οὐκ ἀνάξω τὸν Σοφοκλέα, πρίν ἂνευ Σοφοκλέους Ἰοφῶντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ μόνον κωδωνίσω καὶ δοκιμάσω, εἰ τὰ ποιήματα, ἃ διδάσκει, αὐτοῦ εἰσι καὶ οὐχὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Σοφοκλέους. ^[5]
- sch ran 78a ὑποπτέυετο γὰρ οὗτος τὰ τοῦ πατρὸς λέγειν· ἦν δὲ τῇ ἡλικίᾳ μακρὸς καὶ τὴν φύσιν ὑπόψυχρος. τὸ “κωδωνίσω” δὲ τὸ “δοκιμάσω” μεταφορικῶς ἢ ἀπὸ τῶν κεραμεῶν ἀγγείων, ἃ δοκιμαζόμενα τῷ κρούεσθαι ὑγιᾶ πεφυκῶτα ἤχει δίκην κώδωνος, ἢ ἀπὸ τινων ὀρνέων καὶ ἵππων δοκιμαζομένων ἤχῳ κωδώνων· τὰ μὲν γὰρ τούτων γενναῖα γενναίως φέρει τοὺς ἤχους, τὰ δὲ δειλὰ καὶ πτοιαλέα πεφρίκασιν. καὶ ταῦτα μὲν ἰδιωτικώτερα τε καὶ γνωριμώτερα· τὸ δ' ἀληθὲς καὶ κατὰ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος τὸ “κωδωνίσω” λέξις ἐστὶ στρατηγικὴ τροπικὴ· οἱ στρατηγοὶ γὰρ καὶ στρατοπεδεῖαις ὑπαίθροις καὶ ταῖς φρουραῖς δὲ τῶν πόλεων κώδωνας ἐξαρτῶσι λεπτοῖς μίτοις ἀπηρωρημένους ἐκ διαστήματος, καὶ οὕτω θηρῶσιν ἐπ' ἀμφοτέρων κατασκόπους πολεμίων ἢ καὶ προδότας, ἐν μὲν ταῖς ὑπαίθροις στρατοπεδεῖαις ἡμέρας ἔτι τελοῦσης διὰ κηρύκων πάσῃ προμαρτυρόμενοι στρατιᾷ ὑπηρετικῇ τε καὶ μαχίμῳ· “πᾶς ἢ τροφῆς ὑποζυγίων ἢ ἐτέρου χρεῖαν ἔχων τινὸς ἔτι οὔσης ἡμέρας καὶ χόρτον συλλεξάτω καὶ τὰ χρειώδη· ὃς δ' ἂν περὶ τὴν νῦν ἐσπέραν ἀλῶ τὸν χάρακα περιπορευόμενος τὴν κεφαλὴν τῷ ξίφει ἀποτμηθήσεται”. οὕτω λοιπὸν ἡρεμούσης τῆς στρατιᾶς πάσης, ἂν τις ἐπέλθῃ κατάσκοπος, προσκρούει τοῖς κώδωσι καὶ γεγονότος ἤχου κατέχεται τοῖς φρουροῖς· κἀπὶ τοῦ τείχους τῆς πόλεως εἴ τις ἐπαναβαίῃ λαθὼν, οὕτως ἀλίσκεται, κἂν καὶ τῶν τῆς πόλεως τινες συνήργουν αὐτοῖς εἰς προδοσίαν τῆς πόλεως. Ἰοφῶντ'] τόν. ^[25]
- sch ran 78c ἀπολαβὼν] κρατήσας. κωδωνίσω] δοκιμάσω.
- sch ran 82a ὁ δ'] Σοφοκλῆς. εὐκολος] ἄπλαστος· ἀπλοῦς.
- sch ran 83a Ἀγάθων δὲ ποῦ ἐστίν : ὁ Ἀγάθων οὗτος ἦν δεξιὸς ποιητὴς κωμωδίας, ἀγαθὸς τὸν τρόπον καὶ Σωκράτους διδάσκαλος, ἀνὴρ λαμπροτράπεζος. λέγεται δέ, ὅτι καὶ Πλάτωνος ὁ συμποσιακὸς λόγος ἐπὶ τῇ ἐστιάσει τῇ τούτου ἐγράφη, αὐτοῦ τε καὶ πολλῶν φιλοσόφων συνεστιαθέντων τῷ Πλάτωνι. Ἀγάθων] ὁ.
- sch ran 85 ἐς μακάρων εὐωχίαν : ἥτοι τεθνηκῶς περὶ τὰς μακάρων ἐστὶ νήσους, ἃς Ἕλληνες περὶ χώραν Βρεττιάν εἶναι νομίζουσι κειμένας περὶ τὰ βόρεια τοῦ ἐσπερίου ὠκεανοῦ. ὑπεμφαίνει δὲ καὶ τὸ ἀβροεύωχον τοῦ ἀνδρός· ἢ ὅτι Ἀρχελάῳ τῷ βασιλεῖ Μακεδόνων μετ' ἄλλων πολλῶν μέχρι καὶ τέλους συνῆν εὐωχούμενος. Ξενοκλῆς : ὁ Ξενοκλῆς οὗτος υἱὸς ἦν Καρκίνου, τραγωδίας ποιητῆς· ἀδελφοὶ δὲ αὐτοῦ Ξενοτίμος καὶ Δημότιμος, ὑποκριταὶ ὀξυφωνότατοι, οἱ καὶ Καρκίνου δαίμονες ἐλέγοντο.
- sch ran 86a ὁ ῥηθεὶς δὲ αὐτῶν ἀδελφὸς Ξενοκλῆς λέγεται ἀλληγορικῶς καὶ ἀνήδυντος εἶναι περὶ τὴν ποίησιν. οἱ μνημονευόμενοι δὲ τρεῖς ἦσαν Ξενοκλεῖς, δύο μὲν τραγικοί, ἕτερος δὲ πολιτικός τε καὶ ῥήτωρ, Φαῦλλου υἱὸς Χολαργεὺς τὸν δῆμον. τῶν δῆμων. 86 p. ^[5]
- sch ran 86b

i.m.] υἱὸς ἦν Καρκίνου, τραγωδίας ποιητής· ἀδελφὸς δὲ Ξενοτίμου καὶ Δημοτίμου, οἱ δαίμονες Καρκίνου ἐλέγοντο. Πυθάγγελος : οὗτος τραγωδίας ἦν ποιητής φαῦλος καὶ ἄσημος.

sch ran 87b ἔμοῦ ... λόγος] ὥς δοῦλον οὐκ ἀπολογοῦνται. οὐκοῦν] περισσόν.

sch ran 90 ποιοῦντα] ποιήσεις γράφοντα. Εὐριπίδου πλεῖν : λαλίστερα καὶ φλυαρώτερα καὶ στωμυλώτερα Εὐριπίδου πλεῖν καὶ πλέον ἢ σταδίῳ καὶ τετρακοσίων πηχῶν.

sch ran 91b Εὐριπίδου] τοῦ. [σταδίου] σταδίῳ.

sch ran 91c { [σταδίῳ] σταδίου. [σταδίου] { }] στάδιον.

sch ran 91d [σταδίῳ] λαλίστερα] ἀφυέστερα, φλυαρώτερα.

sch ran 92a ἐπιφυλλίδες : ἐπιφυλλίδες εἰσὶ τὰ μικρότατα πάνυ τῶν σταφυλῶν βοτρυδίσκια, ὥς δυνάμενα ῥαδίως φύλλοις καλύπτεσθαι ἢ τὰ πρὸς αὐτοῖς τοῖς φύλλοις κρεμάμενα. στωμύλματα] φλυαρήματα.

sch ran 93a χελιδόνων μουσεῖα : βάρβαρα καὶ στωμύλα, ὀχλώδη, πολύγλωσσα, ἀτερπῆ Μοῦσαν ἔχοντα καὶ συγγραφὰς λόγων, ὥς ἀτερπεῖς καὶ θορυβώδεις εἰσὶν αἱ τῶν χελιδόνων φωναί, οὐ κατὰ κύκνον δὲ ἢ ἀηδόνα φθεγγόμεναι τερπνὰ μέλη καὶ γλυκύτατα ἢ λιγυρώτατα. λωβηταὶ τέχνης : διαφθορεῖς καὶ ἀφανισταὶ τῶν τεχνῶν· λέγει δὲ τῆς τραγωδίας καὶ κωμικῆς.

sch ran 93c μουσεῖα] ὀχλήσεις, λωβηταὶ] ἀφανισταί, φθορεῖς.

sch ran 94a ἃ φροῦδα θᾶττο ν: ἃ μειρακύλλια νῦν τὴν ποιητικὴν μετιόντα φροῦδα καὶ ἀφανῆ θᾶττον—λείπει τὸ “γίνεται”—ἅπαξ προσουρήσαντα καὶ εὐθυδρομήσαντα τῇ τραγωδίᾳ. ἦν μόνον χορὸν λάβη : ἐὰν μόνον τραγωδίας κληθῶσι διδάσκαλοι καὶ χορευτὰς λάβωσιν.

sch ran 94c θᾶττον] γίνεται. μόνον] ἓνα.

sch ran 94e λάβη] λάβωσιν. ἅπαξ προσουρήσαντα] εὐθυδρομήσαντα, εὐδοκιμήσαντα.

sch ran 95b τῇ τραγωδίᾳ] ἐν τῇ σκηνῇ. γόνιμον : γενναῖον καὶ πόριμον καὶ στερρὸν ποιητὴν οὐκ ἂν εὖροις ζητῶν, ὅστις ἂν λάκοι καὶ εἴποι ῥῆμα γενναῖον.

sch ran 96b γόνιμον] ἔντονον, φυσικόν. λάκοι : τὸ “λάκοι” πρὸς διασυρμόν φησιν Εὐριπίδου· ἐν Ὁρέστῃ γάρ φησιν Εὐριπίδης· ἔλακεν ἔλακεν.

sch ran 97b λάκοι] ἢ λάβοι. παρακεκινδυνευμένον : κινδύνῳ καὶ πολλῷ τῷ πόνῳ ἐφευρημένον· ἦτοι ξενοπρεπές.

sch ran 99b παρακεκινδυνευμένον] ὑψηλόν. κᾶνταῦθα διασύρει μάτην τὸν Εὐριπίδην, οὐχ ὥς ἡμεῖς τοῖς τῶν σοφῶν λογισμοῖς δικαίως ἐκεῖνον ἐλέγξαμεν, οἷσπερ ἐχρῆν· τί γὰρ μωμητὸν οἶκον Διὸς τὸν αἰθέρα καλεῖν ἢ χρόνου πόδα τὴν χρονικὴν κίνησιν; εἰ δ' ὅτι “δωμάτιον” τὸν τοσοῦτον αἰθέρα ἐκάλεσεν, ἴστω, ὥς καὶ τοῦτο καλῶς ἔχον ἐστί· πρὸς γὰρ δύναμιν θεῖαν ἀπανταχοῦ παροῦσαν καὶ πληροῦσαν τὸ πᾶν καὶ ὁ αἰθὴρ δωμάτιον καὶ οὐ δόμος. [5]

sch ran 100b ὧ δὲ πυργοῖ—πρὸς σὲ γὰρ νῦν μεταφέρομαι—καὶ μετεωρότερα τοῦ Καπανέως φρονεῖς, ἀλιτήριε, διαγελῶν τὸν ἄνδρα ὥς πάνυ ἀφρόνως καὶ ἀμαθῶς καὶ νηπίως εἰπόντα· “γλῶσσαν ἐπιορκήσασαν ἄνευ φρενός”, καθ' αὐτὸν συλλογιζόμενος, ὥς αἱ φωναὶ ὑπηρέτιδες νοημάτων εἰσίν, ἢ γλῶσσα δὲ τῶν φωνῶν, πῶς δ' ἂν γλῶσσά τι λέξειεν ἄνευ φρενός, τρισαλιτήριε, μάνθανε. τὴν φωνὴν οὕτω φυσικῶς γινομένην Εὐριπίδης πολλῷ σοῦ κρειττόνως ἐγίνωσκε· νῦν δὲ τῆς γραδὸς λεγούσης· “Ἰππόλυτε, ὦμοσας μὴ διαφθείρης τοὺς ὅρκους μηδὲ προδῶς με”, “ὦ μιὰρά”, φησὶν ἐπίσης τῷ κωμικῷ τῷ διασύροντι μάτην τὸν ἄθλιον, “ἐπ' ἐξαπάτη σοι ὦμοσα, ὅπως θηρεύσω σε προειπῶν καὶ λογιζάμενος τῇ φρενί, ὅτι κᾶν τῇ γλώσσει ὁμῶς σοι, οὐ συγκατατιθεμένην ἔξω καὶ τὴν διάνοιαν τοῖς ὁμωμοσμένοις τῇ γλώττῃ, ἀλλ' ἐναντίαν.” οὕτω, τρισαλιτήριε, πάνυ καλῶς καὶ ἀνεπιμόμφως ἔχει τοδί. ἕτερα δὲ μυρία κατάμομφα τοῦ

Εὐριπίδου τε καὶ ἄλλων οὐ συνορᾷτε τῷ νῶ, ὣν ἐγὼ μυρία τοῖς λογισμοῖς καθυπέβαλον τῇ βίβλῳ τῶν ἐμῶν Λογισμῶν, οὐ καθ' ὑμᾶς φθόνῳ φερόμενος, ἀλλὰ πρὸς ἀλήθειαν. χρόνου πόδα] τὴν χρονικὴν κίνησιν. [20]

sch ran 102 ἰδίᾳ] γρ. ἄνευ. σὲ δὲ ταῦτ' ἄρέσκει : σοὶ δὲ ταῦτα ἄρέσκει ἄττικῶς.

sch ran 103 καὶ μάλα, φησί, πλεῖν καὶ πλεόν με ἄρέσκει ἥτοι ὑπεραρέσκει μοι. μαίνομαι] ὑπεραρέσκει μοι.

sch ran 104 κόβαλα : πανοῦργα, μιμηλότατα· ἀπὸ τῶν σατυροπιθήκων ἥτοι ἄρκοιζιανῶν, οἳ πάνυ μιμηλότατοί εἰσιν. μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν : εἰπόντος Ἑρακλέους· Ἑρακλέος· ὥς καὶ σοὶ δοκεῖ, φησί Διόνυσος μὴ τὸν ἐμὸν οἴκει νοῦν, ἥτοι οὐκ εἶ ἐν τῷ ἐμῷ λογισμῷ, ὥστε νοεῖν σε καὶ ἃ ἐγὼ βούλομαι τε καὶ νοῶ.

sch ran 105 πάλιν δὲ εἰπόντος τοῦ Ἑρακλέους· καὶ (106) μὴν ἀτεχνῶς καὶ παντελῶς καὶ καθάπαξ παμπόνηρα φαίνεται, ὁ Διόνυσος, ὡσανεὶ διασύρει τὸν Ἑρακλέα ὡς ἀνεπιστήμονα μὲν ποιητικῆς τέχνης, κωμωδίας φημί τε καὶ τραγωδίας καὶ τῆς ἄλλης ποιητικῆς, στρατιωτικῶν δὲ ἀγώνων καὶ πόνων εἰδὼς ἐμπειρότατον καὶ βουθοῖναν βορὸν ἱκανῶς—ἅπαξ γὰρ καὶ δις ὀλοκλήρους βόας κατεθοινήσατο—, φησί πρὸς αὐτόν· περὶ μὲν ποιητῶν, ὧ ἄριστε Ἑρακλες, ἐμοὶ λέγειν τι πάρες, ἀρίστῳ κριτῇ τῶν τοιούτων τελοῦντι καὶ (107) ἐπιγνώμονι, δειπνεῖν δέ με δίδασκε· τῶν τοιούτων γὰρ πάνυ ἐμπείρως ἔχεις αὐτός, δειπνεῖν με δίδασκε] ὡς βουθοῖναν αὐτὸν διασύρει. [10]

sch ran 108 ἀλλ' ὦνπερ ἔνεκα : καὶ ταῦτα δέ, φησιν, ἔασον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ περὶ τούτων νῦν χρήζω μανθάνειν, μαθεῖν, ἀλλὰ περὶ τούτων, ὦν ἔνεκα τήνδε τὴν σκευὴν ἔχων κατὰ σὴν μίμησιν ἦλθον, ἵνα μοι τοὺς σοὺς φίλους φράσειας, οὓς ἔσχες φίλους, ὅποτε κατῆλθες ἐκεῖσε πρὸς ἀναγωγὴν τοῦ Κερβέρου. ἀλλ'] ἀλλὰ σκόπησον.

sch ran 108 ἔχων] ἐνδεδυσμένος. ξένους] φίλους.

sch ran 110 εἰ δεοίμην] ἐπειδὴ δέομαι. ἐκτροπᾶς : παρόδους, ἀποφυγὰς δυσχερῶν συναντημάτων τινῶν.

sch ran 113 πορνεῖ] τά. ἀναπαύλας] τάς.

sch ran 113 ἐκτροπᾶς] τάς ἐξόδους. ἰέναι] ἐλθεῖν.

sch ran 117 μὴδὲν ἔτι πρὸς ταῦτα : Ἑρακλέος εἰπόντος· τολμήσεις κατελθεῖν εἰς Ἄιδου καὶ σύ; φησὶν ὁ Διόνυσος ἔτι καὶ νῦν μὴδὲν—λείπει τὸ “λέγε”—περὶ τούτων· τῶν τοιούτων· ἀλλ' εἰπέ τῶν ὁδῶν τὴν καλλίστην, ὅπως ταχέως κατέλθω, καὶ (119) μήτε θερμὴν ἄγαν μήτ' ἄγαν ψυχρὰν εἴπης, ἀλλ' ὁδὸν εὐκράτῳ καταπνεομένην ἀέρι. πρὸς ταῦτα παίζων ὁ Ἑρακλῆς ἀναλογίζεται δῆθεν καὶ σκοπεῖ, ποίαν ὁδὸν ἐφερμηνεύσει τούτῳ καλλίστην, καὶ παίζων φησὶν, ὡς ἐφευρῶν (121) ὁδούς, καὶ λέγει· μία μὲν ὁδὸς δῆθεν ἢ ἀπὸ κάλῳ καὶ θρανίου, τουτέστι κρεμάσαι αὐτὸν σχοίνῳ ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ λακτίσαι ποσὶ τὸ ὑποπόδιον καὶ (122) ἀπορρίψαι καὶ πνιγῆναι· ὁ γνοὺς καὶ ὁ Διόνυσός φησιν· αὕτη πνιγερὰ ὁδὸς ἐστίν, κατὰ μὲν τὸ ἐσηματισμένον ἀδιάπνευστος καὶ θερμὴ, τὸ δ' ἀληθὲς λέγεις πνιγῆναί με. ταῦτ'] λέγεις. [10]

sch ran 117 τῶν ὁδῶν] ἀπό. ἀφίξομ'] παραγένωμαι.

sch ran 119 ψυχρὰν] ὁδόν. φράσης] ἀλλὰ τὴν εὐκρατον.

sch ran 120 φέρε δὴ] εἶπε. αὐτῶν] ἀπό.

sch ran 122 λέγεις] ὁδόν. ἀλλ' ἔστιν ἄτραπος σύντομος τετριμμένη : πάλιν ὡς ἐπὶ ὁδοῦ συντόμου τετριμμένης καὶ ἀμαξήρους ἀμαξήρους τὸν διὰ φαρμάκου πόσεως θάνατον παίζων λέγει· τρίβεται γὰρ τὸ κώνειον καὶ τῇ ψυχρότητι ἀναιρεῖ· ὁ καὶ ὁ Διόνυσος γνοὺς· ψυχρά ἐστὶ καὶ δυσχεῖμερος ἡ ὁδὸς αὕτη, φησὶν.

sch ran 124 διὰ θουείας] τῆς. ἐμπαίζει τὸν Πλάτωνα ὡς τοιαῦτα δοξάζοντα.

sch ran 126b

ἀντικνήμια : τὰ τοῦ σκέλους παχυσαρκώτερα μέρη, τὰ ὀπισθεν ὀπισθε καὶ κατωτέρω τοῦ γόνατος κείμενα, ἃ καὶ γαστροκνημῖαι καλοῦνται. πήγνυται δὲ καὶ ἀποψύχεται καὶ ταῦτα τὰ μέρη καὶ τὰ ἕτερα τετελευτηκότος τοῦ ζώου. ἀποπήγνυσι] ζηραίνει.

sch ran 127 βούλει ταχεῖαν· καὶ ταύτην θέλεις, φησί, ταχεῖαν ὁδὸν καὶ καταφορικὴν καὶ κρημονὺς καὶ λόφους μὴ ἔχουσιν καὶ ὕλας συναγκείας δασείας; ναί, (128) φησὶν ὁ Διόνυσος, ὅτι βαδιστικός καὶ ὁδοιποριστικός ὁδοιπορικός οὐκ εἰμι. κατάντη] καταφορικὴν.

sch ran 128a νῆ τὸν Δί'] αὐτὴν θέλω. μὴ βαδιστικοῦ] καὶ μὴ εἰωθότος πορεύεσθαι ἐμοῦ.

sch ran 129 καθέρπυσον : ὁ Ἡρακλῆς φησι· νῦν βάδισον εἰς τὸν Κεραμεικὸν καὶ (131) ἀναβάς ἐπὶ τὸν πῦργον πύργον τὸν ὑψηλὸν θεῶ καὶ ὄρα τὴν λαμπάδα ἀφιεμένην (132) ἐκ τοῦ πύργου, ἥτοι μέλλουσιν ἐκ τοῦ πύργου ρίπτεσθαι καὶ ὅταν οἱ θεώμενοι καὶ οἱ θεαταὶ εἴπωσι τῷ ἀφιέντι τὴν λαμπάδα—εἴπωσι τί; “ εἶνα ι ” καὶ ἔς, ταύτην δηλονότι τὴν λαμπάδα, —τότε εἶναι καὶ ἔς καὶ ρίψον καὶ σὺ (134) σαυτὸν κάτω. καὶ ὁ Διόνυσος ἄλλ' εἰ ἀπὸ τοῦ πύργου ἐμαυτὸν οὕτω ρίψω, ἀπολέσω ἂν ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἐγκεφάλου τοσοῦτον, ὅσος ἂν ἐξήρκεσε θρία ποιῆσαι δύο, ἥτοι τὰ ἀγοραίως καλούμενα λελέγγια, μᾶλλον δὲ μαλακτά, ὅτι ἡ ζύμη τοῦ ἀλεύρου αὐτῶν πλάσιν εἶχε θρίου καὶ ὑμένος ἐγκεφάλου. ἦμι, ὁ μέλλων ἦσω, ὁ β' ἀόριστος ἦν, ἡ μετοχὴ εἰς καὶ τὸ <ἀπαρέμφατον εἶναι> .^[5]

sch ran 133a εἶναι (prius)] ἄφες. εἶναι (alt.

sch ran 133b)] πέμψαι. ἐγκεφάλου] ἀπὸ τοῦ.

sch ran 134a δύο] ὑμένας δύο τοῦ ἐγκεφάλου. οὐκ ἂν βαδίσαιμι τὴν ὁδὸν ταύτην : ἀλλὰ συνοπτικώτερον εἰπόντες τὸν νοῦν καὶ ὅσα χρὴ ἐπιδράμωμεν· καὶ πρῶτον ῥητέον ἡμῖν περὶ τοῦ Κεραμεικοῦ καὶ τῆς ἀφιεμένης λαμπάδος.

sch ran 135a ἐν τῷ Κεραμεικῷ—τόπος δὲ ὁ Κεραμεικὸς ἦν ἐν Ἀθήναις—τρισσάκις τοῦ ἔτους λαμπαδικὸς ἀγὼν ἐτελεῖτο· Ἀθηναῖς, Ἡφαίστου καὶ Προμηθέως. οὕτω δὲ ὁ λαμπαδικὸς ἐγίνετο δρόμος· ἐν τῷ Κεραμεικῷ τούτῳ πῦργος πύργος τις ἦν ὑψηλός, ἐν ᾧ τις ἀνήρχετο ἡμμένην λαμπάδα κατέχων. οἱ θεαταὶ δὲ καὶ οἱ μετὰ λαμπάδων δραμεῖν μέλλοντες κάτωθεν ἐστῶτες ἐβόων· “ἄφες, ἄφες”. ἀφεικότος δὲ ἄνωθεν αὐτοῦ τὴν λαμπάδα, ἰδόντες καὶ οὗτοι τοῦ λαμπαδοῦχου δρόμου τότε τούτου κατήρχοντο. ἤδη δὲ περὶ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ θρίου ῥητέον μοι, κἂν ἰδιωτικώτερος τοῦτο εἶπον σαφέστατα. θρία τὰ φύλλα τῆς συκῆς λέγονται καὶ ὑμένες τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ θρία εἶδος ἐδέσματος κατασκευαζόμενον οὕτως· στέαρ, ἐγκέφαλον, μέλι, ῥά καὶ σεμίδαλιν φύρανες καὶ τὴν ζύμην λεπτὴν συνθέντες ὥς θρία καὶ ὑμένας ἐγκεφάλου, ὥπτων ἰπνῷ ἢ πίκῳ· εἶτα δὲ περιείλουν φύλλοις συκῆς καὶ ἀπέστελλον, οἷσπερ ἐβούλοντο. οὐκ ἂν βαδίσαιμι : εἰπόντος τοῦ Ἡρακλέους τοιαύτας γελοίας ὁδοῦς· οὐκ ἂν, φησὶν ὁ Διόνυσος, βαδίσαιμι τοιαύτην· ἀλλ' εἰπέ μοι, ἦν σὺ τότε (136) κατήλθες.^[15]

sch ran 135b καὶ φησιν· ἀλλ' ὁ πλοῦς πολὺς· εὐθὺς εὐθὺ γὰρ ἐπὶ λίμνην ἤξεις πάνυ ἄβυσσον καὶ ὑπερβαθυτάτην, καὶ περαιώσει σε ὁ Χάρων. ἄβυσσον] βαθυτάτην.

sch ran 139a ἐν τυννουτῷ πλοιαρίῳ : τοιούτῳ σμικροτάτῳ· σφίγγων δὲ τοὺς τῆς χειρὸς δακτύλους καὶ δεικνὺς αὐτῷ οὕτω λέγει. γέρων] ὁ Χάρων.

sch ran 140a δ' ὅ' ὀβολῷ μισθὸν λαβὼν : τοῦτό φησι διὰ τὸ παλαιὸν ἔθος· εἰς τὸ στόμα γὰρ τοῦ νεκροῦ δύο ὀβολοὺς ἔβαλλον. ἄδωροδόκητος γὰρ δὲ ὁ Χάρων. 140 p.

sch ran 140b i.m.] ἔθος ἦν παλαιὸν βάλλειν εἰς τὸ τοῦ νεκροῦ στόμα δύο ὀβολοὺς διὰ τὸ ἄδωροδόκητον τοῦ Χάρωνος. ὥς μέγα δύνασθον πανταχοῦ τῷ δ' ὅ' ὀβολῷ : τοῦτο εἶπεν, ὅτι καὶ ἐν Ἀθήναις δικαστικός ἦν ὁ μισθὸς δικαστικός μισθὸς ἦν τριῷβολον.

sch ran 141b

δύνασθον] δύνανται. Θησεὺς ἤγαγε : Θησεὺς καὶ Πειρίθους συνέθεντο τὴν Ἀϊδου θυγατέρα Κόρην ἀρπάσαι ἔρωτα σχόντος αὐτῆς τοῦ Πειρίθου.

sch ran 142a κατιόντες οὖν κατεσχέθησαν· καὶ ὁ μὲν ὡς ἄρπαξ τῷ Κερβέρῳ κατάβρωμα γίνεται· δίδοται·
Θησεὺς δὲ ὡς συνεργός, ἀλλ’ οὐχ ἄρπαξ, ἐδέθη κατασχεθείς. ὕστερον ὑστέρως δὲ Ἡρακλεῖ
κατελθόντι κατιόντι διὰ τὸν Κέρβερον πάντα Θησεὺς τὰ ἐκεῖ αὐτῷ ἀκριβέστατα ὑποτίθησιν, ὡς
Εὐριπίδης (αὐτὰ) διδάσκει τοῖς δράμασιν (ἐαυτοῦ.) διὰ τὸ θητεύειν τὸν Χάρωνα πορθμεύοντα.
[5]

sch ran 142b ἡλθέτην] ἦλθες, τοῦτ’] ταῦτ’.

sch ran 146a καὶ σκῶρ αἰὲ νῶν : καὶ κόπρον ὕγραν ὥσπερ εἰ τινα λίμνην οὖσαν αἰείρουν μηδαμοῦ
πεπηγμένην. νῶν] ῥέων.

sch ran 146b κειμένους] ἴδης, κινῶν] γρ.

sch ran 148a καὶ κοινὸν. κινῶν] συνουσιάζων.

sch ran 149a ἡλοίησεν] ἔτυπεν. ἡ Μορσίπου Μορσίμου ῥῆσιν ἐξεγράψατο : ἡ ὅστις τι ἔγραψε τῶν ψυχρῶν
τραγωδιῶν τοῦ Μορσίπου.

sch ran 151a Μορσίμου. ὁ Μόρσιπος Μόρσιμος οὗτος υἱὸς ἦν Φιλοκλέους, ψυχρὸς μὲν ποιητῆς τραγωδίας,
ἀγαθὸς δὲ ἦν ἰατρός, τὴν ἡλικίαν βραχύς. ἔσχε δὲ υἱὸν Ἀμφιδάμαντα· Τζέτζης δὲ φησιν
Ἀστυδάμαντα. παροιμία· “σαυτὸν ἐπαινεῖς ὥσπερ Ἀστυδάμας”.

sch ran 151b Μορσίμου] Μορσίπου. ἐξεγράψατο] ἐξέγραψε.

sch ran 152a τοῦτοισι] εἶναι. τὴν πυρρίχην τις ἔμαθε τὴν Κινησίου : ὁ Κινησίας οὗτος ἦν τῷ γένει Θηβαῖος,
διθυραμβικῶν μελῶν ποιητής.

sch ran 153a οὗτος αὐτοῦ συμβουλαῖς τε καὶ μέλεσιν ἔπεισε τὴν βουλὴν Ἀθηναίων ἐπισχεῖν τὰ εἰς χορηγίαν
διδόμενα κωμικοῖς ἐπεσβόλοις, ὅθεν τινὲς λέγουσι κατ’ αὐτοῦ, ὅτι δοκεῖ μιγῆναι τῷ τῆς
Ἑκάτης ἀγάλματι· καὶ κάκιστος μελοποιὸς ἦν κἀν τοῖς χοροῖς ἐχρᾶτο πολλῇ τῇ κινήσει, ἣν καὶ
πυρρίχην ἐκάλουν διὰ τὸ εἶναι μακράν· πυρρίχη γὰρ κυρίως ἡ ἐνόπλιος ὄρχησις. ἦν δὲ ὁ
Κινησίας οὗτος τὸ μὲν σῶμα ὀκνηρὸς, πιθανώτατος δὲ τι κατασκευάσαι. πυρρίχην] εἶδος
ὀρχήσεως. [5]

sch ran 154a περίεσι] περιέρχεται, περιέλθῃ. οἱ μεμνημένοι] οἱ τὰ μυστήρια τελοῦντες.

sch ran 159a ὄνος ἄγων μυστήρια : μακρηγορούντων Ἡρακλέους καὶ Διονύσου θλιβόμενος ὁ Ξανθίας τῷ
βάρει τῶν στρωματίων τῶν παρ’ αὐτοῦ φερομένων, ἀκηκοὺς λεγόντων αὐτῶν καὶ περὶ τῶν
μεμνημένων ἥτοι τῶν τελεσθέντων τὰ τῆς Κόρης καὶ Δήμητρος ὄργια, τουτέστι τὰς ἐορτάς,
ἐπεὶ ἤδει, ὅτι ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Δήμητρος τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς πόλεως εἰς Ἐλευσίνα
ἐξερχομένων, οἱ ὄνοι βαρέως ἐθλίβοντο φορτηγοῦντες—ἐνωτοφόρουν γὰρ τὰ ἐκείνοις
χρειώδη, διατροφάς τε καὶ στρώματα—, φησὶν αὐτὸς ὄνος εἶναι ἄγων μυστήρια ἥτοι τὰ πρὸς
τὴν τῶν μυστηρίων τελετὴν χρήσιμα τοῖς ἀφικνουμένοις τῇ πανηγύρει τῆς ἐορτῆς. ὡς γὰρ
ἐκεῖσε οἱ ὄνοι βαρέως, ὡς εἶπον, ἐθλίβοντο, οὕτω καὶ αὐτὸς νῦν ὁ Ξανθίας φέρων τοῖς ὤμοις
τοῦ Διονύσου τὰ στρώματα. ἀτὰρ οὐ καθέξω ταῦτα : ταῦτα εἰπὼν ἐπιχειρεῖ ἀποφορτισάμενος
ταῦτα καταθεῖναι. [10]

sch ran 160a πρὶν δὲ προσεγγίσει θεῖναι αὐτά—οὐ κατετίθεντο— (165) ἔνεκα τοῦ γελοίου Διονύσος λέγει·
σὺ δ’ αὖθις τὰ στρώματα λάμβανε. καθέξω] καὶ βαστάσω.

sch ran 164a καὶ χαῖρ’, ὦ δελφίδιον, πολλά. νῆ Δία καὶ σύ γε : τὸ “ νῆ Δί α ” λήρημα κἀνταυθοῖ νόει· λόγος
γὰρ ἐστίν, ὃν λέγουσι καρδάριν.

sch ran 164b ὦφειλεν εἰπεῖν “εἴθε χαίροις καὶ σύ μοι”, ὡς πρὸς τὸ χαίρειν δ’ οὗτος εἰπὼν “νῆ Δία”
σαπρόξυλον τέτευχε καρδάριν λόγον, οὐ βαρβαρίζων, ἀλλ’ ἐκουσίῳ τρόπῳ. ὅταν γελᾷ μᾶλλον

δὲ παικτέοις λόγοις, οὐ βαρβαριστῆς οὐδαμῶς ἢ παικτέος, ἀνὴρ δὲ ῥήτωρ ἀκριβῶς εἰδὼς γράφειν, χαλῶν δὲ νευρὰς τεχνικῶς Μούσης λόγου, μήπως ῥαγῶσι τῇ τάσει τῇ συντόνῳ. καὶ ταχέως μέντοι πάνυ : Ξανθίας τοῖς ὤμοις φέρων τὰ στρώματα, ὡς μακρηγοροῦντας Ἡρακλέα καὶ Διόνυσον ὥρα, μέλλων ἤδη αὐτὰ καταθέσθαι, (165) ἀκηκοὺς Διονύσου λέγοντος· σὺ δὲ τὰ στρώματα στρώμαθ' αὖθις λάμβανε, φησί· πρὶν καὶ καταθέσθαι; ὡς δὲ “πάνυ ταχέως λάμβανε αὐτὰ” εἶπεν ἐλλιπῶς, (167) ὁ Ξανθίας δεῖται αὐτοῦ καὶ φησι· μὴ δητὰ μοι λέγε ταῦτα λαβεῖν πάλιν, ἀλλὰ μίσθωσαί τινα τῶν ἐκφερομένων, ἐξαγομένων ἢ νεκρῶν, ὅστις ἐπὶ τοῦτο (169) ἔρχεται, ἡγουν εἰς τοῦτο, εἰς τὸ κατελθεῖν εἰς Ἄιδου. ^[5]

sch ran 166^a ἔαν δὲ μὴ εὖρω, μηϋῖρω, φησὶν ὁ Διόνυσος, τινὰ ἐκεῖσε κατερχόμενον—οὐκ ἀργῶς φλυαρεῖ οὐδὲ παπούτζια—, τότε με ἄγειν καὶ ἄγε, φησὶν ὁ Ξανθίας. τῶν ἐκφερομένων] τῶν νεκρῶν.

sch ran 169^a τότε μ' ἄγειν] ταῦτα τὰ στρώματα. πό ς ' ἄττα · ὁ νεκρὸς ταῦτα δῆθ' ἐν δῆθ' ἐν φησὶν ἀσθενεστάτῃ ἀσθενεῖ πάνυ καὶ λεπτοτάτῃ φωνῇ· πόσα τινὰ σκεύη ἔχετε; καὶ ἰδὼν ταῦτα μισθὸν τοῦ φορταγωγῆσαι ταυτὶ δύο δραχμὰς ἀπαιτεῖ ἥτοι ὀβολοὺς δυόδεκα—ἡ γὰρ δραχμὴ ὀβολῶν ἐστὶν ἕξ—ἕλαττον δὲ τοῦ Διονύσου κατατιθεμένου, ἢ Ξανθία καὶ Διονύσῳ (174) φησὶν ὁ νεκρὸς· ὑπάγετε ὑμεῖς διὰ τῆς ὁδοῦ, ἢ, ὃ καὶ κρεῖττον ἐστὶ, τοῖς νεκροφοροῦσιν αὐτόν. ^[5]

sch ran 173^b τελ[εῖς] διδοῖς. ὑπάγεθ' .

sch ran 174^a .. ὁδοῦ] πρὸς τοὺς βαστάζοντας ἐκεῖνον· ἢ πρὸς τὸν Διόνυσον καὶ τὸν Ξανθίαν. ἵνα ξυμβῶ τί σοι : ἀνάμεινον, φησὶν ὁ Διόνυσος, ἵνα συμβῶ καὶ συμβιβασθῶ σοι κατὰ τι.

sch ran 175^a ξυμβῶ] συμβιβάσω. ἡγουν δώδεκα ὀβολούς.

sch ran 177^a λά β ' ἐνν ε ' ὀβολούς · ὁ Διόνυσος· ἐννέα ὀβολούς, φησί, λάβε, ἥτοι μίαν δραχμὴν καὶ ἡμίσειαν. καὶ ὁ νεκρὸς ἔνεκα τοῦ γελοίου ἐναντίως τοῖς ζῶσιν ὁμνύει λέγων· ἀναβιώην καὶ ἀναζήσαιμι πάλιν, εἰ λάβω ἐννέα ἐννέ' ὀβολούς. ἀναβιώην .

sch ran 177^b .. πάλιν] ἀναζήσαιμι, ἔαν ἐπάρω γε ταῦ[τα]. ὡς σεμνὸς ὁ κατάρατος : ὁ Ξανθίας τὸ ἐνστατικὸν δῆθεν ἀκηκοὺς τοῦ νεκροῦ φησὶν· ὡς σεμνός—νῦν ἀλαζονικὸς καὶ ἐπηρμένος— ἐστὶν ὁ κατάρατος.

sch ran 178^a οὐκ οἰμώζεται καὶ κλαύσει; ἐγὼ βαδιοῦμαι. καὶ πάλιν ἀκολουθεῖ καὶ βαστάζει βαστάζων τὰ στρώματα. σεμνός] ἐπηρμένος.

sch ran 178^b οἰμώζεται] πορεύεται. ὦ ὃ π .

sch ran 180^a παραβαλοῦ : πλησιάζουσι τῇ λίμνῃ καὶ ἀκούουσι τοῦ Χάρωνος βοῶντος τὸ “ ὦ ὃ π ” καὶ τὸ “ παραβαλοῦ ”, ὧν τὸ μὲν “ ὦ ὃ π ” ναυτῶν ἐλαυνόντων ἐστὶν ἐπιφώνημα, τὸ δὲ “ παραβαλοῦ ” πλησίον καὶ ἔγγιστα τῆς γῆς ἄγε τὴν ναῦν. ὦ (sic) ὃπ] ἐπιφώνημα ναυτῶν.

sch ran 181^a τοῦτ ο ; λίμνην νῆ Δία : τοῦτο οἱ μὲν Διονύσου φασὶν εἶναι, ἕτεροι δὲ τοῦ Ξανθίου. ἰστέον δέ, ὡς τῆς λίμνης καὶ τοῦ πλοίου φανέντος μετέβη καὶ ἡ σκηνὴ καὶ ἦν κατὰ τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην, οὐκέτι δὲ ἐν Ἄιδου. χαῖ ρ ' ὦ Χάρων : τὸ “χαῖρ' ὦ Χάρων” Ἀχαιοῦ τοῦ τραγικοῦ ἐστὶν.

sch ran 185^a τίς εἰς ἀναπαύλας : ὁ Χάρων τόπους ὡς πορθμεὺς καταριθμεῖται, οὗ μέλλει καταίρειν, καὶ λέγει τοῖς μέλλουσι πλεῖν· τίς θέλει πλεῦσαι εἰς ἀναπαύσεις ἐκ θορύβων καὶ δυσχερειῶν, ἢ εἰς τὸ πεδῖον τῆς λησμοσύνης, ἢ εἰς ὄνου πόκας ἥτοι εἰς τὸ μηδέν; ποῦ γὰρ “ὄνων κείρουσιν” εἶπέ τις “πόκας”; ἢ εἰς Κερβερίους ἢ οὗ ὁ Κέρβερός ἐστὶν, ἡγουν εἰς ψυχῶν βάρος καὶ θλίψιν; Κέρβερος γὰρ ὁ τὸ κέαρ καὶ τὴν ψυχὴν βαρύνων. ἐπεὶ δὲ ἀθάνατος ἡ ψυχὴ— ψυχὴ γὰρ λέγεται παρὰ τὸ “ψύχω” τὸ “ζωογονῶ”, ὁ θάνατος δὲ τῇ ἀθανασίᾳ ἀντίθετος—, εἰκότως τὰ τοῦ θανάτου πάντα βαρύνουσι τὴν ψυχὴν. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀφελῶν πραγμάτων· ποῦ γὰρ “ὄνων κείρουσιν” εἶπέ τις “πόκας”; εἰς ὄνου πόκας] ἥτοι εἰς τὸ μηδέν. ^[5]

sch ran 186^c

πόκας] τάς. ἢ 'πὶ κόρακας· ἢ εἰς ἀφανισμόν καὶ ἀδελίαν, ὅτι καὶ οἱ κόρακες ἀφανεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστόν εἰσι καὶ ἐν ἐρημίαις διάγουσιν, ἢ ὅτι τὰ νεκρὰ σώματα ἐσθίουσιν, ἢ ὅτι οἱ ῥιφέντες εἰς τοὺς κόρακας, ὡς καὶ οἱ εἰς τὸ βάραθρον, τοὺς τιμωρητικούς φημι τόπους, ἠφανίζοντο.

sch ran 187^a ἢ ἐπὶ Ταίναρον : τὸ Ταίναρον ἀκρωτήριόν ἐστι τῆς Λακωνικῆς ἔχον δύο τινὰ χάσματα, ἃ 'Αἶδου πύλαι καλοῦνται καὶ στόματα. 'πὶ Ταίναρον] ἔλθῃ.

sch ran 188^a ποῦ σχήσειν δοκεῖς ; : τὸν Χάρωνα ὁ Διόνυσος ἐρωτᾷ· μέχρι ποῦ ἄρα δυνηθῆς καταπλεῦσαι; ἄρα ἐς κόρακας; καὶ ὁ Χάρων χαριζόμενος Διονύσῳ· ἔνεκα σοῦ ἐπισπεύσας, φησί, κατάρω ἐς κόρακας. ἔμβαινε ἔσβαινε δὴ : ὁ Χάρων φησὶν ἐπιβαίνειν τῷ πλοίῳ τοὺς μέλλοντας ἀποπλεῖν· Διονύσου δὲ τὸν Ξανθίαν καλοῦντος ἐμβαίνειν, ὁ Χάρων οὐκ ἔᾶ λέγων· δοῦλον οὐκ ἄγω, εἰ μὴ νεναυμάχηκεν ἢ περὶ τῶν νεκρῶν ἢ περὶ τῶν κρεῶν.

sch ran 190^a καὶ εἰ μὲν “τῶν κρεῶν” ἔχει, δηλοῖ τὴν ἐπὶ Σαλαμῖνι καθ' ἡμᾶς κατὰ Περσῶν ναυμαχίαν, ὅτε καὶ οἱ δοῦλοι ὑπὲρ τῶν κρεῶν καὶ τῶν οἰκείων σωμάτων ναυμαχήσαντες καὶ τοὺς Πέρσας ἐνίκησαν καὶ παρὰ τῆς βουλῆς τῶν Ἀθηναίων τῆς δουλείας ἠλευθερώθησαν. εἰ δὲ λέγει “περὶ τῶν νεκρῶν”, ὅπερ ἐμοὶ οὐκ ἀρέσκει, περὶ τῆς ναυμαχίας φησὶ τῆς ἐν Ἀργινοῦσαις, ἐν ἣ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐνίκησαν οἱ Ἀθηναῖοι, μὴ δυνηθέντες δὲ διὰ χειμῶνα θαλάσσης ἀνελεῖσθαι τῶν πεσόντων Ἀθηναίων τὰ σώματα, μιᾷ ψήφῳ τοὺς δέκα στρατηγούς ἀπέκτειναν πλὴν μόνων δύο στρατηγῶν πεφευγόντων· ἀνείλον δὲ τοὺς ἄνδρας βουλῇ Καλλιξένου καὶ Διομέδοντος Χολαργέως. ὕστερον δὲ μετὰ μελοὶ γεγονότες οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τῷ Τζέτζῃ παραψυχὴν τινα μερικὴν χαριζόμενοι τῆς διὰ τοὺς ἄνδρας ἀνίας, ἀναιροῦσι καὶ τὸν μιαρὸν Χολαργέα καὶ τὸν Καλλιξένον. ἃ δὲ φασιν οἱ πρὸ ἡμῶν, ὁρᾷτε τὰς βίβλους αὐτῶν· τίς γὰρ ἂν ἢ πάντα ἢ τὰ πλείω ἢ τὰ πλεῖστα τούτων ἢ γράφειν ἢ λέγειν ἰσχύσει; ὁ λέγουσι δὲ καὶ εἰς τὸ “εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν νεκρῶν”, ὁ αὐτός, ὡς ἔφην, οὐ παραδέχομαι, καίπερ ὅμως μὴ παραδεχόμενος, ἀλλὰ περὶ τῶν κρεῶν ἐγὼ λέγων καὶ περὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας τῆς πρὸς τοὺς Πέρσας, ἐπιλύσω αὐτοῖς, εἰς τὴν ἐν Ἀργινοῦσαις ναυμαχίαν κατὰ ῥητὸν προσθεὶς τὰ αὐτῶν. “τοιοῦτόν τι λέγει· δοῦλον οὐκ ἄγω, εἰ μὴ ἀνήρηται τοὺς ἐκ τῆς θαλάσσης νεκρούς. οὐκ ἔχει δὲ νοῦν,” φασί, “τὸ λεγόμενον· ναυμαχίας γὰρ οὐδεμιᾶς ἔδει πρὸς τὴν ἀναίρεσιν· χειμῶνι δὲ ἐκωλύθησαν”. ταῦτα μὲν εἰσιν, ἃ φασιν οὗτοι. ἂν οὖν καθ' ἡμᾶς “περὶ τῶν κρεῶν” εἴπῃς καὶ τὴν τῆς Σαλαμῖνος ναυμαχίαν λέγειν νοήσης, λέλυκας καὶ τὰς ψυχρὰς ἀπορίας καὶ τὴν ἱστορίαν τὴν ἀληθῆ ὡς ἔχει νοήσεις. εἰ δὲ βουλευτὸν καὶ ἐπὶ ταῖς Ἀργινοῦσαις ταῦτα δὴ λύειν με, ὁμοῦ καὶ χειμῶν ἦν, ὧ γενναῖοι, καὶ ναυμαχία. εἰ δ' αὖ χαρίζομαι ὑμῖν καὶ ναυμαχίαν λέγω τότε μὴ εἶναι, τὸ “εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν νεκρῶν” τῶν Ἀθηναίων φημὶ τῶν τότε κακῶς ἐχόντων τοῖς πράγμασι βούλεσθαι. καὶ ἐτέρως τοῦτο ἀκούσεται, δεινὸν δὲ καὶ τοῦτο καὶ γλαφυρώτατον· εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν ναυμαχίαν τὴν περὶ τῶν νεκρῶν, εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν καθ' ὑμᾶς ναυμαχίαν τὴν ἐν Ἀργινοῦσαις τὴν περὶ τῶν νεκρῶν, ἥτοι τὴν θρυλουμένην περὶ τῶν νεκρῶν, δι' οὓς νεκρούς οἱ μὲν τῶν δέκα στρατηγῶν αὐτοφυγάδες ἐγένοντο, οἱ δὲ ἀνῆρέθησαν. οὕτως ἡμεῖς ἐπὶ ψευδέσι καὶ ἀσυμφόροις κενὰ κενοῖς μακρηγοροῦντες καὶ ἀτερπέστατα. νεκρῶν] γρ. ^[35]

sch ran 191^a κρεῶν. οὐκοῦν καὶ λοιπὸν περιθρέξῃ καὶ πηδήσεις καὶ περιδράμῃς τὴν λίμνην κύκλῳ πεζός.

sch ran 194^a παρὰ τὸν αὐαίνου λίθον : ἥτοι τὸν τῆς ξηρασίας λίθον παρὰ ταῖς ἀναπαύσεσιν. αὐαίνου] ξηρασίας.

sch ran 196^a οἱμοὶ κακοδαίμων : δυσφορῶν ὁ Ξανθίας ἐφ' οἷς ἀνιαροῖς ἐντετεύχηκε· τίνι κακίστῳ, φησὶν, οἶωνῳ ἐντετεύχηκα σήμερον πρῶτως ἐκ τῆς οἰκίας ἐξιόν; τῷ ξυνέτυχον] οἶωνῳ συνήντησα.

sch ran 196^a ἐξιόν] ἀπὸ τῆς οἰκίας. ἴζω ἐπὶ κώπην : εἰπόντος Χάρωνος εἴ τις σπεύδει πλεῖν ἡμᾶς, καθιζέτω ἐξ κώπην ἥτοι κρατησάτω κώπην καὶ ἐλαυνέτω, ἀκούσας τοῦτο ὁ Διόνυσος ἄνω τῆς κώπης

καθέζεται, καί· τί ποιεῖς; τοῦ Χάρωνος λέγοντος, (200) καθίζω, φησίν, ἐπὶ κώπην, ὥς ἐκέλευσας.

sch ran 199⁴ εἶτα πάλιν ὁ Χάρων· ὦ γάστρων (201) καὶ γαστρίμαργε, φάγε καὶ πότα, οὐ καθεδῆ τοιῶσδε, οὐ κατάσχης τὴν κώπην ταῖς χερσὶ καὶ κατέχεις; οὐχ ὑφαπλοῖς αὐτὰς καὶ οὐκ ἐλαύνεις; (202) οὐκ ἀντιβὰς καὶ ἐπιστηρίζας τὸν πόδα τῷ ἐδωλίῳ ἐλαύνεις προθύμως; ἤπερ] ὅπου. ^[5]

sch ran 200⁵ καθεδεῖ] καθευδοίη. γάστρων] ὦ γαστρίμαργε.

sch ran 202⁶ φλυαρήσεις] ἀμελῶς διατεθῆς. ἀντιβὰς] ἐπιστηρίζεις τῷ ἐδωλίῳ κρατῶν τὴν κώπην.

sch ran 203⁷ ἑλᾶς] ἐλαύνεις. ἄπειρο ς , ἀθαλάττευτος , ἀθαλάττωτος , ἀσαλαμίνιος : μὴ ἔμπειρος ὢν ἔργων θαλασσίων καὶ ναυτικῶν, μηδὲ νευαυμαχηκῶς τῇ ναυμαχίᾳ τῇ περὶ Σαλαμῖνα.

sch ran 204⁸ ἡ δὲ τοῦ λόγου συνέπεια· κᾶτα πῶς δυνήσομαι ἐλαύνειν ἄπειρος, ἀθαλάττευτος, ἀθαλάττωτος, ἀσαλαμίνιος ὢν; τὸ δὲ “εἶτα” παρέλκει. τὴν Σαλαμινίαν δὲ ναῦν καὶ τὴν Πάραλον τῶν παλαιῶν νῦν ἕασον· μίνας σαλῆς λέγουσιν ἄρτι γὰρ λόγους. εἶτ’] παρέλκον. ^[5]

sch ran 207⁹ θαυμαστά] μέλη. λιμναῖα κρηνῶν τέκνα : εἷς ἕκαστος τοῦ χοροῦ τῶν βατράχων πρὸς τοὺς ἐτέρους λέγει βοὴν ὕμνητήριον βοᾶν.

sch ran 211¹⁰ τὰ τοιαῦτα δὲ παραχορηγήματα καλοῦνται· οὔτε γὰρ οἱ βάτραχοι οὔτε ὁ χορὸς τῶν μυστῶν ἐν τῷ θεάτρῳ ὀρῶνται, ἀλλ’ ἔσωθεν μιμοῦνται τοὺς βατράχους. λιμναῖα κρηνῶν τέκνα : λείπει ὁ “καί”· ἀντὶ τοῦ “λιμνῶν καὶ κρηνῶν τέκνα”, φθεγξάμεθα ἀοιδὴν.

sch ran 211¹¹ λιμναῖα κρηνῶν] ἀντὶ τοῦ “λιμνῶν καὶ τῶν”. ξύναυλον] ξυνωδόν.

sch ran 214¹² ἀοιδάν] ἀοιδῶν. κοᾶξ] λέγω τό.

sch ran 215¹³ ἦν ἀμφὶ Νυσηῖον : ἦν ἀοιδὴν ἐφθεγξάμεθα περὶ τὸν Διὸς παῖδα Διόνυσον, τὸν Νυσηῖον, τὸν τιμώμενον ἐν Νύσῃ—ἐπτα δὲ Νύσαι εἰσίν—, ἦν, ὦ λιμναῖα καὶ ὑδάτων τέκνα βάτραχοι, ἐφθεγξάμεθα τιμῶντες τὸν ῥηθέντα Διόνυσον· οὐκ ἐν λίμναις ὑδατηραῖς, ἀλλ’ ἐν Λίμναις χωρίῳ τῆς Ἀττικῆς οὕτω καλουμένῳ, ἐν ᾧ ἦν Διονύσου ἱερὸν μεγάλως τιμώμενον καὶ ἀγιστευόμενον. Νυσηῖον] τὸν τιμώμενον ἐν Νύσῃ. ^[5]

sch ran 215¹⁴ ἀμφὶ ... Διὸς] περὶ τὸν παῖδα. Λίμναι χωρίον τῆς Ἀττικῆς οὕτω καλούμενον, ἐν ᾧ ἐτιμᾶτο ὁ Διόνυσος ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ.

sch ran 218¹⁵ ἡνίχ’ ὁ κραιπαλόκωμος : κραιπαλοκῶμος : ἐπανάλαβε πάλιν καὶ λέγε· ἦν ἀοιδὴν ἥσαμεν περὶ τὸν Διόνυσον ἐν Λίμναις τῆς Ἀττικῆς ποτε, ἡνίκα χωρεῖ ὁ ὄχλος καὶ τὸ θορυβῶδες τοῦ λαοῦ, ὁ ὄχλος ὁ κραιπαλόκωμος, κραιπαλοκῶμος, ὁ κραιπαλῶν καὶ μεθυσκόμενος ἐν κώμοις καὶ πότοις μετ’ ὧδῶν καὶ ἄσμάτων γινομένοις, ὅτε χωρεῖ ὁ τοιοῦτος ὄχλος κατὰ τὸ ἐμὸν τέμενος τὸ ἐν Λίμναις τῆς Ἀττικῆς. ἐπεὶ τοῦ λόγου τὸν νοῦν καὶ τὴν συνέπειαν εἶπον, ἐρῶ καὶ κανόνα σοι. “κραιπαλοκῶμος” ὁ κωμάζων, ἐνεργητικὸν προπερισπᾶται, “κραιπαλόκωμος” δὲ παθητικόν, ὁ κωμαζόμενος, προπαροξύνεται. Χύτροισι : Χύτροι ὄνομα ἐορτῆς ἐν Θήβαις, ἐν ᾗ ἐρχομένων τῶν λαῶν καὶ ὁ Διόνυσος ὑμνεῖτο· οἱ Χύτροι γὰρ ἡ ἐορτὴ οὐκ ἦν ἀνειμένη τῷ Διονύσῳ. ^[5]

sch ran 218¹⁶ οὕτω δὲ ἤγετο· μετὰ τὸ σωθῆναι τοὺς ἐν τῷ κατακλυσμῷ ἐκ τοῦ κατακλυσμοῦ πεφευγότας ἀνθρώπους, ἥ ἡμέρᾳ πρῶτως ἐθάρρησαν χύτραν τῷ πυρὶ ἐπιθεῖναι ἐπιστῆσαι καὶ ἐν αὐτῇ ἐπιστῆσαι καὶ ἀφεψῆσαι ἀφεψῆσαι τὰ ἐμβληθέντα, καὶ τὴν ἡμέραν καὶ ἐορτὴν κατ’ αὐτὴν τὴν ἡμέραν ποιήσαντες Χύτρος ἐκάλεσαν. ἔθυσον δὲ ἐν αὐτῇ οὐδενὶ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν, Ἑρμῇ δὲ χθονίῳ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, καὶ τῆς ἐσπομένης χύτρας ἐνὶ ἐκάστῳ τῶν ἐν τῇ πόλει οὐδεὶς τῶν ἱερέων ἐγεύετο· οἱ δὲ κατ’ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐκείσε παραγενόμενοι παραγινόμενοι ἐγεύοντό τε τῶν χυτρῶν καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων τὸν Ἑρμῇ ἐξιλάσκοντο. ἡμέρᾳ δὲ τὰς χύτρας ἐκείνας

ἦσαν ἐψοῦντες ἐψοῦντες ἦσαν καὶ οὐ νυκτί· ἤγοντο δὲ καὶ ἀγῶνες ἐκεῖσε οἱ χύτριοι χύτριντοι καλούμενοι. ὁ κραιπαλόκωμος] ὁ μεθυσκόμενος ἐν κώμοις καὶ μέθαις, πότοις. ^[10]

sch ran 219 ἔμὸν τέμενος] τὴν Λίμνην. ἐγὼ δέ τ' ἄλγειν ἄρχομαι τὸν ὄρρον : τῇ συνεχείᾳ τῆς εἰρεσίας ἡρξάμην, φησὶν ὁ Διόνυσος, ὁδυνᾶσθαι μου τὸν ταῦρον.

sch ran 221 ὁ δὲ ταῦρος οὗτος μέρος ἐστὶ τοῦ σώματος ὑποκάτω τῶν διδύμων. τὸν ὄρρον] τὸν ταῦρον.

sch ran 224 ὑμῖν] τοῖς βατράχοις. ἴσως] τάχα.

sch ran 224 μέλει] διὰ φροντίδος. ἀλλ' ἔξόλοισι θ' αὐτῷ κόαξ : κοᾶξ : ἀλλ' ἐξόλοισθε σὺν αὐτῷ τῷ “ κόα ξ” , “ κοᾶ ξ” , ὁ Διόνυσος λέγει μισήσας τὴν ἀτερπῆ φλυαρίαν τοῦδε καὶ τὴν ἀθεότητα.

sch ran 226 αὐτῷ] σὺν αὐτῷ. εἰκότως γ' , ὧ πολλὰ πράττων : εἰκότως, οἱ βάτραχοι λέγουσιν, ἀλγεῖς, Διόνυσε, τὸν ὄρρον· πολυπραγμονῶν γὰρ καὶ τὰ ἐν Ἄιδου θέλεις μαθεῖν.

sch ran 228 ἀλλὰ κατὰ ῥητὸν τὰ τούτων λεκτέον. “εἰκότως οὐδὲν ἄλλο ἐσμέν ἢ κόαξ κόαξ, κοᾶξ κοᾶξ, ἢ εἰκότως ἀλγεῖς τὸν ὄρρον· πολυπραγμονεῖς γάρ”. ταῦτα τὰ τῶν σοφῶν. ἄλλω ς . οὕτως οἱ παλαιοὶ φασιν· ἡμεῖς δὲ λέγομεν· εἰκότως, ὧ πολλὰ πράττων Διόνυσε, πολυπράγμων πολυπράγμων καὶ θέλων γινῶναι καὶ τὰ ἐν Ἄιδου, ἢ εἰκότως, ὧ Διόνυσε, μέγιστε θεέ, πολλὰ πράττων καὶ μυρία παρέχων ἀνθρώποις χρηστά, τὸ “ κόα ξ” “ κοᾶ ξ” συνεχῶς (229) λέγω καὶ ἄδω, ὅτι με στέργουσι Μοῦσαι αἱ πρὸς λύραν καὶ ὁ Πᾶν ὁ κεροβάτης, ὁ τοῖς ποσὶ χηλὰς ἔχων [προ] βάσεις κερατίνας· <κεράτιν> αἱ γὰρ <αῖ> προβάτων· κεράτινοι δὲ αἱ χηλαὶ τῶν προβάτων—ὁ Πᾶν ποῖος; ὁ καλάμοις παίζων· ἢ ὁ σύριγγι καλαμίνῃ χρώμενος—καὶ ὁ Ἀπόλλων ὁ φορμικτῆς καὶ βυκανιστῆς καὶ κιθαριστῆς, φορμικτῆς καὶ κιθαριστῆς. εἰκότως] ἀλγεῖς τὸν ὄρρον. ^[10]

sch ran 230 κεροβάτας] [προ] βάσεις κερατίνας ἔχων τὰς χηλὰς. καλαμόφθογγα] καλάμοις.

sch ran 232 φορμικτᾶς] κιθαριστῆς. ἔνεκα δόνακος , ὃν ὑπολύριον τρέφω : ὑπολύριόν φησι τὸν δόνακα, ὅτι οὐ μόνον λυρικοὶ πρὸς λύραν ἦδον καὶ αὐλόν, ἀλλὰ καὶ τραγικοὶ καὶ κωμικοὶ ἐν τοῖς μέλεσιν οὕτως ἦδον.

sch ran 236 φλυκταίνας : φωΐδας, σμώδηκας, σμώδιγγας, αἰμοσταλαγίδας, αἱ γίνονται ταῖς ἀπαλαῖς καὶ ἀτρίπτοις χερσὶν ἐπὶ πολὺ κρατούσαις σκληρόν τι καὶ ἀντίτυπον. φλυκταίνας] λείπει χερσίν.

sch ran 237 πρωκτὸς τὸ μακρὸν τῶν σπερόντων ὀργάνων· οὗτος παραχρήσει δὲ νῦν τοῖς ἐνθάδε αὐτὴν ἔδραν δείκνυσι καὶ τράμιν λέγειν. πρωκτὸς τὸ μακρὸν τῶν αἰδοίων· νῦν δὲ κατὰ παράχρησιν τὴν ἔδραν.

sch ran 240 ἀλλ' ὧ φιλωδὸν] ἀξίωσις. εὐηλίους ἐν ἡμέραις : ὁ χορὸς τῶν βατράχων φησὶ πρὸς τὸν Διόνυσον· μᾶλλον μὲν οὖν φθεγξαίμεθα, καὶ οὐ σιωπήσαιμεν, εἴ ποτε ἐν (243) εὐηλίους ἡμέραις ἦτοι ἔαριναῖς, θεριναῖς, φθινοπωριναῖς φθινοπωρίσιν ἡλάμεθα, ἐσκιρτήσαμεν, ἐπηδήσαμεν διὰ κυπείρου καὶ φλέω.

sch ran 242 εἶδη δὲ βοτανῶν καὶ φυτῶν εἰσι τό τε κύπειρον καὶ ὁ φλέως· κύπειρον μὲν ἡ σχοῖνος, τὸ “βρύλλον” καλούμενον ἰδιώταις· φλέως δὲ τὸ ἐν ποταμοῖς φυόμενον παπυρῶδες. εὐηλίους] ἔαριναῖς, θεριναῖς, φθινοπωριναῖς. ^[5]

sch ran 243 ἡλάμεθα] ἐσκιρτήσαμεν. κυπείρου] σχοίνου.

sch ran 244 φλέω] παπύρου. ἢ Διὸς φεύγοντες ὄμβρον : ἢ τὴν οὐράνιον βροχὴν πεφευγότες· πεφρίκασιν γὰρ τοὺς ὄμβρους οἱ βάτραχοι καὶ κρύπτονται θαλάμοις καὶ τῷ βυθῷ καὶ τοῖς τέλμασι, καὶ ὅταν καταρρυῆναι μέλλωσιν ὄμβροι, προσημαίνοντες τοῦτο βοῶσιν καὶ κρύπτονται.

sch ran 246 Διὸς ... ὄμβρον] τὴν οὐράνιον βροχὴν. πομφολυγγοπαφλάσματα δὲ φησι τὰς ἐκ βυθοῦ τῶν βατράχων ἀνιεμένας φωνάς· παφλάζει γὰρ καὶ ἀναφέρεται τότε τὸ ὕδωρ ταῖς τούτων φωναῖς

ἀνωθούμενον, ὡς ὑπὸ τοῦ πυρὸς πυρὸς τὸ ὕδωρ τοῦ λέβητος, καὶ πομφόλυγγες ἦτοι φύσκει
μικραὶ καὶ λεπταὶ γίνονται ἀραιώμεναι καὶ κούφως τοῖς ὕδασιν ἐπιφερόμεναι. ^[5]

sch ran 249a ἐπινήχονται. πομφόλυξ ἀπὸ τοῦ πέμπειν φολίδας.

sch ran 249b γίνεται δὲ ἡ πομφόλυξ οὕτως· κατερχομένης τῆς ψεκᾶδος καὶ μεμιγμένης μετὰ τοῦ πνεύματος
τὸ μὲν ὕδωρ κατωφερὲς μένει κάτω, τὸ δὲ πνεῦμα ὡς κούφον ζητεῖ τὴν ἄνω φοράν, καὶ ἐκ
τούτου γίνονται αἱ πομφόλυγγες τῷ λόγῳ τῷ φυσικῷ. τουτί] τὸ ἀγαθόν. ^[5]

sch ran 254a ἔγωγ’] πείσομαι. ἐλαύνων] τὴν κώπην.

sch ran 255a εἰ] ἐπειδή. οἰμώζε τ’ ἄρα : παίζων νῦν ὁ Διόνυσος οἰμωγὴν φησι τὴν ὥδην τῶν βατράχων.

sch ran 257b τὴν ὥδην τῶν βατράχων λέγει. ὅποσον γ’ ἡ φάρυγξ ἡμῶν : σημείωσαι, ὅτι ἐν τοῖς πλείοσι
“ φάρυ ξ ” ἄνευ τοῦ γ γράφεται, ἐν εὐαρίθμοις δὲ πάνυ καὶ “ φάρυγ ξ ” σὺν τῷ γ.

sch ran 259a τὰ δὲ τῆς κουστωδίας γλαντία μὴ εἰδότα λόγων κανόνας, εἴ τις τῶν ἐμῶν τοιοῦτόν τι γράψειεν,
σύρουσιν αὐτὸν καὶ γελῶσιν· ἀλλ’ οἱ καὶ ὀστράκοις, πλὴν εἰς Γραφάς, ὡς δέλτοις ἐχρῶντο, καὶ
ῶν ἡ Μοῦσα μέχρι καὶ νῦν ὀστρακοκρότητον ἄδει τὸ μέλος, ἀλλ’ οὐ πρὸς αὐλὸν καὶ λύραν καὶ
βάρβιτον. “ λάρυγξ ” ἄνωτέρω μέρος “ φάρυγξ ” ὁ κάτωθεν, ὁ καὶ οἰσοφάγος καλούμενος. ^[5]

sch ran 259b εἰσὶ δὲ δύο αὐλοί· ὁ μὲν εἷς λαμβάνει τὰς τροφάς, ὁ δὲ ἕτερος ἀναπνευστικός, ὅστις καλεῖται
καὶ τραχεῖα ἀρτηρία, ἀπὸ τοῦ τηρεῖν τὸν ἀέρα ἥτοι τὸ πνεῦμα· ἐπάνω δὲ τούτου κεῖται ἡ
λεγομένη σταφυλή. ὅταν οὖν εἰσέλθῃ ἐκεῖσε τροφή, πάσχει πνιγμονὴν ὁ ἄνθρωπος γίνεται δὲ
ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῶν νηπίων διὰ τὸ βορὸν αὐτῶν. κεκράξομαι δ’ ἡμέρας : ἄσω, βοήσω
δι’ ὅλης ἡμέρας, πανημερίως, ἕως ἂν ὑμῶν ἐπικρατήσω καὶ κατάσχω καὶ παύσω τὸ “ κόαξ ”·
“ κοάξ ”· κρατῶ γὰρ ἀττικῶς αἰτιατικῇ, ὡς μυριάκις ἐδείξαμεν καὶ ἕτερα μυρία. ^[10]

sch ran 265a οὐκ οἶδα δέ, τί παθόντες οἱ παλαιοὶ “ ἐπικρατήσω τὸ κῶα ξ ” τῷ κοά ξ ” τὸ “ κω ” “ τῷ ” μέγα
γράφουσιν. κᾶν με] καὶ ἐγώ.

sch ran 266a ἐπικρατήσω] κατάσχω. ἔμελλον ἄρα παύσειν πο θ’ ὑμᾶς τοῦ κόαξ : κοάξ : νῦν δῆλον, ὡς οἱ
μιμητικοὶ τῶν βατράχων ὑποκριταὶ οὐκ ἐν τῷ φαινομένῳ εἰσὶν, ἀλλ’ ὑπὸ τὴν σκηνὴν
κεκρυμμένοι, ὡς ὑπὸ λίμνην οἱ βάτραχοι.

sch ran 268a ἡ μέντοι φωνὴ αὐτῶν ἐξακούεται, ὥσπερ κάκείνων, κᾶν ἐκ βυθοῦ φθέγγωνται. μετὰ δὲ τὸ τοὺς
βατράχους σιωπῆσαι σιγῆσαι χορὸς εἰσέρχεται τῶν μυστῶν, ὡς καὶ πρότερον εἵπομεν. παῦ ε ,
παῦ ε , φησὶν ὁ Χάρων, τῆς κωπηλασίας, παραβαλοῦ ὃ , πλησίασον τῇ γῇ τοῦ “ Αἰδου ” τῷ κωπίῳ
καὶ τὰ κωπία· λείπει “ πρόσ(σ)χες, μὴ κατάξειας ” κατάξεις”. ^[5]

sch ran 269a νῦν δὲ πᾶσα ἡ σκηνὴ ἡ σκηνὴ πᾶσα καὶ ὁ χορευτὴς οἱ χορευταὶ μετέβησαν καὶ ἐν τῷ “ Αἰδη
δῆθέν εἰσιν. παῦε] λείπει πρόσχες, μὴ κατάξειας.

sch ran 269b παραβαλοῦ κτλ. p.i.m.] παράθες ἡ πλησίασον τῇ γῇ τοῦ “ Αἰδου ”. νῦν δὲ πᾶσα ἡ σκηνὴ καὶ ὁ
χορευτὴς μετέβησαν καὶ ἐν τῷ “ Αἰδη δῆθέν εἰσιν. τῷ κωπίῳ] τὰ κωπία. ^[5]

sch ran 270a τὸν ναῦλον ἀρσενικῶς, ὡς Καλλίστρατος γράφει· σὺ δὲ τοῖς τρισὶ γένεσι γράφε πεπεισμένος
ἡμῖν· τὸ ναῦλον, τὴν τὸν ναῦλον καὶ τὸν τὴν ναῦλον. ὁ ναῦλος, ἡ ναῦλος, τὸ ναῦλον.

sch ran 271a ὁ Ξανθίας ς . ποῦ Ξανθίας ς ; ἢ ἡ Ξανθίας : ἐστὶ δηλονότι ποῦ; καὶ ὁ Ξανθίας ἀποκρίνεται
δουλικῶς “ ἰα ὦ ”, ἰαύω· ἢ “ ἰάπτω ” βαρβάρως, ἥτοι “ διατρίβω ”, “ πάρειμι ”. ἢ] ἄρα.

sch ran 271b Ξανθίας] ἐστὶ ποῦ; ταυταθοῖ (sic)] γρ.

sch ran 273a τάνταῦθα. οὕς ἔλεγεν ἡμῖν : ὁ Ἡρακλῆς δηλονότι.

sch ran 275b σὺ δ’ οὐ : σὺ δὲ οὐ, φησὶν ὁ Ξανθίας τῷ Διονύσῳ· ἥτοι οὐκ ἐθεάσω. καὶ ὁ Διόνυσος νῆ τὸν
Ποσειδῶ, φησὶν, ἐθεασάμην· καὶ νυνὶ γε ὁρῶ τοὺς ἐπιόρκους. παίζων δὲ τῷ δοκεῖν λέγειν ὁρᾶν

τοὺς ἐν τῷ Ἄιδῃ ἐπιόρκους περὶ τῶν ζώντων καὶ μετὰ τῶν θεατῶν ἐστηκότων ἐπιόρκων
φησὶν. ἔλεγεν ἡμῖν] ὁ Ἡρακλῆς.

sch ran 277a προῖεναι βέλτιστα νῶν : βέλτιστα καὶ ἥτοι βέλτιον καὶ ἄριστον νῶν καὶ νῶϊν καὶ ἡμῖν, προῖεναι
καὶ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν προχωρεῖν καὶ πορεύεσθαι, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ τόπος, οὗ τὰ δεινὰ θηρία
εἶναι ἔλεγεν ὁ Ἡρακλῆς. Ἡρακλῆς. καὶ ὁ Διόνυσος Διόνυσός φησιν· ὡς οἰμώζεται· “ὦ ς” καὶ
“ὅτι” οἰμώζεται, ἢ “ὦ ς” καὶ “λίαν”. τὸ δὲ “οἰμώζετα ι” ἢ ὁ Ἡρακλῆς ὁ πτοῶν ἐκπτοῶν με, ἢ
τὰ θηρία. προῖεναι . [5]

sch ran 277b :: νῶϊν] ὡς ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν ἐλθεῖν ἡμᾶς, οὗ] ὅπου.

sch ran 279a ὡς] λίαν. οἰμώζεται] ὁ Ἡρακλῆς ὁ πτοῶν με.

sch ran 281 φιλοτιμούμενος : φιλοδοξῶν καὶ μόνος ἐθέλων ἀπολαύειν δόξης, ὡς μόνος ὢν καὶ γενναῖος
καὶ μάχιμος, πάντας δὲ ἄλλους δειλοὺς, ἀνάνδρους, ἀπειροπολέμους καὶ ἀπομάχους οἰόμενος,
καὶ οὕτω μορμολυττόμενος τῷ (282) λέγειν τοιαῦτά τινα πρὸς ἐκπτόησιν· οὐδὲν γὰρ ζῶον οὕτω
ἀλαζονικόν, (283) ὡς Ἡρακλῆς. ἐγὼ δ’ εὐχομαι ἐντυχεῖν τοιούτῳ τινὶ καὶ λαβεῖν ἀγώνισμα καὶ
νικητήριον ἐπάξιον τῆς ὁδοῦ ἥτοι τοῦ πόνου, ὃν ἐκοπίασα τοσαύτην ὁδοιπορήσας ὁδόν, ἵνα μὴ
κενά μοι ἀμφοτέρωθεν γένοιτο, ὅ τε πόνος καὶ ἡ ὁδός. γαῦρόν] ἐπηρμένον πρᾶγμα. [5]

sch ran 282a ὡς] ὥσπερ. ἀγώνισμα τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγῶνος διδόμενον δῶρον, ὥσπερ καὶ ἄθλον τὸ ἀπὸ τοῦ
ἄθλου.

sch ran 284a ἀγώνισμ’] νικητήριον. ἄξιόν] ἐπάξιον.

sch ran 284b τῆς ὁδοῦ] τοῦ πόνου. νῆ τὸν Δία : πρὸς ταῦτά φησιν ὁ Ξανθίας πρὸς τὸν Διόνυσον· καὶ μὴν
αἰσθάνομαι ψόφου τινός, μὰ τὸν Δία, ἥτοι ἐντελὴς γέγονεν ἡ εὐχή σου· ὁ ψόφος γὰρ οὗτος
δοκεῖ τινος θηρὸς εἶναι δεινοῦ καὶ μαχίμου· καὶ κτεῖνε αὐτὸ καὶ ἄξιον λάμβανε τὸ ἀγώνισμα.

sch ran 285 τὰ δὲ λοιπὰ σαφῆ καὶ ἀγοραῖον ἔχοντα γέλωτα. ὀρεὺς : ἡμίονος. [5]

sch ran 292a ἀλλ’ ἤδη κύων· καὶ τοῦτο τὸ χαριέστερον γέλωτος σύρφακος καὶ ἀγοραίου. Ἐμπουσα τοίνυν
ἐστίν : ἐστὶ : τὴν Ἐμπουσαν οἱ μὲν αὐτὴν τὴν Ἐκάτην οἶοντα εἶναι, οἱ δὲ φάντασμα
δαιμονιώδες ὑπὸ τῆς Ἐκάτης πεμπόμενον καὶ τὰς μορφὰς ἐναλλάττον, καὶ μεσημβρία
πολλάκις ἐμφαίνεσθαι, ὅταν τοῖς τεθνηκόσιν ἐνήγιζον.

sch ran 293a καὶ οἱ μὲν φασὶ μονόπουν αὐτὸ εἶναι, καὶ ἐτυμολογοῦσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ ἑνός ἔχειν πόδα·
Ἐνίπουσαν καὶ Ἐμπουσαν καὶ Ἐνισκελίδα δὲ ὀνομάζουσιν· ἕτεροι δὲ αὐτὴν ὄνου σκέλος
λέγουσιν ἔχειν, ὅθεν ἐκεῖνοι Ὀνοσκελίδα, Ὀνόκωλον καὶ Ὀνοκωλίδα Ὀνοκωλαίαν καλοῦσιν.
ἰστέον δέ, ὅτι τὸ “Ἐμπουσα”, καὶ ἀπὸ τοῦ “ἑν” γίνεται γέγονε καὶ τοῦ “πούς”, ψιλοῦσθαι
ὀφείλει καὶ οὐ δασύνεσθαι κατὰ τὸν κανόνα τὸν τεχνικόν· τὰ τοιαῦτα γὰρ ἐντελῆ μὲν ὄντα
δασύνεται, συγκοπέντα δὲ αἰολικῶς ψιλοῦνται· αἱ συγκοπαὶ γὰρ τῶν Αἰολέων εἰσίν. εἰς
μαρτυρίαν δὲ καὶ τῶν παραδειγμάτων κατάκουε· “ἱερεύς”, “ἱρεύς”. “ἱέραξ”, “ἱρηξ”, καὶ ἕτερα
μυρία. σὺν ἑτέροις μυρίοις. οὕτω καὶ τὸ “Ἐνόπουσα” μὲν ἐντελὲς ὃν δασύνεται, τὸ δὲ
“Ἐμπουσα” συγκοπὲν αἰολικῶς ψιλοῦνται. ἐγὼ δὲ τοῦτο δασύνω πάντῃ μεγίστην δασεῖαν δι’
ὠφέλειαν ἀκροατῶν καὶ θεατῶν ἀμαθῶν, μὴ φροντίζων, εἰ περὶ κανόνα ἐκουσίως μικρόν τι
ἀμαρτάνω δι’ ἀμαθῶν λυσιτέλειαν. ὁ γὰρ ἑωρακὼς εἰς τὸ “Ἐμπουσαν” κειμένην δασεῖαν
εὐθέως γνοίῃ, ὅτι ἀπὸ τοῦ “ἐνός” “Ἐνόπουσα” καὶ “Ἐμπουσα” γέγονεν. τὰ καθ’ ἡμῶν δὲ
βλάσφημα οὐ δέδια στόματα· εἴπερ γὰρ κάρτα με κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει ἀνδράσιν εὖ
φρονέουσι (ἡρώεσσι) γέλων ἀλίσσων ὀρίνει. βολίτινον : βόλιτος ἢ τῶν βοῶν κόπρος· ἡγουν
κόπρινον. [20]

sch ran 297a ἱερεῦ , διαφύλαξόν με : ἤδη μνηθεὶς ὁ Διόνυσος ἐν τῇ σκηνῇ δεῖται τοῦ ἀκολουθοῦντος ἱερέως
διαφυλάξαι αὐτόν. ἦν δὲ ὁ ἱερεύς, ὡς προῖων δείξει, πάντῃ πυρρὰς καὶ ἐρυθρὰς τὰς τρίχας ἔχων.

κεκτημένος. ἀπολούμε θ' , ὦναξ Ἡράκλεις : εἰπόντος Ξανθίου φησὶν ὁ Διόνυσος ἵκετεύω σε, ὦ ἄνθρωπε, μὴ καλεῖς καλῆς με, δηλονότι Ἡρακλέα· εἰπόντος (300) δὲ τοῦ Ξανθίου· Διόνυσε δὴ, φησὶν ὁ Διόνυσος· τοῦτο ἦττον τοῦ ἑτέρου, τοῦ καλεῖν με Ἡρακλέα, τουτέστιν οὕτω καλούμενος ἡττόνως τιμωρηθεῖν ἢ βλαβεῖν, Ἡρακλῆς δὲ καλούμενος μειζόνως διὰ τὰ ἐκείνῳ τῆδε πεπραγμένα. ^[5]

sch ran 298a τὰ δὲ βουβάλια τὸ “ἦττον θατέρου” τὸ χεῖρόν φασι. ταῦτα μὲν οὕτω· σοὶ δὲ τί ἂν εἴποιμι, ἀλιτήριε κωμικέ, Διονύσω τοσαύτην ἀπειρομαχίαν συνάπτοντι καὶ δειλίαν δειλοτέραν λαγῶν ἢ βατράχων, ἀνδρί, ὃς Ἰνδοῖς ἐπολέμησεν, Ἄραψιν, Αἰγυπτίοις καὶ Ἀσσυρίοις φόρους ἐπέθηκε, πᾶσαν Ἀσίαν διέδραμεν, ἐδουλαγώγησε Σκύθας, τὴν ἄρκτον πᾶσαν παρήλασε, τοῖς Ἀγαθύροισι οὖσιν ὑπερβορείοις ὄργια δεξαμένοισιν ἑὼν πόρεν οὖνομα θύρων, ὃς οὐ τὴν ἑῶαν Ἑλλάδα παρείδεν οὐδὲ τὴν ἐσπέραν, καὶ ταῦτα πάντα εἰργάσατο διτταῖς γενεαῖς ὑπάρχων ἀνώτερος, οὗ προφέρεις νῦν Ἡρακλέος; ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ γε ἀπροσκέπτῳ γραφῇ ἀπορῶ, τί καὶ λέξαιμι· ἔπεισι δέ μοι λέγειν, ὃ καὶ προεγράφη, ὅτι μεθύων, ὡς ἔοικε, τόδε τὸ δράμα ἐξέθου καὶ ἀγοραίοις καὶ σύρφαξι χαριζόμενος ὅλως διόλου ἀγοραῖον τοῦτο πεποίηκας. οὐ μὴ καλεῖς μ'] δηλονότι Ἡρακλέα. ^[15]

sch ran 300 οὕτω καλῶν με, ἡττόνως τιμωρηθήσομαι ἢ βλαβήσομαι, Ἡρακλῆς δὲ καλούμενος μειζόνως. ἴθ' ἥπερ ἔρχει : δεῖ νοεῖν, ὅτι διὰ δειλίαν ὀπισθεν ὁ Διόνυσος ἔρχεται, προπορεύονται δὲ τούτου ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ Ξανθίας· καὶ φησι πρὸς αὐτὸν ὁ Ξανθίας· “δεῦρο δεῦρο”, ἐνταῦθα ἐνταῦθα· λείπει τὸ “βάδιζε”, πορεύου.

sch ran 301f ἥπερ] ὅπου. ἔξεστι δ' ὥσπερ Ἡγέλοχος : Ἡγέλοχος ὑποκριτὴς τῶν δραμάτων ἦν Εὐριπίδου, τῷ ἐν Ὁρέστῃ δὲ δράματι τόνδε τὸν στίχον λέγων ἐκ κυμάτων γὰρ αὐθις αὐτὴν γαλῆν' ὀρῶ, ὕγροῦ πολλοῦ ἐπιδραμόντος τῷ στόματι, ἀποπνιγῆναι κινδυνεύων ὁ ἄνθρωπος ἔστη εἰς τὸ “γαλῆν”. χρόνου δὲ ἱκανοῦ διελθόντος ἐξεφώνησε τὸ “ὀρῶ”· καὶ Πλάτωνι τῷ κωμικῷ καὶ τούτοις πᾶσιν ἐκωμωδήθη, ὅτι οὕτω παρακεκομμένως ἐποίησατο τὴν ἐκφώνησιν καὶ οὐκ ἀπεπνίγη λάρσις καὶ μωροῖς χαριζόμενος. ^[5]

sch ran 303a νῦν δὲ οὗτος οὐ κωμωδεῖ αὐτόν· ἔστι δὲ προσφόρως ἡμῖν, φησὶν, εἰπεῖν τὸ Ὁρέστου ὑπὸ Ἡγελόχου λεχθέν, ὅτι ἐκ πόνων καὶ συμφορῶν ἐγαληνιάσαμεν καὶ ἀγαθοῖς τισι προσεκύρσαμεν. Ἡγέλοχος] ἦν δὲ ὑποκριτὴς Εὐριπίδου. ^[10]

sch ran 305 τὸ “κατόμοσον” καὶ τὰ τοιαῦτα ἀγυρτικά γελοῖα καὶ κάπηλα, οὐχ οἷα ἐκεῖνα τῶν Νεφελῶν τὰ θεσπέσια. ἐκ τοῦ φόβου ὠχρίασις, ἐκ δὲ τῆς αἰδοῦς ἐρυθρίασις γίνεται.

sch ran 308a ὁδὶ δὲ δεῖσας ὑπερεπυρρίασέ μου : φησὶν ὁ Διόνυσος· ἐγὼ μὲν ὠχρίασα ἰδὼν τὴν Ἐμπουσαν, ὁδὶ δὲ δεῖσας ὑπερεπυρρίασε. πρῶτόν φημι· ἐκ φόβου ὠχρίασις ὠχρίανσις γίνεται, ἐξ αἰδοῦς δὲ ἐρυθρίασις· ἀγοραῖον δὲ γέλωτα καὶ οὐ σώφρονα κινῶν οὕτως φησιν· ὁ ἱερεὺς δὲ δεῖσας ὑπερεπυρρίασεν· ἦν γάρ, ὡς φθάσας εἰρήκειν, τοιοῦτος τὸ χρῶμα ὁ ἱερεὺς. ἢ τὸν Ξανθίαν φησὶν ὁ Ἀρίσταρχος λέγων· “διὰ γὰρ τὸ εἶναι πυρρὸν καὶ Ξανθίαν κληθῆναι”. Τζέτζης δὲ φησιν· ὦ Ἀρίσταρχε, εἰ διὰ τὸν Ξανθίαν εἶπε τουτὶ καὶ οὐ διὰ τὸν ἱερέα ἢ ἕτερόν τινα τῶν συνακολουθούντων μυστῶν, οὐκ ἂν εἶπεν “οὗτος”, ἀλλὰ “σὺ ὑπερεπυρρίασας”. πρὸς γὰρ τοῦτον ὁ Διόνυσος ποιεῖται τὸν λόγον· εἰπόντος γὰρ Ξανθίου αὐτῷ· ἢ Ἐμπουσα φρούδη, νῆ τὸν Δία, οὗτός φησι πρὸς αὐτόν· ἐγὼ μὲν ἰδὼν αὐτὴν ὠχρίασα, οὗτος δὲ ὑπερεπυρρίασεν. οὗτος ὁ ἱερεὺς ἦν γάρ, ὡς εἴρηται, τοιοῦτος τὸ χρῶμα. ^[10]

sch ran 310a τί ν' αἰτιάσομαι θεῶν : περισσῶς καὶ μάτην νῦν κεῖται τὸ “θεῶν”· εἰ γὰρ οὐκ ἔκειτο μάτην, τὸ ἐπαγόμενον τοιοῦτον ἂν ἦν· Ποσειδῶνα, Ἀπόλλωνα ἢ τινα ἕτερον. νῦν δὲ φησι τὸν Εὐριπίδην, τὸν εἰπόντα τὸ “αἰθέρα Διὸς δωμάτιον ἢ χρόνου πόδα”, δι' ὃν Εὐριπίδην εἰς Ἀίδου κατελθὼν πάσχω τάδε. ἀπολλύναι] εἰς τό.

sch ran 312^a “αὐλεῖ τις ἔνδον” λέγει τὸ “οὗτος”. ἔγωγε] ἀκούω.

sch ran 314^a μυστικωτάτη] λεπτοτάτη. ἡρεμεῖ] ἡρέμα.

sch ran 316^a Ἰακχε : τὸν Ἰακχον οἱ μὲν τὸν ὕμνον ὕμνον οἶονται εἶναι τῇ εἰκάδι τῶν μυστηρίων ἀδόμενον Κόρη καὶ Δήμητρι· συνίδρυται δὲ τῇ Δήμητρι τῇ ἑορτῇ καὶ Διόνυσος, ἀνθ’ ὧν ἡ μὲν ξηρῶν καρπῶν δότεира, ὁ δὲ τῶν ὑγρῶν. ἄλλοι δὲ τὸν Ἰακχον υἱὸν Περσεφόνης φασίν· οἱ δὲ τοῦτόν φασι συγγενέσθαι τῇ Δήμητρι· οἱ δὲ ἕτερον Διόνυσον εἶναι τὸν Ἰακχον, οἱ δὲ τὸν αὐτόν. παίζουσιν] ὕμνοῦσιν. ^[5]

sch ran 319^a ἔφραξε νῶϊν] ἡμῖν ὁ Ἡρακλῆς. ἄδουσι γοῦν τὸν Ἰακχον : καὶ τὸν ὕμνον· παρ’ ὑπόνοιαν δέ φησιν· ὄνπερ Διαγόρας ὁ ἄθεος ὁ ἐκ Μήλου, περὶ οὗ προεγράφομεν· ὃς Τηλεκλύτου μὲν ἦν παῖς, σύγχρονος δὲ Σιμωνίδῃ καὶ Πινδάρῳ.

sch ran 320^a καὶ οὕτω μὲν ἔχει τὸ ἀληθές· ἔνεκα τοῦ γέλωτος, ἀγάμενος δὲ καὶ τὸ εὐφυές παρατίθημι, ὃ φησιν Ἀπολλόδωρος ὁ Ταρσεύς· “ἄδουσι γοῦν”, φησίν, “τὸν Ἰακχον, ὄνπερ ἄδουσιν οἱ μῦσαι μῦσαι ἐκ τοῦ ἄστεος διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐξιόντες εἰς Ἐλευσίνα”. Ἰακχον κτλ. ^[5]

sch ran 320^b p.i.m.] παρ’ ὑπόνοιαν· διὰ τῆς ἀγορᾶς ὥφειλεν εἰπεῖν. διασύρει δὲ τὸν Διαγόραν τὸν ἐκ Μήλου, τὸν ἄθεον. Διαγόρας] ἦδεν.

sch ran 321^a ἄγειν] ἡμᾶς, πολυτιμήτοις δ’ ἐν ἔδραις : ὅτι Κόρη τότε καὶ Δημήτηρ τιμᾶται, καὶ τῇ Δήμητρι, ὡς ἔφην, συνεδρεύει καὶ ὁ Διόνυσος.

sch ran 326^a ἔλθε τόν δ’ ἀνὰ λειμῶνα χορεύσων : διὰ τὰ ἄνθη γὰρ εἰς λειμωνίας ἐν λειμῶσι ἐχόρευον προφανῶς. ὁσίους] λαμπρούς.

sch ran 329^a καὶ αἰτιατικῇ καὶ γενικῇ. στέφανον μύρτων : μυρσίνῳ μυρσινίνῳ γὰρ ἔστεφανοῦντο στεφάνῳ, στεφάνῳ, οὐχὶ κισσίνῳ οἱ ἔστεφανοῦντο οἱ μεμνημένοι, κἂν τοῖς Θεσμοφορίοις ὁμοίως τοιοῦτῳ στεφάνῳ ἐστέφοντο, ὅτι Δημήτηρ οἰκείως εἶχε πρὸς τὸ τῆς μυρσίνης φυτὸν καὶ ὅτι τοῖς χθονίοις ἰέρωτο.

sch ran 330^a καὶ τοῖς Διονυσιακοῖς ὁμοίως μυρσίνῳ μυρσινίνῳ στεφάνῳ ἐστέφοντο διὰ τὸ ἀειθαλές. μύρτος κυρίως τὸ μυρσινόκοκκον. ^[5]

sch ran 330^b θρασεῖ δ’ ἐγκατακρούων ποδὶ : ἐν τολμηρῷ ποδὶ σκιρτῶν καὶ ὀρχούμενος καὶ χορεύων—λείπει τὸ “ποιεῖ” ἢ “πλήρου” ἢ “γέραιρε”—τὴν ἀκόλαστον καὶ μὴ ἀξίαν κολάσεως ἢ μέμψεως, ἀλλὰ σεβασμοῦ καὶ τιμῆς, ἀγνήν, ἱερὰν χορείαν τοῖς ὁσίοις μύσαις, τὴν χορείαν καὶ χόρευσιν, αὐτὴν τὴν τιμὴν τὴν εἰς τοὺς τὰς θεούς, τὴν φιλοπαίγμονα, χαρίτων πλεῖστον ἔχουσαν μέρος, τὴν ἡδονῆς πλείστης καὶ εὐφροσύνης μετέχουσιν. θρασεῖ] τολμηρῷ. ^[5]

sch ran 330^b [ἐγκατακρούων] σκιρτῶν, χορεύων. τὰν .

sch ran 331/32^a .. τιμὴν] τὴν μὴ κολαζομένην, τὴν μὴ ἀξίαν κολάσεως ἢ μέμψεως, σεβασμοῦ δὲ καὶ τιμῆς. τιμὴν] γέραιρε.

sch ran 338^a ὡς ἡδύ μοι προσέπνευσε χοιρείων κρεῶν : ἐν ταῖς τῆς Δήμητρος γὰρ ἑορταῖς χοίρους ἔθουον καὶ ἐκρεωφάγουν τοῖς Θεσμοφορίοις καὶ τὸ ζῶον ἔθουον τῇ τε Κόρῃ καὶ τῇ Δήμητρι. ἔθουον δὲ τὸν χοῖρον καὶ ἐν τοῖς μυστηρίοις Διονύσῳ καὶ τῇ Δήμητρι, ὅτι καὶ τῆς Δήμητρος τὰ λήϊα καὶ Διονύσου λυμαίνεται τοῖς φυτοῖς. ἐν ταῖς τῆς Δήμητρος ἑορταῖς χοίρους ἔθουον τῇ Κόρῃ καὶ τῇ Δήμητρι. ^[5]

sch ran 339^a ἦν τι καὶ χορδῆς λάβης : οὐκ ἡρεμήσειας οὖν, φησίν, εἰ καὶ ἐντέρου τι λάβης βραχύτατον; ἀτρέμ’] πῶς.

sch ran 339^b χορδῆς] ἐντέρου. ἔγειρε φλεγέας : ἔγειρε φλεγέας φλογέας λαμπάδας ἐν χερσὶ τινάσσω· ἡκεις γὰρ νυκτέρου τελετῆς φωσφόρος ἀστήρ.

sch ran 340^a

τὸ μυστηριακὸν πῦρ φωσφόρον ἐκάλουν ἀστέρα, ὅτι νυκτὶ τὰ μυστήρια ἐγίνοντο. τὸν δὲ λόγον κολοβὸν μηδεὶς ὑπολάβοι εἶναι, ὥς τις εἶπε τῶν παλαιῶν, “εἰ μὴ τὸ “τινάσσω” ἀντὶ τοῦ “τινασσόμενος” λαμβάνεται”. εἰπέ δὲ καὶ νεκρῷ κειμένῳ τῷ παλαιῷ “ἄριστα φησὶν ὁ Τζέτζης ἔχειν τὸν λόγον καὶ μὴ εἶναι κατὰ σὲ κολοβόν”. εἰ δὲ βούλει, καὶ παιδιωδῶς διὰ σὲ τὴν τοῦδε πᾶσαν συνέπειαν εἴπομεν. ὦ Ἰακχε, Ἰακχε, ἔγειρε τοὺς θιασώτας δηλονότι, φλεγέας φλογέας καὶ πυρῶδεις καὶ ἀνημμένας λαμπάδας τινάσσω ἐν χερσίν· ἦκεις γὰρ καὶ παραγέγονας τῆς νυκτέρου τελετῆς (344) φωσφόρος ἀστήρ· ἐν φλογὶ δὲ τῶν λαμπάδων φλέγεται—νῦν λαμπρύνεται—ὁ λειμών. φλογέας] φλεγέας. ^[10]

sch ran 341 τινάσσω] τινασσόμενος. νυκτέρου τελετῆς] νυκτερινῆς· τὸ κτητικὸν ἀντὶ ἀπλοῦ.

sch ran 344a φλογὶ] ἐν. φλογὶ φλέγεται] τῶν λαμπάδων.

sch ran 344c λειμών] ὁ. γόνυ πάλλεται γερόντων : ὑπὸ δὲ τῆς ἱερᾶς τιμῆς ἀποσεύονται τὰς (347) λύπας τῶν χρονίων τε ἐτῶν, τοὺς παλαιοὺς ἐνιαυτούς, ἥτοι ὑπὸ τῆς ἱερᾶς τιμῆς ἐπιλανθάνονται καὶ θλίψεως καὶ γήρωος.

sch ran 351a οὐ δὲ λαμπάδι φλέγων : καὶ φωσφορῶν, ὦ μάκαρ, προβάδην καὶ προπορευόμενος ἔξαγε ἐπ’ ἀνθηρὸν ἔλειον δάπεδον τὴν χοροποιὸν χαροποιὸν ἦβην ἥτοι τοὺς θιασώτας καὶ χορευτάς· ἢ ἔξαγε πάνθηρον ἔλειον δάπεδον. φλέγων] φωσφορῶν.

sch ran 352c προβάδην] καὶ προπορευόμενος. χαροποιὸν] τὴν.

sch ran 353b μάκαρ] ὦ. ἀναπαιστικὰ τετράμετρα καταληκτικά.

sch ran 354a παράβασις. εὐφημεῖν χρή : εὐφημίαν γενέσθαι χρεῶν, φησὶν ὁ χορὸς τῶν μυστῶν, ἥτοι δέον κατάρχεσθαι περὶ θεῶν λόγων εὐφήμων καὶ ἱερῶν, ἐξίστασθαι δὲ καὶ ὑποχωρεῖν τοῖς ἡμετέροις χοροῖς ἥτοι ἀπὸ τῶν ἡμετέρων χορῶν ἐκεῖνον, (355) ὃς ἄπειρος τοιῶνδε λόγων μυστηριωδῶν, ἢ μὴ καθαρὸς ἐστὶ τῇ γνώμῃ (356) καὶ διανοίᾳ, ἢ γενναίων ὄργια Μουσῶν καὶ μυστήρια οὐκ ἴδε καὶ ἐθεάσατο· ἰωνικῶς ι. ^[5]

sch ran 354b δ δὲ νοῦς ὃς οὐδὲ ποιητικῆς καὶ σοφίας βάθους μετέσχηκεν ἥτοι σοφὸς καὶ ἔμπειρός ἐστὶ ποιητικῆς παντοίας καὶ ἐτέρας σοφίας. εὐφημεῖν .

sch ran 354c .. ἐξίστασθαι] εὐφημίαν χρή γενέσθαι περὶ θεῶν καὶ ὑποχωρεῖν ἐκεῖνον. τοιῶνδε] μυστηριωδῶν.

sch ran 355b γνώμῃ] διανοίᾳ. εὐγενῶν.

sch ran 356a ὃς οὐδὲ ποιητικῆς καὶ σοφίας βάθους μετέσχηκεν ἥτοι σοφὸς καὶ ἔμπειρός ἐστὶ ποιητικῆς παντοίας καὶ ἐτέρας σοφίας. μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου : παρ’ ὑπόνοιαν τὸ σχῆμα τοῦ λόγου· δέον γὰρ εἰπεῖν· ἐξίτω κάκεῖνος τῶν ἡμετέρων μυστηρίων, ὃς μὴ τὸ καὶ τὸ ἔγνω μηδὲ ἐτελέσθη τὰ βακχεῖα καὶ τοὺς ἐνθουσιασμοὺς τοῦ ταυροφάγου καὶ Διονύσου, τοὺς μετὰ τῶν βακχῶν αὐτῷ γινομένους ἐν ὅρεσι καὶ ἐρημίαις ἀβάτοις—ταυροφάγον δὲ τὸν Διόνυσον λέγει, ἔλεγεν, ὥς καὶ Σοφοκλῆς φησὶν ἐν δράματι Τυροῦς—οὕτω δέον εἰπεῖν οὗτος ὁ ποιητὴς οὕτω παρ’ ὑπόνοιαν φησὶ· κάκεῖνος ἐξίτω, ὃς μὴ ἐτελέσθη καὶ ἔγνω καὶ μεμάθηκε τὰ βακχεῖα τῆς γλώττης Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου. ^[5]

sch ran 357a καὶ βακχεῖα μὲν γλώττης φησὶν ἢ εἰρωνικῶς θειασμοὺς καὶ ἐνθέους λόγους τοὺς τοῦ Κρατίνου λόγους καλῶν, ἢ λόγια πεφυρμένα ἡμιμέθυσα, μᾶλλον δὲ κάτοινά τε καὶ ὑποβάκχεια. ταυροφάγον δὲ αὐτὸν εἶπεν, “ὅτι ταῦρος ἦν αὐτοῖς ἔπαθλον”, ὥς πολλοὶ τε ἄλλοι φασὶ καὶ ὁ μέγας Ἀρίσταρχος· Τζέτζης δὲ διθυραμβικοῖς καὶ λυρικοῖς φησὶν ἔπαθλον δίδοσθαι ταῦρον, οὐ μέντοιγε τραγικοῖς ἢ κωμωδιῶν διδασκάλοις· κωμικὸς δὲ καὶ ὁ Κρατῖνος τελῶν, πῶς ἂν ταῦρον ἐλάμβανε; διὰ δὲ τὸ ὑψηλὸν τῶν τούτου ἐπῶν καὶ βροντόφωνον ταυροφάγον οὗτος τοῦτον καλεῖ· φησὶ γάρ πη ὁ ἀνὴρ· ἄναξ Ἀπολλων, τῶν ἐπῶν τῶν ῥευμάτων. καναχῶσι πηγαί,

δωδεκάκρουνον στόμα, Ἴλισσος ἐν φάρυγγι· τί ἂν εἴποιμι; τούτων ἔνεκα σύρει τὸν ἄνδρα καὶ Διονύσου ἐπιθέτω τοῦτον ἐκάλεσε ταυροφάγον, ἢ ὅτι φίλοινοσ ἦν. τοῦ ταυροφάγου] τὸν Διόνυσον λέγει. ^[20]

sch ran 358^a ἢ βωμολόχοις ἔπεισι χαίρει : ἢ πολυλογίαις φλυαροῖς χαίρει μὴ ἐν καιρῷ τοῦτο ποιοῦσι, τὸ βωμολοχεῖν, κατὰ δὲ αὐτοῦ νῦν ὁ κωμικός, ὡς ὁ Βελλεροφόντης, φέρει τὸ γράμμα· φλυαρῶν γὰρ νῦν αὐτὸς σχεδὸν ἐν ὅλῳ τούτῳ τῷ δράματι φλυαροὺς ἀποκαλῶν τοὺς ἐτέρους κωμικούς φησιν οὕτω— τὸ “ἐξίτω” δὲ ἀπανταχοῦ ἀπὸ κοινοῦ— καὶ ὃς χαίρει φλυαροῖς πολυλογίαις κωμικῶν ἐγκαίρως οὐ γινομέναις, ἐξίτω τῶν ἡμετέρων μυστηρίων. βωμολόχοις] φλυαροῖς. ^[5]

sch ran 359^a ἢ στάσιν ἐχθρὰν μὴ καταλύει : <ἐ> κ λαυρέων <τε> καὶ δυσόδμου κοπρίης αὐτὰ τις εἰσέπνευσε μυστικωτάτη. καὶ ὃς, φησί, στάσεις καὶ ταραχὰς ἐμφυλίουσ οὐ καταλύει, ἀλλ’ ἔνεκα κερδῶν (361) οἰκείων μᾶλλον ἀνεγείρει ταῦτα τὰ τοιαῦτα καὶ ἀναρριπίζει, ἢ τῆς πόλεως χειμαζομένης ἥτοι συμφοραῖς κατεχομένης καὶ περιστάσεσιν, ἄρχων καὶ (363) ἀρχηγός ὢν, δῶρα λαμβάνει, ἢ ἕαν τις Θωρυκίων Αἰγινεὺς εἰκοστολόγος κακοδαίμων καὶ ἄθλιος ἢ προδίδωσι φρούριον ἢ ναῦς ἢ τὸ καὶ τὸ δρᾶ, τούτοις (369) πᾶσιν ἀπαυδῶ καὶ αὐδῶ—τοῦτο προαναφώνημά ἐστι τῶν δαδούχων καὶ τῶν ἱεροφάντων μελλόντων τῶν μυστηρίων κατάρχεσθαι, ὡς καὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος Ὀρφεὺς ἐν τῷ Ὀργαστηρίῳ φησίν· φθέγγομαι, οἷς θέμις ἐστὶ· θύρας δ’ ἐπίθεσθε βέβηλοι— (370) ἐξίστασθαι τῶν ἡμετέρων μυστικῶν χορειῶν. ἤδη δὲ καὶ τὰ κατὰ μέρος ρητέον μοι. στάσιν ἐχθρὰν μὴ καταλύει : διὰ τὸν Θωρυκίωνα, περὶ οὗ μετὰ βραχὺ ἐρῶ, φαίνεται λέγων ταυτί· αἰνίττεται δὲ καὶ Διομέδοντα καὶ Καλλίξενον, οἱ τὴν τοιαύτην ἀνερρίπισαν ἐμφύλιον συμφορὰν παρασκευάσαντες τὴν βουλὴν τοὺς δέκα στρατηγοὺς ἀναιρεῖν. ^[10]

sch ran 359^b ἀνελεῖν. 359 p.

sch ran 359^c i.m.] καὶ ταραχὴν ἐμφύλιον. διὰ τὸν Θωρυκίωνα· αἰνίττεται δὲ καὶ τὸν Διομέδοντα καὶ Καλλίξενον, οἱ ἀνερρίπισαν τὴν συμφορὰν ἐν τῇ πόλει ἀναπέισαντες ἀναιρεθῆναι τοὺς στρατηγοὺς. ῥιπίζει] τὴν πόλιν. ^[5]

sch ran 361^a ἢ τῆς πόλεως χειμαζομένης : μέχρι τοῦ “ ναυσὶν παρέχειν τινὰ πείθε ι ” πάντα κατὰ Θωρυκίωνός φησιν. ὁ Θωρυκίων οὗτος Αἰγινεὺς ὢν τῷ γένει ἐν τοῖς Πελοποννησιακοῖς ταξίαρχος τῶν Ἀθηναίων ἐγένετο, εἰκοστολόγος πρὶν καὶ τελώνης ὑπάρχων καὶ μοῖρας τῆς κάτω. οἱ τελῶναι γὰρ πρότερον μὲν δὲ πρότερον πεντηκοστὴν μοῖραν τῶν τελουμένων τελωνουμένων καὶ κομμερκευομένων πραγμάτων ἐλάμβανον καὶ πεντηκοστολόγοι πεντηκοστολόγους ἐντεῦθεν ἐκαλοῦντο, τούτους ἐκάλουν, εἴτα εἰκοστολόγοι, εἰκοστολόγους, μετέπειτα δὲ δεκατηλόγοι· δεκατηλόγους· νῦν δὲ οὗτοι καὶ κατωτέρω προβεβήκασιν. οὗτος ὁ Θωρυκίων Αἰγιναν τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα Πελοποννησίους καὶ ναῦς προδιδούσ γνωρισθεῖς ἐκωμωδήθη. πάντα κατὰ Θωρυκίωνός φησιν ἀπὸ τοῦ “ τῆς πόλεως χειμαζομένης ” μέχρι τοῦ “ ναυσὶν παρέχειν ἀναπείθε ι ” . ^[5]

sch ran 361^b χειμαζομένης] συμφοραῖς κατεχομένης. ἄρχων] ἀρχηγός.

sch ran 362^a ἢ τὰ πόρρη τ’ ἀποπέμπει : ἢ ἐξ Ἀθηνῶν ἀποπέμπει τοῖς Λακεδαιμονίοις (363) τὰ ἀπόρρητα καὶ ἀπαγορευθέντα πέμπεσθαι αὐτοῖς. ὅστις οὖν τοιοῦτος ἐξ Αἰγίνης ὑπάρχων τελώνης, εἴτα γενόμενος ταξίαρχος Ἀθηναίων ἐξ Ἀθηνῶν πέμπει πρὸς αὐτοὺς—Λάκωνας—εἰς Ἐπίδαυρον τὰ ἀπαγορευθέντα (364/65) πέμπεσθαι, πίσσαν καὶ ἀσκώματα εἰς ναυπηγίαν καὶ ἄλλα, ἢ χρήματά τινα πείθει διδόναι ναυτικῷ τῶν Λακόνων—ἀσκώματα δὲ εἰς δέρματα ἐρραμμένα εἰς τύπον μέρους ἱματίου, ὅπερ τὰς χεῖρας ἡμῶν μέχρι τῶν καρπῶν περισκέπει· ταῦτα τὰ ἀσκώματα προσηλωμένα τριήρεσιν ἀντὶ λώρου τροποῦ ταῖς κώπαις εἰσὶ χρήσιμα—ὃς τὰ τοιαῦτα ἀπόρρητα

πέμπει τοῖς πολεμίοις, ὥς τὰ θεῖα μυστήρια τοῖς ἀμυήτοις οἱ κάκιστοι τῶν μεμνημένων.
εἰκοστολόγος] τελώνης. ^[10]

sch ran 364 ἀσκήματα κτλ. p.i.m.] αἱ λεγόμεναι χειροπάλλαι, ἅτινα ταῖς κώπαις χρήσιμά εἰσιν ἀντὶ λώρου
προσηλωμένα ταῖς τροπαῖς. ἢ ὅς κατατιλλᾷ κατατιλλᾷ τῶν Ἑκαταίων : τῶν τῆς Ἑκάτης
ἀγαλμάτων.

sch ran 366 “κατατιλλᾷ” “κατατιλλᾷ” λέγεται τὸ κόπρον διάρρυστον ἐκκρίνειν· νῦν δὲ τὸ ἀποσπερμαίνειν
τῶν τῆς Ἑκάτης ἀγαλμάτων μιγνύμενος αὐτοῖς. κατατιλλᾷ τῶν Ἑκαταίων] ἀφοδεύει ἢ
ἀποσπερμαίνει μιγνύμενος αὐτοῖς.

sch ran 368 διασύρει δὲ τὸν Διαγόραν. τῶν Ἑκαταίων] τῶν τῆς Ἑκάτης ἀγαλμάτων.

sch ran 367 ἢ τοὺς μισθοὺς τῶν ποιητῶν ῥήτωρ ὦν εἶ τ’ ἀποτρώγει : Ἀρχῖνον αἰνίττεται καὶ Ἀργύριον·
οὗτοι γὰρ προῖστάμενοι τῆς δημοσίας τραπέζης, κωμωδηθέντες ἡλάττωσαν τὸν τῶν
κωμωδιοδιδασκάλων μισθόν. Ἀρχῖνον αἰνίττεται καὶ Ἀργύριον, οἵτινες προῖστάμενοι τῆς
δημοσίας τραπέζης ἡλάττωσαν τὸν τῶν κωμωδιοδιδασκάλων μισθὸν καὶ διὰ τοῦτο
ἐκωμωδήθησαν. ^[5]

sch ran 369 τοῦτοις ἀπαυδῶ : κατὰ τὴν τοῦ ἱεροφάντου καὶ τοῦ δαδούχου τοῦτο πρόρρησιν λέγει· οἱ γὰρ
ἱεροφάνται καὶ οἱ δαδούχοι τῶν μυστηρίων κατάρχεσθαι μέλλοντες οὕτω προανεφώνουν· εἴ
τις ἀμύητος σεμνῶν ἐστὶ τελετῶν ἢ ἄθεος ἢ μὴ καθαρεύων τῇ γνώμῃ, καὶ ἄλλα ἄττα, ὅσα
ἠπίσταντο οἱ τοιαῦτα ταῦτα μεμνημένοι, ἐξίτω τῶν ἱερῶν, ὥς καὶ ὁ μέγας ἐκεῖνος Ὀρφεὺς ἐν
τῷ Ὀργαστηρίῳ φησὶν· φθέγξομαι, οἷς θέμις ἐστὶ θύρας δ’ ἐπίθεσθε βέβηλοι. χώρει δὴ πᾶς : οἱ
τοῦ χοροῦ μύσται ἀλλήλοις παρακελεύονται. ^[5]

sch ran 372 σπονδειακά. ἐγκρούων : ἦτοι βαίνων ποδῶν ἐϋρρυθμῶ κρούσει.

sch ran 374 ἐγκρούων] χορεύων. σκώπτων] τοὺς κακοὺς.

sch ran 376 ἡρίσθηται δ’ ἐξαρκούντως : ἀντὶ τοῦ “εἰσιτιάθημεν”, “ἡριστήσαμεν”. ἡρίσθηται] εὐώχηται.

sch ran 377 ἀλ λ’ ἔμβα χῶπως : ἡγουν κατάρχου τῆς χορείας, ὅπως ὑψώσεις τοῖς αἰνίοις τὴν Δήμητραν.
ἔμβα] ἔμβαινε.

sch ran 378 ἐστὶ γὰρ παρ’ Ἀθήνησιν Ἀθηνᾶ Σώτειρα λεγομένη, ἣ καὶ θύουσιν. χῶπως] ὄρα.

sch ran 378 αἶρεις τὴν Σώτειραν] ὑψώσεις ἐν τοῖς ἐπαῖνοις Δήμητραν. μολπάζων : ὕμνων.

sch ran 380 ἦ] γρ. ἦν. φῆς] φᾶς’.

sch ran 381 Θωρυκίων] ὁ. Θωρυκίων μὴ βούληται] ὁ γὰρ πόλεμος αὐτῷ ἐλυσιτέλει.

sch ran 382 ἀναπαιστικά τετράμετρα. ἑτέραν] κατά.

sch ran 384 Δήμητερ ἀγνῶν : ταῦτα δίμετρα καταληκτικά ἱαμβικά, ὥς τὸ τίς σὰς παρήειρε φρένας; Τζέτζης
δὲ ἀκατάληκτα μᾶλλον φησιν. ἱαμβικά δίμετρα ἀκατάληκτα.

sch ran 387 μ’ ἀσφαλῶς] ἀξίωσον. σπουδαῖα] ἀρετῆς ἐχόμενα.

sch ran 394 ἀσυνάρτητα ἐξ ἱαμβικῶν καὶ τροχαϊκῶν. ὠραῖον θεὸν : τὸν Διόνυσον, τὸν τρυφῆς καὶ
συμποσίων αἵτιον, τὸν δοτῆρα ὠραίων καρπῶν· ἢ τὸν κατὰ καιρὸν φαινόμενον· ἢ τὸν διὰ
καιροῦ καὶ χρόνου μακροῦ φαινόμενον· τριετηρικῶς γὰρ ἐφαίνετο.

sch ran 398 ἱαμβικά. συνακολουθεῖ : ἐπειδὴ ἐν ταῖς τῆς Δήμητρος τελεταῖς οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ τοῦ Κεραμικοῦ
πρὸς τὴν Ἐλευσίνα ἐχώρουν προπέμποντες τὸν Διόνυσον.

sch ran 403 μέλος χοροῦ. κατεσχίσω : ἐσχισμένα καὶ παρερρωγότα χιτῶνια πεποίηκας ἀμφιέννυσθαι.

sch ran 405 καὶ ἐπ’ εὐτελείᾳ καὶ φαυλότῃ, σμικρότῃ καὶ ταπεινώσει τόνδε τὸν σανδαλίσκον καὶ τὸ
ὑπόδημα, καὶ τὸ ῥάκος καὶ τὸ τριβώνιον· πάλιν ἀπὸ κοινοῦ τὸ “πεποίηκας ἀμφιέννυσθαι”. καὶ
εὐτελείᾳ] εὐδαιμονίᾳ πρὸς τὸ εὖ τελεῖν.

sch ran 406a καὶ ἐξεῦρες, ὥστε παίζειν καὶ χορεύειν ἀζημίους ἀζημίως ἦτοι μὴ ζημίαν ἐπιφέροντας τῷ δημοσίῳ. βαρέως ταῦτά φησιν οὐκέτι τολμῶν κωμωδεῖν Ἀρχίνον καὶ Ἀργύριον, οἱ κωμωδηθέντες τοὺς μισθοὺς τούτων ἡλάττωσαν· ὧν ἕνεκα ταῦτά φησιν οὐ μετρία δῆξει καρδίας. οὐκ οἶδα δέ, οἱ παλαιοὶ τί νοοῦντες τὸ “κατεσχίσω” ἐπιμερισθῆναί φασιν, τὸ δὲ “ἐπ’ εὐτελείᾳ” “ἐπ’ εὐδαιμονίᾳ πρὸς τὸ εὖ τελεῖν”. καὶ τὸ ῥάκος] πεποίηκας ἀμφιένυσθαι. [5]

sch ran 408 πρόπεμπέ με : ἀπ’ ἄστεος δῆθεν εἰς Ἐλευσίνα· τότε δὲ τοῖς ἀνδράσι καὶ γυναῖκες συνεχόρευον. παραβλέψας : ἐπιτηρήσας.

sch ran 409b γὰρ] ἤδη. τιθίον : μαστόν.

sch ran 414 ἱαμβικὰ κατὰ δύο δίμετρα καταληκτικὰ καὶ ἐν τρίμετρον ἀκατάληκτον. ὃς ἐπτέτης ὧν οὐκ ἔφυσε φράτορας : συγγενεῖς.

sch ran 418a τὸ σχῆμα παρ’ ὑπόνοιαν· ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰπεῖν “ὃς ἐπτέτης ἐπταετῆς ὧν ὀδόντας οὐκ ἔφυσεν”, ὡς παροιμία, εἶπεν “ὃς ἐπτέτης ὧν οὐκ ἔφυσε φράτορας”· οἱ παῖδες γὰρ ἐπταετεῖς γεγονότες ἔχουσι πάντας τοὺς ὀδόντας. καὶ ὁ Ἀρχέδημος δὲ οὗτος ὡς ξένος καὶ μέτοικος διαβάλλεται· χρονίσας γὰρ ἐν ταῖς Ἀθήναις ἀναγραφῆναι εἰς τοὺς πολίτας οὐκ ἠδυνήθη. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τὰ ἴδια τέκνα τριετῇ γεγονότα ἐς τοὺς φράτορας ἦγον ἦγον εἰς τοὺς φράτορας καὶ ἐπολιτογράφουν αὐτά, ὡς γαμικὰς ἐστιάσεις ποιούμενοι. χρονίσας γὰρ ἐν Ἀθήναις οὐκ ἐπολιτογραφήθη· Ἀθηναῖοι δὲ τὰ τέκνα καὶ τριετῇ. [5]

sch ran 418b ἔφυσε φράτορας] παρ’ ὑπόνοιαν· ὀδόντας, τοὺς κριτάς. δημαγωγεῖ] ὁ Ἀρχέδημος.

sch ran 420a νυνὶ δὲ δημαγωγεῖ : ἡ τοῦ λόγου συνέπει· ὃς Ἀρχέδημος ξένος ὧν οὐδὲ κἂν ἐπολιτογραφῆθη ἐν ταῖς Ἀθήναις νυνὶ δὲ δημαγωγεῖ καὶ δημαγωγός ἐστι τῶν ἄνω νεκρῶν, ἦτοι τῶν Ἀθηναίων· τότε γὰρ τὰ πράγματα τοῖς Ἀθηναίοις εἶχε πολλαχῶς δυστυχῶς. ὡς ὧν δὲ ὁ χορὸς οὗτος δῆθεν ἐν Ἰδίου καὶ τοῖς κάτω νεκροῖς, ἄνω νεκροὺς ὀνομάζει τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὰς κατεχούσας αὐτοὺς συμφοράς. εἶεν· ὁ παλαιὸς δὲ βλίσκουσις ὁ ἐκ τοῦ κειμένου τοῦδε τοῦ “ἐν τοῖς ἄνω νεκροῖς” λέγων· “οὐχ ὡς Ἀπολλώνιος πρὸς τὴν ἐξήγησιν τὴν εἰ μὴ νενανυμάχηκε τὴν περὶ τῶν νεκρῶν”, κρεῶν”, καὶ αἰτιώμενος τὸν ἄνδρα περὶ τῶν κρεῶν, “νεκρῶν” δὴ λέγοντα γράφειν ἐκεῖσε—νῦν γὰρ τάχα τὸ κείμενον δείκνυσιν, ὅτι <οὐ περὶ κρεῶν>, ἀλλὰ περὶ νεκρῶν—ἵτω, ὅτι βλίσκουσις ἐστίν. ἐκεῖ γὰρ οὐ μέμνηται τῆς ναυμαχίας <τῆς ἐν Ἀργινούσαις>· περὶ κρεῶν καὶ τῶν οἰκείων σωμάτων ὁ λόγος ἐστίν, ὡς ὅπισθεν οὐκ ἀναποδείκτως ἐξηγησάμεν εἰπὼν καὶ περὶ τῶν κρεῶν καὶ τοῖς γε νοῦν ἔχουσι σαφῆ παραστησάμενος τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ <“κρεῶν” τοῦ> “νεκρῶν” ἐκεῖσε προσφυέστερον δείξας. νῦν δὲ ἐν Ἰδίου ὧν ὁ χορὸς καὶ παρὰ τοῖς κάτω νεκροῖς, ἄνω <νεκροῦς> οὖν διὰ τὰς δυσπραγίας τοὺς Ἀθηναίους καλεῖ. ἀλλ’ ἀρίστως ἢ παροιμία φησὶν· πολλοὶ μὲν νερθηκοφόροι, παῦροι δὲ τε βάκχοι καὶ πολλοὶ βουκένται, παῦροι δὲ τε γῆς ἀροτῆρες. ὡς δῆθεν ὁ χορὸς ὧν ἐν νεκροῖς κάτω ἄνω νεκροὺς διὰ τὰς δυσπραγίας τῶν Ἀθηναίων φησὶν. [20]

sch ran 420b νεκροῖσι] τοῖς Ἀθηναίοις. κάστι τὰ πρῶτα : ὡς ἐπὶ αἵνου τιθέναι εἰώθαμεν “καὶ ἔστι τὰ πρῶτα τῶν ἐκεῖ πολιτῶν”, οὕτω νῦν αὖξων αὐτῷ τῇ κωμωδίᾳ τὸν ψόγον· καὶ ἔστιν, φησί, τὰ πρῶτα τῆς ἐν Ἀθήναις μοχθηρίας, ἦτοι πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἐν ταῖς Ἀθήναις οἱ λυμεῶνες καὶ μοχθηρότατοι, οὗτος δὲ ὑπερηκόντισε πάντας καὶ τὰ πρωτεῖα τῆς ἐκεῖ μοχθηρίας ἀπέληφεν. [5]

sch ran 421a εἰ γὰρ κἂν τοῖς τοιοῦτοις ἀντιτείνειν ἐθέλω τοῖς παλαιοῖς καὶ πᾶν ἀποδεικνύειν σαφῶς καὶ ἀσάφειαν τῶν ἐριστικῶν μήκει τοῦ λόγου ποιήσω, καὶ τοὺς χάρτας καταναλώσαιμι καὶ πολλὰ τοῦ κειμένου δεόμενα ἐξηγήσεως ἀληθῶς ἑάσαιμι ἀνεξήγητα καὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἀκροαταῖς λάλος καὶ φλύαρος καὶ ἀκαιρομακρήγορος δόξω καὶ περιττός, ὅπῃ μὲν βραχυλογώτερος τῆς τῶν σοφῶν ἐπτάδος ἐκείνης γινόμενος, πῇ δὲ ὑπερλαλῶν Λοκροὺς Αἰθαλίων καὶ μακρότερα

τῆς Ἰλιάδος φθεγγόμενος· τὸν εὐγενῆ γὰρ χρή σιγᾶν, ὅπη χρή, καὶ λέγειν, ἵν' ἀσφαλές. τὰ πρῶτα] ἀντὶ τοῦ “πρῶτος”. ^[10]

sch ran 422 τὸν Κλεισθένους δ' ἀκούω : τὸ κείμενον οὕτως ἔχει, καὶ οὐδεὶς ἀντέτεινε τῶν ἐξηγητῶν· ἐγὼ δέ φημι· “τὸν Κλεισθένη δ' ἀκούω”. περὶ τοῦ Κλεισθένους δὲ προείπομεν, δὲ τοῦ Κλεισθένους τούτου εἵπομεν, ὅτι υἱὸς ἦν Σιβυρτίου καὶ ναυτικοῦ στόλου τῶν Ἀθηναίων κατάρξας ναυμαχίαν νενίκηκεν. εἶχε δὲ τρίχας μὲν λείας ἦν δὲ λείος μὲν τὸ γένειον ὅδε αὐτὸς ξυρῶν. αἰσχροῦς δὲ νῦν οὗτος αὐτὸν διασύρων φυλάττει τὴν τροπὴν ἀπὸ τῶν περὶ νεκροῦς γινομένων· εἰπὼν γὰρ ἄνω νεκροὺς τοὺς Ἀθηναίους ταφὰς καλεῖ ἀκολούθως τοὺς τόπους, ἐν οἷς τελοῦσι διάγοντες, αὐτάς τε Ἀθήνας καὶ κατὰ μέρος τόπους αὐτῆς, καὶ φησιν· ἀκούω δὲ καὶ τὸν Κλεισθένην ἐν ταῖς ταφαῖς, αἷς ἔφημεν δηλονότι, τίλλειν τὸν πρῶκτον καὶ σπαράττειν τὰς γνάθους. οἱ γὰρ πενθοῦντες νεκροὺς κόμας κεφαλῆς τίλλουσι, σπαράττουσι γνάθους καὶ κόπτονται καὶ θρηνοῦσι κεκυφότες πρὸς γῆν, καὶ ἀνακαλεῖσθαι εἰώθασιν φίλους τινὰς κλαίοντες. τοιαῦτα μὲν τοῖς θρηνοῦσι νεκρούς· ὁ δὲ μιὰρὸς οὗτος καὶ τῷ ὄντι βδελυρώτατος ὅλως διόλου τῇ τροπῇ ταύτῃ ἐπὶ διηγῆσαι χρήται αἰσχροπραξίας αὐτῷ προσφυοῦς. ἐν ταῖς ταφαῖς] τοῖς κακοῖς τρόποις ἑαυτοῦ. ^[10]

sch ran 427 Σεβτῖνον : παρὰ τὸ βινεῖν καὶ συνουσιάζειν. Ἀναφλύστιος : παρὰ τὸ ἀναφλᾶν καὶ γυμνοῦν τὸ δέρμα τοῦ μορίου.

sch ran 427 ἐστὶ δὲ καὶ Ἀνάφλυστος δῆμος Ἀττικῆς. καὶ Καλλίαν γέ φησι τοῦτον τὸν Ἴπποβίνου : τὸ σχῆμα παραγραμματισμός.

sch ran 428 δὲ Καλλίας γὰρ Ἴπποβίνου υἱὸς ἦν· οὗτος δὲ Ἴπποβίνου τοῦτον παραγραμματίζων φησὶν Ἴπποβίνου ἥτοι μεγάλως πορνεύοντος· ἵππος γὰρ ἐπὶ μεγάλῳ λαμβάνεται. τὸ δὲ “βινεῖν” “συνουσιάζειν”. υἱὸς ἦν Ἴπποβίνου.

sch ran 429 429 p.i.m.] μεγάλως πορνεύοντος· ἵππος γὰρ ἐπὶ μεγάλῳ. κύσθου λεοντήν : δорὰν γυναικείου μορίου ἐνημμένον.

sch ran 430 κύσθου] γρ. κυάθου. ἔχοι τ' ἂν οὖν φράσαι νῶϊν : νῶν : Διόνυσος καὶ Ξανθίας ἐρωτῶσι παρ' Ἀἰδῆ, ποῦ ὁ Πλούτων οἰκεῖ, ξένοι λέγοντες εἶναι ἀρτίως καὶ πρὸ μικροῦ πεφθακότες· “ἄρτι” γὰρ τὸ “νῦν” σημαίνει, “ἀρτίως” δὲ τὸ “πρὸ μικροῦ” ἀττικῶς κοινῶς δὲ “ἄρτι” “νῦν”, “ἀρτίως” δὲ “ὕγιως, ἀκεραίως”.

sch ran 433 ἀρτίως] πρὸ μικροῦ. ἀλ λ' ἴσθ' ἐπ' αὐτὴν τὴν θύραν : ἀλλ' ἴσθι καὶ γίνωσκε—λείπει τὸ “ὅτι ὑπάρχεις”—ἐπ' αὐτὴν τὴν θύραν ἀφιγμένος.

sch ran 436 “ἀφιγμένο ς” δὲ εἶπεν καὶ οὐκ “ἀφιγμένοι”, ὅτι, εἰ καὶ Ξανθίας καὶ Διόνυσος ἦσθην, ἀλλ' εἷς ἐξ ἀμφοῖν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἠρώτα. ἀφιγμένος] ὑπάρχεις.

sch ran 438 ἦν] ἐστὶ· ὁ παρωχημένος ἀντὶ ἐνεστώτος. Διὸς Κόρινθος ἐν τοῖς στρώμασι : τοῦτο παροιμία ἐστὶ λεγομένη ἐπὶ τῶν τὰ αὐτὰ λεγόντων πολλάκις.

sch ran 439 υἱὸς Διός, Κόρινθος κλήσει, ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν Κόρινθον ὠνόμασε Κόρινθον, κτίσας αὐτὴν καὶ βασιλεύσας ἐν αὐτῇ. αὐτῆς. ἄποικοι δὲ οἱ Μεγαρεῖς γενόμενοι Κορινθίων καὶ μὴ φέροντες τὸ τῶν ἐπιταγμάτων τούτων βαρύτατον—μέχρι γὰρ καὶ κηδείας αὐτῆς τῶν νεκρῶν ἐκέλευον ἀνάγειν καὶ ἀναφέρειν αὐτοῖς—ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν. κῆρυξ δὲ τις ἐκ Κορινθίων ἀπεσταλμένος μέλλων ἐξ ἀποστάσεως πρὸς τὴν Κορινθίων αὐθις αὐτοὺς μεταβιβάσαι ὁμόνοιαν, ὡς πολλάκις τὸ “οὐκ ἀνέξεται ὁ Διὸς Κόρινθος” ἔλεγε καὶ οὐδὲν ἕτερον, οἱ Μεγαρεῖς σικχανθέντες ζύλοις καὶ ῥάβδοις συγκόπτοντες ἐξήλαυνον, “παῖε, παῖε τὸν Διὸς Κόρινθον” λέγοντες. ἐπεὶ δὲ καὶ Διόνυσος νῦν καὶ νῦν ὁ Διόνυσος ἀεὶ μνεῖαν τῶν στρωμάτων ποιεῖται, εἰκότως ὁ Ξανθίας φησὶ· “Διὸς Κόρινθος ἐν τοῖς στρώμασι”. χωρεῖτε νῦν : οἱ τοῦ χοροῦ ἀλλήλοις παρακελεύονται, χωρεῖτε, λέγοντες, ἀνὰ τὸν ἱερὸν κύκλον καὶ χορὸν τῆς θεᾶς,

Δήμητρος ἢ Κόρης, παίζοντες ἀνὰ τὸ ἀνθοφόρον ἄλσος, ἦτοι τὸν βοτανώδη καὶ ἔνυδρον καὶ κατάφυτον τόπον. ^[10]

sch ran 440b χωρεῖτε νῦν] οἱ τοῦ χοροῦ ἀλλήλοις παρακελεύονται. θεᾶς] Δημήτρας.

sch ran 442a οἷς μετουσία θεοφιλοῦς ἐορτῆς : ὅσοις θεοφιλοῦς μετοχή ἐστὶν εὐσεβείας· μᾶλλον δὲ ἀπὸ τῶν εὐσεβῶν, ὅσοι μεμύησθε καὶ ἐτελέσθητε τὰ μυστήρια τῆς θεοφιλοῦς ἐορτῆς τῆς τε Κόρης καὶ Δήμητρος. οἷς μετουσία] ἐκείνους λέγω.

sch ran 445a εἴμι δὲ καὶ ἔρχομαι, τί ποιήσω; φέγγος καὶ φῶς ἱερὸν οἷσων ταῖς θεαῖς. εἴμι] ἔρχομαι.

sch ran 446a οὗ παννυχίζουσι θεαὶ : οὗ ἡ Κόρη καὶ ἡ Δημήτηρ χορεύουσι, χαίρουσι, παίζουσι, παννύχιον ἄδουσιν· ἢ ὅπου παρὰ τῶν μυστῶν ὑμνοῦνται παννυχίως ἁδόντων. παννυχίζουσι] ἀγρυπνοῦσι, χαίρουσι, παίζουσι· ἢ ὑμνοῦνται.

sch ran 446b θεαὶ] ἡ Κόρη καὶ ἡ Δημήτηρ. οἷσων p.

sch ran 447 i.m.] μέλλων. κομίσων ταῖς θεαῖς. τὸν ἡμέτερον τρόπον : ἀντὶ τοῦ “κατὰ τὸν ἡμέτερον τρόπον”· ὡς ἔθος ἔχομεν παίζοντες.

sch ran 450b ἡγουν κατὰ τὴν συνήθειαν παίζοντες. “ἡμᾶς” περιφραστικῶς, ὃν ὀλβιαὶ Μοῖραι συνάγουσιν : ὃν ἡμέτερον καλλιχωρώτατον τρόπον ὀλβιαὶ καὶ μακάριαι καὶ εὐτυχεῖς, ἢ πλεον εὐδαίμονες Μοῖραι συνάγουσιν· ἡμέτερον δὲ τρόπον, “ἡμᾶς” περιφραστικῶς.

sch ran 452a οὕτω μὲν, εἰ ἔστιν ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ κειμένου λόγου γεγραμμένον τὸ “ὁ ν.” εἰ δὲ “ἡ ν” ἐστὶ γεγραμμένον, τοῦτον ἔχει τὸν νοῦν· ἦν ἐορτὴν αἱ ὀλβιαὶ Μοῖραι συνάγουσιν. εἶπε γὰρ ἀνωτέρω “οἷς μετουσία θεοφιλοῦς ἐορτῆς” ὃν] γρ. ^[5]

sch ran 452b ἦν· ἦν ἐορτὴν. ὀλβιαὶ] εὐδαίμονες.

sch ran 456a ὅσοι μεμυήμεθα : ἐτελέσθημεν τὰ μυστήρια τῆς ἐορτῆς, τουτέστιν ἐπέγνωμεν τὰ μυστικά καὶ ἀπόρρητα καὶ πρὸς ἀμυήτους ἀνέκφορα. μυστήρια γὰρ λέγεται διὰ τοῦτο, διὰ τὸ μύειν καὶ κλείειν τὸ στόμα τοὺς μεμυημένους καὶ μηδενὶ τῶν ἀμυήτων λέγειν αὐτά. ὅσοι μεμυήμεθ’] ἐτελέσθημεν τὰ μυστήρια.

sch ran 457 διήγομεν] ἐζῶμεν. καὶ τοὺς ιδιώτας : ιδιώτας νῦν τοὺς ιδίους, τοὺς πολίτας· καὶ σημειωτέον ἐντεῦθεν, ὅτι τὸ ιδιωτικὸν τέσσαρα σημαίνει· ἰδοὺ γάρ, νῦν ιδιώτας καλεῖ τοὺς ιδίους, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς συμπολίτας.

sch ran 459a πολίτας, ἰδοὺ ἔν σημαινόμενον τοῦ ιδιωτικοῦ. ιδιώτης κατὰ δεύτερον λόγον ὁ ἀμαθής. ιδιωτικὰ τρίτῳ λόγῳ καλοῦνται καὶ τὰ ἀντιδιαστελλόμενα πρὸς τὰ θεῖα, ἦτοι τὰ ἀνθρώπινα, ὡς ὅταν φῶμεν θεῖα χρήματα καὶ ιδιωτικὰ χρήματα. ιδιωτικὰ τετάρτῳ καὶ τὰ δημοτικά, ὡς ὅταν τις λέγῃ χρήματα βασιλικά ἢ δημόσια καὶ χρήματα ιδιωτικά. ἕτερον δὲ δημόσιον καὶ ἄλλο ἕτερον δημοτικόν. ὡς λέγομεν θεῖα χρήματα καὶ ιδιωτικά. ^[5]

sch ran 459b ιδιώτας] συμπολίτας. ἄγε δὴ τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω ; τίνας ; τρία εἶδη ἀστεϊσμῶν καὶ χαριεντισμάτων εἰσὶ κατὰ Τζέτζην.

sch ran 460b ἔν μὲν τὸ ὑψηλὸν καὶ σεμνόν, ὃ τέρπει λεγόμενον σοφοὺς καὶ σεμνοὺς ἀκροατάς, ὡς τὰ ἐν ταῖς Νεφέλαις περὶ βροντῶν καὶ κεραυνῶν ἀπομιμήματα φιλοσόφων καὶ περὶ ἐτέρων φυσικῶν καὶ ἄλλων, ἢ πάντων ἀπλῶς, ὧν ἐκεῖ ἀπομιμεῖται, μέχρι καὶ ἀπομιμήσεως ἐκφωνημάτων φιλοσόφων, ὡς τὸ μὰ τὴν Ἀναπνοήν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα, “σκαλαθυρμάτι α”, “ἐπιλησμότατον γερόντιο ν”, καὶ ὅσα ἐκεῖ ἕτερα φθέγγεται, ἃ δαίμων καὶ οὐδεὶς ἀνδρῶν ἐδίδαξεν. ἔν εἶδος χαριεντίσματος τοῦτο τὸ ὑψηλὸν καὶ σεμνόν· δεύτερον τὸ ἀγοραῖον καὶ βάναισον καὶ αἰσχρόν, ἔχον προσφόρους καὶ τοὺς αὐτῷ τερπομένους, ὡς νῦν ἡ καταρχὴ πᾶσα τῶν Βατράχων καὶ ἡ ἐκεῖ φλυαρία Ξανθίου καὶ ἀνάφορον καὶ εἰ μὴ τις ἀφέλοιτο αὐτό, οἷα ποιήσειε, καὶ πρὸς αὐτοῖς τὰ αἰσχρά, ἃ ῥήτορα διηγείσθαι εἴργνυσι νόμος, εἰ μὴ κωμωδὸς ὁ

ρήτωρ ἐστίν. τρίτον δὲ εἶδος χαριεντίσματος τὸ μέσον, ὃ πάντας ἐπίσης τέρπειν ἰσχύει, ὥσπερ ἔχει τοῦ Διονύσου τοδί, τὸ “ τίνα τρόπον τὴν θύραν κόψω; ” ἄρα γὰρ οὐ μέσης χάριτος τοῦτο, σεμνοὺς καὶ σοφοὺς, αἰσχροὺς καὶ ἀγοραίους, καὶ μέσους τέρπειν ἰσχύον, ἀκούσαντάς τινος λέγοντος “τίνι τρόπῳ κρούσω τὴν θύραν, καὶ πῶς οἱ ἐγχώριοι ἐνθαδὶ κρούουσι τὰς θύρας;” ἢ εἴπερ ἡρώτα· “πῶς ἄρα περὶ τὰ θεῖα διάγουσιν οἱ ἐγχώριοι; ποίοις χρῶνται τοῖς νόμοις;” ἢ ἀπλῶς περὶ τινος πράγματος τῶν πάντη ἀδήλων, ἢ μέσων; κόπτουσι] τὰς θύρας. ^[20]

sch ran 462c διατρίψης] βραδύνης. λῆμμα ἡ ἀνδρεία, λῆμμα τὸ δῶρον, καὶ λῆμα τὸ φρόνημα.

sch ran 465c ὧ βδελυρὲ] ἐπὶ σώματος. ἀπήξας] καὶ ἀπεκόμισας.

sch ran 469a ἔχει μέσος : δίκην παλαιστῶν κατεσχέθης. ἀλλὰ .

sch ran 469b .. μέσος] ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν ἀθλητῶν. ἔχη] συνέχει.

sch ran 470a μελανοκάρδιος : μέλαινα, ἢ ἡ μελαίνουσα τὰς καρδίας· ἡ ἔμψυχον τὸν λόγον ποιεῖ καρδίαν λέγων ἔχειν τὴν πέτραν τοῖς μορμολυγμοῖς ἐκταράσσων εἰς πλεόν. τοῖα] λείπει “ἀμαρτήματα”.

sch ran 471a αἵματοσταγῆς] ὅστις βαδίζει ἐκεῖσε, στάζει αἷμα. Κωκυτοῦ τε περιδρομοὶ κύνες : ὁ Ἀχέρων καὶ ὁ Κωκυτὸς μυθικῶς ποταμοὶ ἐν Ἰδίου λέγονται εἶναι, περιδρομοὶ δὲ Κωκυτοῦ κύνες πανταχοῦ περιτρέχουσαι αἱ Ἑριννύες.

sch ran 472a Ἑρινῦς. Κωκυτοῦ] ποταμοῦ.

sch ran 472c περιδρομοὶ] ταχεῖς. Ἐχιδνά : δαίμονά τινα πλάττουσιν ἄνω μὲν μορφὴν ἔχουσαν γυναικός, τὰ κάτω δὲ σπεῖρημα μυρίων ὄφειων ἔχουσαν.

sch ran 475a ταρτησία μύραινα : Ταρτησὸς πόλις μεγάλη, βασιλείον τῆς ἰσπανικῆς Ἰβηρίας, ἔγγιστα τοῦ ἑσπερίου ὠκεανοῦ, μυραίνας, ἰχθὺς μεγίστας, ἔχουσα· νῦν δὲ παρ’ ὑπόνοιαν τῆς χάριτος ἔνεκεν ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν “ἔχιδναν” “μύραιναν” εἶπεν. ταρτησία μύραινα] πόλις Ἰβηρίας· παρ’ ὑπόνοιαν· “ἔχιδναν” ὥφειλεν εἰπεῖν.

sch ran 477a τιθράσαι : Τίθρας υἱὸς Πανδίωνος, ἀφ’ οὗ δῆμος Ἀττικῆς εἰσιν οἱ Τιθράσιοι τῆς Αἰγιίδος Αἰγιίδος φυλῆς, πάνυ δὲ πικρότατοι· ὅθεν εἶπε “ Γοργόνες τιθράσια ι ” . τίς ἀγνοεῖ δὲ τὰ τῶν Γοργόνων; οὗτο ς , τί δέδρακα ς ; : παρεπιγραφὴ τὸ σχῆμα.

sch ran 479a Διόνυσος γὰρ πλάττεται διὰ τὸ δέος τῶν ῥημάτων ἐξιδικῶς καὶ κατατετιληκῶς τὰ ἱμάτια· ἰδὼν δὲ τοῦτο ὁ Ξανθίας ἐρωτᾷ· τί πεποίηκας; καὶ ὁ Διόνυσος λέγει τὸ πεπραγμένον· πρὸς ὃ γελῶν ὁ Ξανθίας λέγει “ κάλει θεόν ” , ἥτοι τὸν τοσοῦτῳ δειλότατον καὶ ἐξ ἀπειλῆς μόνης ἀποπατήσαντα ὀνόμαζε τις θεόν· ἢ ὅτι ἐν τοῖς ληναϊκοῖς ἀγῶσι τοῦ Διονύσου ὁ δαδούχος κατέχων λαμπάδα λέγει “καλεῖτε θεόν” καὶ οἱ ὑπακούοντες βοῶσι “Σεμελίε Ἰακχε πλουτοδότα”· ἢ πρὸς τὸ ἐν ταῖς θυσίαις ἐπιλεγόμενον· ἐπειδὴν γὰρ σπονδοποιήσονται καὶ ἐκχῆται ὁ οἶνος, λέγουσι “κάλει θεόν”. ἐπεὶ δὲ καὶ νῦν οὕτοσι κάτω χεῖρ σπονδὴν ἑαυτῷ προσφυᾶ τὴν, ἣν ἔφην, καλῶς εἰσφορεῖται Ξανθίας καλῶν ἐκεῖνον τὸν τοδὶ δεδρακότα σπονδῆς μετασχεῖν ὡς θεὸν τῆς, οἷα πρέπει. ἐγκέχοδα] ἔχεςα. ^[10]

sch ran 480a ἀναστήσῃ] ἐγερθῆς· ὁ ἐνεργητικὸς ἀντὶ παθητικοῦ. ἀλ λ ’ ὠρακιῷ : πτοοῦμαι, δειλιῶ· ὠρακία γὰρ δὲ κυρίως ἡ ὠχρίασις, ὡς οὕσα τῆς ὥρας ἥτοι τῆς νῦν καὶ μορφῆς αἰκία καὶ ἀλλοίωσις.

sch ran 481a ὠρακιῷ] δειλιῶ. λαβέ : ἀντὶ τοῦ “λάβε” ἄττικῶς.

sch ran 483a ἰδοὺ λαβέ : λειποθυμῶν ἐκ τοῦ δέους Διόνυσος Ξανθία παρακελεύεται κομίσαι αὐτῷ σπογγιὰν μεστήν ὕδατος θερμοῦ· καὶ ὁ Ξανθίας φέρων τὴν σπογγιὰν· λαβέ αὐτήν, τῷ Διονύσῳ φησίν. φησί· καὶ ὁ Διόνυσος δὲ χειρὶ χειρὶ τὴν χεῖρα Ξανθίου λαβὼν, ἀντὶ τοῦ περὶ τὸν τόπον τῆς καρδίας θεῖναι, τίθησι περὶ τὰ παιδοσπόρα, καὶ φησι· πρόσθου τὴν σπογγιὰν. καὶ ὁ Ξανθίας πρὸς ταῦτα γελῶν· γελῶν φησι· ὧ χρυσοὶ θεοί, φησίν· θεοί· εἴτα ἀποστροφῆς σχήματι τῷ Διονύσῳ λέγει ἐνταῦθ’ ἔχεις τὴν καρδίαν σου; καρδίαν; ἰδοὺ λάβε] ἄττικόν. ^[5]

sch ran 487 πῶς δειλὸς : ὄνειδίσαντος αὐτὸν Ξανθίου καὶ δειλὸν ἀποκαλέσαντος· πῶς, φησὶν, ἐγὼ δειλὸς εἰμι, ὅστις ἐζήτησά σοι σπογγίαν; ἄλλος ἀνὴρ οὐκ ἂν τοῦτο ἐποίησεν. ἀλλὰ τί ἂν ἐποίησεν; φησὶν ὁ Ξανθίας. καὶ ὁ Διόνυσος κατέκειτο ἂν ὁσφραινόμενος. “ὁσφραινόμενος” νῦν ἢ ἀντὶ τοῦ “ἐκπνευστιῶν”, ἢ ὅτι πολλάκις καὶ ὡς ὁσφραινόμενοι κινουῦσι τὴν ῥίνα οἱ δειλαινόμενοι καὶ ὥσπερ ἐδὶ αὐτῆς πνευστιῶσιν. ἀπεψησάμην : ἀπελυμνήαμην, ἀπεκαθηράμην τὸν ῥύπον, ἀπεσπογγισάμην. ^[5]

sch ran 490 ἀπεψησάμην] ἀπεσπογγισάμην. ἀνδρεῖά γ’ , ὧ Πόσειδον : εἰπόντος τοῦ Διονύσου· οὐ τὸ καὶ τὸ δέδρακα, φησὶν ὁ Ξανθίας· ἀνδρεῖα καὶ τολμηρά, δηλονότι πεποίηκας πράγματα· εἰρωνευόμενος δέ φησι τοῦτο.

sch ran 491 καὶ ὁ Διόνυσος· οἶμαι νῆ Δία, ἀντὶ τοῦ “μὰ τὸν Δία, ταῦτα, ἃ πεποίηκα, οἶμαι, ἀνδρεῖα εἰσιν.” ἀνδρεῖα] πράγματα.

sch ran 492 σὺ δ’ οὐκ] ἀνδρεῖα. ἴθι νῦν , ἐπειδὴ λημματιᾶς ἀνδρεῖος εἶ : ὁ Διόνυσος πρὸς Ξανθίαν ταῦτά φησι λέγοντα μὴ δεδειλιακέναι.

sch ran 494 ὁ δὲ νοῦς τούτων· ἐπειδὴ λημματιᾶς καὶ ἀλαζονεύῃ καὶ λήματος καὶ φρονήματος—νῦν τύφου καὶ κενοδοξίας—ἀνάμεστος εἶ· ἢ ἐπεὶ λημματίας καὶ φρονηματίας ὑπάρχεις, φέρε ὑπαλλάξωμεν ἀλλήλων τὸ σχῆμα τὰ σχήματα τῆς στολῆς, καὶ σὺ μὲν γενοῦ εἰς τύπον ἐμόν, ἥτοι οἶον Διονυσοηρακλῆς, ἐγὼ δὲ Ξανθίας καὶ μεταμείβουσιν εὐθὺς τὰ ἀλλήλων καὶ ὁ Διόνυσος μὲν γίνεται δῆθεν Ξανθίας καὶ τοῖς ὤμοις αἶρει τὰ στρώματα, ὁ δὲ Ξανθίας Ἡρακλῆς· ὃν ὁ Διόνυσος, ἀντὶ τοῦ ἐκ Μελίτης εἰπεῖν Ἡρακλέα, (501) παίζων ἐκ Μελίτης μαστιγίαν καλεῖ. ὅμως εἰς ἀγαθὸν τῶν πραγμάτων (503) ἀποβαινόντων τῷ Ξανθίᾳ καὶ θεραπαινίδων τῆς Περσεφόνης καλουσῶν αὐτὸν πρὸς τὴν Περσεφόνην φιλοφροσύνη μεγίστη, Διόνυσος τὴν τούτου εὐκληρίαν οὐκ ἐνεγκὼν πάλιν τὸν σχηματισμὸν ὑπαλλάττει· καὶ πάλιν αὐτῷ δυσχερῇ συναντήματα. ἀλλὰ καὶ τὰς λέξεις νῦν μετιτέον μοι. (494) ἀνδρεῖος : τολμηρός· ἐπὶ ψυχῆς δὲ λέγεται ἀνδρεῖα, ῥώμη δὲ καὶ (496) ἰσχύς καὶ εὐσθένεια ἐπὶ σώματος. ἀφοβοσπλαγχνος : καρδίαν ἄφοβον (497) ἔχων· θρασκευάρδιος. σκευοφόρος ἐν τῷ μέρει : ἐν τῷ μέρει καὶ ἐκ (498) μέρους σκευοφόρος, ὑπηρέτης καὶ τὰ στρώματα βαστάζων. φέρε δὴ καὶ βάσταζε ταχέως αὐτά τῷ Διονύσῳ φησὶν ὁ Ξανθίας. οὐ γὰρ ἀλλὰ : τὸ “ οὐ γὰ ρ ” ἀντὶ τοῦ “καὶ γάρ”· ὁ “ἀλλὰ” δὲ παρέλκει. λημματιᾶς (sic)] κενοδοξεῖς. ^[15]

sch ran 496 ἀφοβοσπλαγχνος] θρασκευάρδιος. αὐτ’] δειλιάσω.

sch ran 498 πειστέον] ἄξιον πεισθῆναί σοι. οὐκ Μελίτης μαστιγίας : Μελίτη δῆμος Ἀττικῆς ἀπὸ τινος νύμφης σχοῦσα κλῆσιν, ἣ ἐμίγη Ἡρακλῆς· καὶ τὰ μικρὰ μυστήρια ἐκεῖ ἐμύθη.

sch ran 501 ἔστι δὲ ἐκεῖ καὶ Ἡρακλέος ἱερὸν ἐπιφανέστατον καὶ ἄγαλμα Ἡρακλέος, ἔργον Γελάδου τοῦ Ἀργείου, ὃς ἦν Φειδίου διδάσκαλος. εἰπόντος οὖν Ξανθίου· βλέψον εἰς ἐμέ, εἰ δειλὸς ἔσομαι κατὰ σέ, δέον εἰπεῖν· οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ ὑπάρχεις ὁ ἐκ Μελίτης Ἡρακλῆς, παρ’ ὑπόνοιαν εἶπεν· ὁ ἐκ Μελίτης μαστιγίας, ἥτοι δοῦλος ὁ κατάστικτος καὶ κατάγραπτος σιδήρῳ, ὡς πολλοὺς ἔξεστιν ἰδεῖν τῶν περὶ τὴν ἑῴαν σιδήρῳ στικτὰ γράμματα ταῖς χερσὶν ἔχοντας· οὕτω γὰρ πρὶν ἔστιζον τοὺς οἰκέτας καταχρηστικῶς παραχρηστικῶς δὲ πᾶν εἶδος μαστίξεως στίγματα μαστίγματος στίγμα καλοῦσιν, ὡς τὸ στίγματα, Χριστέ, συμπαθῶς καὶ μώλωπας ἦνεγκας. λέγει δὲ παρ’ ὑπόνοιαν. ^[10]

sch ran 501c μὰ] οὐ. οὐκ Μελίτης μαστιγίας] “Ἡρακλῆς” ὥφειλεν εἰπεῖν.

sch ran 502 φέρε —παρέλκει— τὰ στρώματα αἶρομαι ταδ ἰ . ἢ γὰρ θεὸς : ἡ Περσεφόνη, ὡς ἐπύθετο καὶ ἔμαθε καὶ ἤκουσε περὶ σοῦ· καὶ σημειῶσαι διὰ τοὺς λέγοντας διαφορὰν πεύσεως καὶ ἐρωτήσεως, οἰομένους τὴν πεῦσιν ἐρώτησιν ἀεὶ σημαίνειν, μᾶλλον κυρίως μάθησιν καὶ ἀκρόασιν σημαίνουσιν.

sch ran 504b ἡ γὰρ θεὸς] ἡ Περσεφόνη. ἐπύθετ’] ἔμαθε.

sch ran 505b ἔπεττεν : ἐζύμου. κατερεικτοῦ : ἔτνους ἀλληλεσμένου κυάμου, ὡς ἐγίνωσκον· ὀπισθεν ὀπισθε δὲ μικρὸν εὖρον· ἔτνους τοῦ πίσσου ἦτοι τοῦ καλουμένου αὐχους. ἔπεττεν] ἐζύμου.

sch ran 505c κατερεικτῶν] κυάμων. ἀπηνθράκιζε : σταθευτόν, ὁπτὸν τὸν βοῦν ὅλον ἐποίει.

sch ran 506b ἀπηνθράκιζ’ ὅλον] ὁπτὸν ἐποίει ὅλον τὸν βοῦν. πλακοῦντας : μελίπηκτα παντοῖα.

sch ran 507a κολλάβους : ἐξ ἄρτων, μᾶλλον δ’ ἐκ ζύμης ποικίλματα, εἰς θέσιν κολλάβων, πασσαλίσκων κιθάρας, τυπούμενα, οὓς νῦν καλοῦσι σιλιγνίας καὶ σησαμοῦντας, κἄν μιαιρός τις ἡμᾶς καὶ τούτου ἔνεκα διασύρει, ὅτι τῆς τῶν ἀκροατῶν ἔνεκα ὠφελείας καὶ ἐπιγνώσεως τὸ πᾶν σαφηνίζομεν, ὡς εἰς τὴν Λυκόφρονος φάλλαιναν· ἐπεξηγησαμένου γάρ μου καὶ εἰπόντος ἐκεῖ· “φάλλαινα μὲν ἐστὶ ζωῦφιον ταῖς λυχνίαις ἐπιπετόμενον καὶ σβεννύον αὐτάς, ὃ καὶ ψώρα καὶ ψύχη καὶ πυραυστούμορος λέγεται, ὃ κανδηλοσβέστρα παρ’ ἰδιώταις καλεῖται· ἔστι δὲ φάλλαινα καὶ ἰχθύς, περὶ ἧς ὁ Λυκόφρων φησίν,” ἀλλ’, ὧ διασύρων ταῦτα τράγου υἱέ, σεληνιαζόμενε, δαιμονῶν καὶ ἐπίληπτε, ὃ φάλλαιναν εἰπὼν τὸ αὐτὸ καὶ ψύχην καὶ ψώραν καὶ πυραυστούμορον, εἴτα ἐπενεγκὼν τὸ “κανδηλοσβέστρα”, οὐκ ἀδαημοσύνη τοῦτο καὶ ἀπορία λέξεων εἴρηκα, ἀλλ’ ἐφιέμενος σαφῶς γράφειν καὶ ὠφελεῖν καὶ τὴν τυχοῦσαν δύσσουν ἐφερμηνεύων τῶν λέξεων. εἰ δὲ κομπηραῖς, μετεώροις καὶ ξενωτέραις ἐβούλετο κεχρηῆσθαι ταῖς λέξεσι, πάντως οἱ τῆς ὑμῶν κουστωδίας ὁμοῦ συνελθόντες συνιέναι μίαν τῶν τζετζικῶν λέξεων οὐκ ἂν ἐδυνήθησαν· τοῦτο δὲ ποτε καὶ πεπόνθασι τὰ ἀκροκόρυφα ὑμῶν καὶ πρωτόλεια ἐνὶ παιγνιώδει χλωῶ ἰάμβῳ ἐμῷ μηδεμίαν λέξιν νοήσαντες, πεπλασμένους δ’ εἶναι ταύτας ὑποτοπᾶσαντες, ὡς μάρτυς τοῦ λόγου ὁ νῦν δρουγγάριος τούτοις συνεθισθεὶς ἐρωτῆσαι περὶ τῶν λέξεων, αἱ ἦσαν αἶδε· πίσυγγε, τέμνε τὰς λαιθάργους ἀρβύλας, ἡρωϊκὴν Μοῦσαν δὲ μὴ καταισχύνης. ἀλλ’ ἔτι πρὸς τὸν ἀλιτήριον καὶ παλαμναίῳ κατάσχετον δαίμονι· τῆς κανδηλοσβέστρας τὸ τί αἰτίᾳ; τὸ “κανδήλαν” ἢ τὸ “σβεστραν”; ἀλλ’, οἶομαι, σέ τε καὶ τὴν σὴν κουστωδιάν τοῦτο μόνον διέλαθεν ἀνεγνωκέναι Τεῦκρον τὸν Χαλδαῖον καὶ Βαβυλώνιον καὶ τὴν ἐκείνῳ συντεταγμένην Σφαῖραν τὴν Βάρβαρον, ἐν ἧ περὶ τῶν παρανατελλόντων ἄστρων ζωδίοις διδάσκει, τούτων δὴθεν λέγων ἀποτέλεσμα· ἐκεῖσε γάρ φησιν οὕτως· “ἐκ μοίρας ιη’ μέχρις καὶ κ’ ὅλης ὁ φέρων τὰ λῖνα ποιεῖ κανδηλάπτας καὶ λαμπαδαρίους.” ἰδοῦ, τὰ νῦν σοι τῷ σκοτεινῷ τὰς φρένας κανδήλας εἰσήνεγκα πρὸς φῶς τοῦ λόγου· σβεστηρίους δὲ μηχανὰς ὑπερτρέχειν εὖροις ἐν αὐτοῖς τοῖς λόγοις Φιλοστράτου ἔλαιον, οὗ σκώληκας ἐξ Ἰνδῶν λέγει. κἄν κοινὴ πάνυ καὶ βάρβαρος ᾗ ἡ λέξις λυσιτελοῦντος ἔνεκα τεθειμένη, οὐκ ἔδει λαθραῖως ἡμῶν καταφλυαρεῖν. “δαιμόνιοι, μαίνεσθε”· ἔατε ἡμᾶς ἡρέμους διάγειν τῷ θόλῳ· ὑμεῖς συμμορίας καὶ κουστωδίας συνεπαγόμενοι ἄλλος ἄλλῳ ὑμῶν ἀντερίζετε καὶ ἕκαστος ἐκάστου καταληρεῖτε. ἀλλὰ μοι πάλιν τὸν λόγον προσαρμοστέον, ὅθεν ἀπέσπασα. πλακοῦντας] μελίπηκτα. ^[35]

sch ran 507c κολλάβους] σησαμοῦντας. κάλλισ τ’ , ἐπαινῶ : τῇ θεραπαίνῃ τῆς Περσεφόνης ὡς Ἡρακλῆς ὁ Ξανθίας φησί· κάλλιστα, ἃ λέγεις, εἰσίν, ἐπαινῶ αὐτά· λείπει δὲ τὸ “ἐγὼ δ’ οὐκ εἰσελεύσομαι”· ἢ τὸ “ἐπαιν ὦ” ἀντὶ τοῦ “παραιτοῦμαι”, ὡς τὸ νῆ’ ὀλίγην αἰνεῖν, μεγάλη δ’ ἐνὶ φορτία θέσθαι.

sch ran 508b κάλλιστ’, ἐπαινῶ] <οὐκ> ἀποδέχομαι, παραιτοῦμαι. οὐ μὴ περίοψομαι : οὐ παρίδω, παραβλέψομαι, παραδράμω, ἑάσω.

sch ran 510b ἀνέβραττεν : ἐψοῦσα ἦν καὶ ἀναβράζειν αὐτὰ ταῖς χύτραις ἐποίει. τραγήματα : ἀρτίδια διάφορα, τὰ μὲν ἡδύσμασι συμπεφυρμένα καὶ πεφρυγμένα, τὰ δὲ πολυελίκτῳ ζύμῃ ποικιλία ζύμης συμπεπλεγμένα καὶ οὕτω φρυγόμενα, ὡς ἐσθιόμενα εἶεν ξηρότερα τε καὶ ἐπικροτα.

sch ran 510c τραγήματα] ἀρτίδια διάφορα. κῶνον : καὶ οἶνον.

sch ran 512a

πάνυ καλῶς : πάλιν ὁ Ξανθίας παραιτεῖται τὴν εἰσέλευσιν. τὸ δὲ “ ληρεῖς ἔχω ν ” , τὸ “ ἔχων ”
περισσόν. ἔχων] περισσόν.

sch ran 513 οὐ γάρ ς ’ ἀφήσω : τοῦτο ὅλον φασὶ τινες τῆς θεραπαίνης εἶναι, τὶς δὲ τὸ “ ληρεῖς ἔχω ν ” μέχρι
τοῦ “ οὐ γάρ ς ’ ἀφήσ ω ” Διονύσου εἶναι λέγει κατέχοντος χειρὶ τὸν Ξανθίαν καὶ οὐκ ἑῶντος
σὺν τῇ θεραπαίνῃ αὐτὸν εἰσελθεῖν, τὸ δὲ “ καὶ γὰρ αὐλητρὶ ς ” πάλιν τῆς θεραπαίνης. ἀλλ’
ἰστέον, ὡς ὅλος ὁ λόγος τῆς θεραπαίνης ἐστίν, κἂν ἀντὶ τοῦ λέγειν τὴν θεράπαιναν “ ληρεῖ ς ” ,
Διονύσου τὸν λόγον ἐνόμισεν εἶναι, ἀνοίκειον οἰηθεὶς τὸν λόγον τῆς θεραπαίνης τῷ δῆθεν
Ἡρακλεῖ, ὅτι “ ληρεῖς ”. ἀλλ’ ἴστω, ὅτι, εἰ καὶ τὸ “ ληρεῖς ” “ φλυαρεῖς ” ἐνοεῖτο καὶ ὕβρις, ὡς νῦν
πᾶσι νομίζεται, οὐκ ἦν ἀπεικὸς συμπαίζουσιν τὴν θεράπαιναν Ἡρακλεῖ, ὡς ὄντι ἀστεῖω, τοῦτο
εἰπεῖν, ὅπου γε τὸ “ ληρεῖς ” κυρίως τὸ “ πολυλογεῖς ” λέγει, ἀπὸ τῶν ἀειρρόων λήρων ἦτοι
κρουνῶν. ὁ Διόνυσος δὲ κατωτέρω μικρὸν τοῦτο φησὶ τὸ “ ἐπίσχεϛ οὗτο ς ”. αὐλητρὶς ἦ δ’
ἔνδον ἐστὶ : 〈 ἦδε ἔνδον ἐστὶ 〉 καὶ αὐλητρὶς. ^[10]

sch ran 513/14 τοῖς σχεδεκδόταις καὶ λυμεῶσι τεχνῶν λογικῶν μὴ δοίης 〈 “ ἦδη ” καὶ 〉 αὐτίκα, ὡς τὰ μακρὰ
οὐκ ἐκθλίβεσθαι μετὰ μυρίων παραδειγμάτων πολλάκις ἔδειξα. ἡβυλλιῶσαι : νεάνιδες ἡβῶσαι.
^[5]

sch ran 516 καρτί παρατετιλμέναι : νεοξυρεῖς τὸν δορίαλον, τὸν μύρτον, τὸν χοῖρον, τὸν κύσθον, καὶ ὅσα
τοιαῦτα ὁ Σώφρων καὶ ὁ Ἰππῶναξ καὶ ἕτεροι λέγουσι. ἡβυλλιῶσαι] ἡβῶσαι, ἀκμάζουσιν.

sch ran 516 παρατετιλμέναι] ἐξυρισμέναι. τεμμάχη : τεμάχη : τὰ τμήματα, τὰ κόμματα, τὰς μερίδας.

sch ran 517 ἔα δὲ τοὺς κενολογοῦντας καὶ κρέας μὲν τὴν κρεῶδη μοῖραν σημαίνειν φαμένους, τέμμαχος δὲ
τὸ τμήμα τὸ τῶν ἰχθύων, ἡπατημένους δὲ ἐκ Πλούτου τῷ τὸν κωμικὸν ἐκεῖ φάσκειν· 〈 πολὺ 〉
χρήμα τεμμαχῶν καὶ κρεῶν ὠπητημένων. ἐκεῖ γάρ φησιν ἡ κρέα ὀλόκληρα ὀπταῖσθαι, ὡς ἄρνας,
λαγούς, χοιρίσκους, καὶ τεμμάχη ἦτοι τμήματα μεγάλων ἰχθύων, οἳ καὶ ἰχθὺς τεμμαχῖται
καλοῦνται, ἢ καὶ μερίδας κρεῶν ἐκέισε εἶπεν ὀπταῖσθαι καὶ ἰχθύας εἰ εἶπεν ἀπλῶς, ἔδοξεν ἂν
περὶ τῶν σμικρῶν ἰχθύων λέγειν καὶ τῶν τυχόντων· διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν τεμμάχη ἔδειξεν, ὅτι
μεγάλους φησὶ καὶ τεμμαχίτας ἰχθύας. γράφεται καὶ ἐπὶ τῶν μικρῶν, γράφεται καὶ ἐπὶ τῶν
μεγάλων. ^[10]

sch ran 518 εἰσῆρετο] προσεφέρετο. ὁ παῖ ς : ὁ δοῦλος, ἀντὶ τοῦ “ ὦ δοῦλε ”.

sch ran 521 ὁ Ξανθίας τῷ Διονύσῳ λέγει ὡς δοῦλῳ ἀκολουθεῖν. καὶ ὁ Διόνυσος· ἐπίσχεϛ, Ξανθία. οὐ τί που
πω σπουδὴν ποιεῖς : ἀντὶ τοῦ “ ἀληθῶς τοῦτο ποιεῖς ”, ὅτι παίζων ἐποίησά σε Ἡρακλέα;
σπουδὴν ποιεῖς] σπουδαῖον ἔργον, κατὰ τὸ πρέπον.

sch ran 524 ἔχων] παρέλκει. ἀράμενος οἷσεις τὰ στρώματα : ἀντὶ τοῦ “ οἷσον ”.

sch ran 526 οὐ δῆπου μ’ ἀφελέσθαι : καὶ καὶ ἀφελεῖν καὶ ἀπ’ ἐμοῦ ταῦτα λαβεῖν, (527) Διόνυσε, φησὶν ὁ
Ξανθίας, νοεῖς; καὶ ὁ Διόνυσος· οὐ διανοοῦμαι, Ξανθία, ταῦτα ἀφελέσθαι, ἀλλ’ ἤδη ἐκ σοῦ
ἀφαιροῦμαι αὐτά. καὶ ὁ Ξανθίας (528) ἀφαιρῇ, ἀφαιρεῖς, φησὶν, ἀπ’ ἐμοῦ, Διόνυσε; μαρτύρομαι
καὶ μάρτυρας δίδωμι, ἢ (532) ἀνακαλοῦμαι τοὺς θεούς, ὡς συντόμως ἂν ἐμοῦ δεηθείης, ἂν ὁ
θεός— νῦν ἡ εἰμαρμένη καὶ τύχη—θέλοι. δῆπου] ἄρα. ^[5]

sch ran 527 οὐ τάχ’] διανοοῦμαι. ἐπιτρέπω] ἀνατίθηναι.

sch ran 531 ἔσῃ] υἱός. εἰ .

sch ran 533 .. θέλοι] ἐκ παραλλήλου τὸ αὐτό. τροχαϊκά.

sch ran 534 ταῦτα μὲν πρὸς ἀνδρός ἐστιν : ὁ χορὸς ἑωρακῶς τὸν Διόνυσον, ὅτι, ὅτε μὲν κατεβροντήθη τῷ
φόβῳ τῶν Αἰακοῦ λόγων, γέγονε δοῦλος, Ξανθίαν δὲ μετεσκεύασεν εἰς δεσπότην, νῦν δὲ
ἀπηντηκότος εὐτυχήματος τῷ Ξανθίᾳ καὶ ὡς Ἡρακλεῖ καλουμένῳ παρὰ τῆς Περσεφόνης
ἐστιαθῆναι λαμπρῶς, πάλιν ἀντήλλαξε τὴν σκευὴν καὶ ἑαυτὸν μὲν δεσπότην ἐποίησε, τὸν δὲ

Ξανθίαν δοῦλον, φησί· δεξιῷ πρὸς ἄνδρὸς—ἢ “πρὸς” περισσῇ—δεξιῷ καὶ περιδεξίου καὶ φρονούντος ἀνθρώπου ἐστὶ καὶ πολλὰ πεπλευκότος ἥτοι πολλὴν ἐμπειρίαν πραγμάτων ἔχοντος μετακλίνδιν καὶ μετάγειν ἑαυτὸν πρὸς τὸ εὐτυχέστερον· (536) πρὸς δὲ τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον εἶπεν ἀπὸ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων κινδυνεύειν ἐν πλοίῳ, ὧν οἱ μὲν ἀδρανέστεροι βυθιζόμενον τὸ πλοῖον ὀρώντες ἢ δακρύουσιν, ἢ τὴν ἐκ τῆς τύχης ροπὴν ἀναμένουσιν, οἱ δὲ δραστηριώτεροι καὶ παράβολοι καὶ ὀξεῖς μεταπηδῶσιν ἐκ τοῦ βυθιζομένου τοῦ πλοίου μέρους πρὸς τὸ ἔτι σωζόμενον. καὶ πολλὰ περιπεπλευκότος] καὶ πολλὴν πεῖραν πραγμάτων ἔχοντος. ^[10]

sch ran 536 μετακλίνδιν αὐτὸν αἰεὶ] μεταφέρειν ἑαυτὸν αἰεὶ. ἢ γεγραμμένην εἰκόνα ἐστάναι : περιδεξίου ἀνδρὸς ἐστὶ τὸ μετατρέπειν ἑαυτὸν πρὸς τὸ εὐτυχέστερον ἢ καὶ παρὸ ἐστάναι καὶ ἴστασθαι, ὡς γεγραμμένην καὶ ἐζωγραφημένην εἰκόνα, ἐν σχῆμα λαβόντα, ἢ ἐστῶτα τῇ ζωγραφίᾳ ἢ καθήμενον, ἢ ἐγρηγοροῦντα ἐγρηγορότα ἢ κοιμώμενον, εἰς ἕτερον δὲ σχῆμα μετατραπῆναι μὴ δύνασθαι ἢ τό, εἰς δὲ ἐζωγράφηται. ^[5]

sch ran 537/38 τοιοῦτοι δὲ εἰσιν οἱ χαῦνοι καὶ ἀπράγμονες ἄνθρωποι. τὸ δὲ μεταστρέφεσθαι μεταστρέφειν πρὸς τὸ μαλθακώτερον : τὸ δὲ πρὸς τὸ ἡδύτερον καὶ ἀπαλὸν καὶ μαλακώτερον καὶ τρυφηλὸν μετατρέπεσθαι περιδεξίου καὶ εὐπεριστρέπτου ἀνδρὸς ἐστὶ καὶ φύσει Θηραμένους καὶ φυσικῶς ἐκμιμουμένου τὸν Θηραμένην, τὸν καλούμενον διὰ τὸ εὐπερίστρεπτον κόθορνον.

sch ran 538/39 προείπομεν δέ, ὅτι ὁ κόθορνος ὑπόδημά ἐστὶ προσφυὲς καὶ ἀνδράσι καὶ γυναιξίν, ἢ ἐπαμφοτερίζον καὶ κατάλληλον ὃν δεξιῷ ποδὶ καὶ ἀριστερῷ, οἷά εἰσι μέχρι καὶ νῦν τὰ ἱερατικὰ ὑποδήματα. τίς δὲ ὁ Θηραμένης, ῥητέον μοι. Ἄγνωτος ἦν παῖς, Στηριεὺς τὸν δῆμον, τῶν δῆμων, ἢ κατὰ τινὰς ἐκ Κέω τῆς νήσου, υἱὸς ποιητὸς τῷ Ἄγνωτι, Θουκυδίδῃ τῷ ἱστορικῷ ἐπαινούμενος. οὗτος ὁ Θηραμένης Εὐριπίδου μαθητὴς ἦν, διδάσκαλος δὲ γέγονεν Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος· ὃς διὰ τὸ πανοῦργον αὐτοῦ καὶ δραστήριον καὶ τὸ σκολιὸν τῆς γνώμης ἀμφοτεροπρόσωπόν τε καὶ οὐχ ἀπλοῦν καὶ κόθορνος, ὡς εἶπον, καλούμενος ἦν. στρατηγὸς γὰρ γεγονὼς σὺν τοῖς τριάκοντα τοῖς τυραννήσασιν Ἀθηναίων ἰδίᾳ μὲν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν τυράννων ἠρέθιζε, ἰδίᾳ δὲ τούτοις κοινολογούμενος κατὰ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων αὐτοὺς ἀνερρίπιζεν. οὗτος καὶ μετὰ Διομέδοντος τοῦ Χολαργέως καὶ Καλλιξένου τοὺς δέκα στρατηγοὺς τοὺς ἐν Ἀργινούσαις ἐλκύσας εἰς δικαστήριον ἔπεισεν ἀναιρεθῆναι ψήφῳ μῆ δύο μόνον τινῶν πεφευγόντων. εὗρατο δὲ καὶ αὐτὸς τῆς αὐτοῦ γνώμης τέλος ἐπάξιον ἀναιρεθεῖς ὑπὸ τῶν τριάκοντα. κακοτροποῦντα σκαιοτροποῦντα γὰρ γνόντες καὶ δολορραφῆσαι δολορραφεῖν κατ’ αὐτῶν οὐ παυόμενον φαρμάκου πόσει ἀνεῖλον κεκρικότος οὕτω Κριτίου· ὃς Κριτίας, ὡς φέρεται λόγος, καὶ παιδικὰ ἦν Θηραμένει· πίνων δὲ τὴν κύλικα τοῦ φαρμάκου ὁ ἀλιτήριος εἰς τὸν ἀέρα βραχὺ τι ἐκ τούτου ἀπεκοττάβησε “τῷ καλῷ Κριτίᾳ” εἰπὼν καὶ εὐθέως ἀπέψυξεν. ἐστὶ] εἰσίν. ^[20]

sch ran 540b καὶ ... Θηραμένους] καὶ φυσικῶς ἐκμιμουμένου τὸν Θηραμένην. τροχαῖκὰ ἱαμβικοῖς ἀναμεμιγμένα.

sch ran 542a ἐν στρώμασι (ν) μιλησίοις : τὸ παλαιὸν ἐν Μιλήτῳ εἰργάζοντο ἄριστα καὶ ἀπαλὰ στρωμνῶν ἐπιβλήματα. μιλησίοις] μαλακοῖς.

sch ran 543a κινῶν : κυνῶν : φιλῶν ὀρχηστρίδα. ἀνατετραμμένος] κείμενος.

sch ran 543b κινῶν] συνουσιάζων. ἀμίδα] κλωκίον.

sch ran 545a ρεβίνθου : τοῦ αἰδοίου τοῦ οἰκείου δραττόμην καὶ ἡπτόμην. τοῦρεβίνθου] τοῦ αἰδοίου.

sch ran 545b δραττόμην] ἡπτόμην. πύξ πατάξας : ὅλη χειρὶ γε δακτύλων ἐσφιγμένων, ὁ κόνδυλον λέγουσιν, ἄλλοι γογγύλην.

sch ran 548b

ἔκοψε γὰρ ἐκ τοῦ χοροῦ τοὺς προσθίους. νῦν τοὺς ὀδόντας τοὺς τομεῖς, τοὺς προσθίους· τὸ σχῆμα τοῦτι δὲ “παρ’ ὑπόνοιαν” μοι κάλει. ὅτι δίκην χοροῦ εἰσιν· ὥφειλεν εἰπεῖν τοῦτο πρὸς τινὰς τοὺς τὸν ἴδιον χορὸν ἐκκόψαντας.

sch ran 548c οὕτως εἶπε παρ’ ὑπόνοιαν. Πλαθάνη : πλαθάνη κυρίως ἐστὶν ἡ πλατεῖα σανίς, ἐν ᾗ φύραντες τοὺς ἄρτους τιθέασιν· νῦν δὲ ὄνομα δῆθεν μιᾶς τῶν ἐν Ἄιδῃ πανδοκευτριῶν, ἣν ἑτέρα πανδοκεύτρια καλεῖ, ὡς ἂν κατάσχωσιν ὡς Ἡρακλέα δῆθεν τὸν Διόνυσον καὶ δῶ τιμωρίαν, ὧν ἐξημίωσεν αὐτὰς εἰς τὰ ὦνια, προῖκα ταῦτα καταφαγών, ὅτε κατῆλθεν ἐπ’ ἀναγωγῇ τοῦ Κερβέρου. [5]

sch ran 550a πανδοκεῖον : πανδοχεῖον. ἀττικῶς· ἃ δὲ ἡμεῖς ψιλοῦμεν, ἐκεῖνοι δασύνουσιν. πανδοκεῖον] ἀττικόν.

sch ran 553a καὶ κρέα πρὸς τούτοις ἀνάβραστα : καὶ ἀναβράζοντα, ζέοντα. θερμά· ἡ ἡμίωμα, ἔτι ἄβραστα. ἀνάβραστ’] λίαν βεβρασμένα.

sch ran 554a ἀνημιωβολιμαῖα : ἕκαστον ἡμιωβόλῳ ἀπεμπολούμενον. τούτοις ὁ Ξανθίας γελαῖ καὶ φησιν· ἥκει τινὲς κακὸν καὶ δώσει τις δίκην, ἥτοι ὁ Διόνυσος κατεσχέθη Διόνυσε, κατεσχέθης καὶ δώσει δώσεις δίκην. ἀνημιωβολιμαῖα] ἀνὰ ἡμῖς ὁβολοῦ πωλούμενα.

sch ran 556a οὐ μὲν οὖν με προσεδόκας : ὅτι νῦν κοθόρνους καὶ θηλυπρεπῇ φορεῖς ὑποδήματα καὶ οὐχὶ ἡράκλεια, οὐκ ἐδόκεις ἐμὲ ἔτι γνωρίσαι σε; ὅτι] ἐπειδὴ.

sch ran 557a εἶχες] ἔχεις· ὁ παρατατικὸς ἀντὶ ἐνεστώτος. τάριχος : τοιοῦτον εἶναι πᾶν τάριχος σὺ νόει, κρέας ἀλίστον εἴτε μὴν καὶ ἰχθύας· καὶ δὴ χοβὲρ τάριχος ἐς πλεον νόει.

sch ran 558a τάριχος] βερζίτικον. τάλαν] ὦ.

sch ran 560a αὐτοῖς ταλάροις : τάλαιοι καὶ ταρσοὶ καὶ ταρροὶ λέγονται οἱ ἐκ σχοίνων πλακέντες μικροὶ καλαθίσκοι, ἐν οἷς τοὺς χλωροὺς τυροὺς ἐντιθέντες ξηραίνουσιν ἢ καὶ πιπράσκουσιν. αὐτοῖς] σύν.

sch ran 561a τὰργύριον ἐπραττόμην : τὸ νόμισμα τῶν αὐτῶ βεβρωμένων ἀπήτουν. ἐπραττόμην] ἐζήτουν.

sch ran 562a κάμυκάτο τε : γε : καὶ κλείσας τὸ στόμα ἐπαπειλῶν μοι μυκηθμὸν ἥτοι ταύρου βοδὸς βοὴν ἄσημον ἔπεμπε διὰ τε μυκτῆρων αὐτῶν καὶ κεκλεισμένου τοῦ στόματος. τούτου πάνυ τὸ ἔργον : ὁ Ξανθίας ταῦτά φησιν ὑπανάπτων κατὰ Διονύσου πλεον αὐτάς.

sch ran 563a ὁ δὲ νοῦς τούτου πάνυ σαφέστατος· τούτου πάνυ τὸ ἔργον τὸ κατεσθίειν τὰ ἀλλότρια πράγματα. οὗτος ὁ τρόπος αὐτοῦ, ἥτοι τὸ κατεσθίειν αὐτὰ προῖκα καὶ ἄνευ ὦνης, καὶ τὸ ξίφος δ’ ἐσπᾶτο μαίνεσθαι δοκῶν : καὶ τὸ ξίφος ἐσπᾶτο καὶ ἀνέσπα καὶ ἀνείλκεν εἵλκεν ἐκ τοῦ κουλεοῦ καὶ τῆς ξιφοθήκης, ὥσπερ οὐ σωφρονῶν καὶ ὑγιαίνων τὰς φρένας, ἀλλὰ μαινόμενος καὶ οὐκ εἰδώς, ὅ τι καὶ δρᾷ.

sch ran 564a ἐσπᾶτο] ἀνείλκε. νῆ Δία : φησὶν ὁ Ξανθίας πρὸς τὴν πανδοκεύτριαν, ὅτι, ναὶ μὰ τὸν Δία, αὐτὸς οὕτω δρᾷ πανταχοῦ.

sch ran 565a εἶτα ὡς συναλγυνόμενος αὐτῇ, ἵνα μᾶλλον ἀνάψῃ πρὸς πλείονα τὸν θυμόν, φησὶν ἀναφωνῶν· ὦ τάλαινα, οἷα πέπονθας δηλονότι. κάκεινῃ πρὸς τὸν Ξανθίαν ὡς ἐπιμελέστερον αὐτῆς ἀκροώμενον λέγει· νῶ νῶ δὲ καὶ ἡμεῖς δεῖσασαί ἐπὶ τὴν κατήλιφα εὐθὺς ἀνεπηδήσαμεν καὶ ἀπεδρασκάσαμεν ἐπὶ τὴν κατήλιφα καὶ τὴν φλιάν, φλ ο ιάν, ἥτοι ὑπερπηδήσαμεν τὴν φλιάν φλοῖαν εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς οἰκίας ἀπεκρύφημεν· ἀπεκρύβημεν· ἢ ἐπὶ τὴν κλίμακα. ὁ δέ, ἐξαγαγὼν τὰς ψιάθους τοῦ πανδοκείου δηλονότι, λαβὼν αὐτὰς ὥχετο. ναί, ἀληθῆ λέγετε. [5]

sch ran 565b δεῖσασα] δεῖσασαί. ἢ τὴν φλιάν, ἢ τὴν σκάλαν.

sch ran 566a κατήλιφ’] κατήλιφα. κατήλιφ’] φλιάν.

sch ran 566c

μεσόδμην. ἀλλ' ἔχρην τι δρᾶν : ἤτοι χρεῶν νῦν αὐτὸν τιμωρῆσαι.

sch ran 568^a ἐχρην] ὑμᾶς. κάλεσον Κλέωνα τὸν προστάτην .

sch ran 569^a σὺ δὲ Ὑπέρβολον : ὡς πικροὺς μάτην διασύρει ὁ ἀλιτήριος τὸν τοιοῦτον καὶ ῥήτορα καὶ στρατηγὸν Κλέωνα καὶ τὸν Ὑπέρβολον, εἰς ὃν Εὐπολὶς ἔγραψε τὸν Μαρικᾶν. τότε γὰρ τεθνηκῶς ἦν ὁ Κλέων· ἀλλὰ καὶ Ὑπέρβολος ὑπὸ Σαμίων ἀνήρητο ναυμαχῶν πρὸς αὐτούς. Ὑπέρβολος μὲν νῦν ὄνομα κύριόν ἐστι στρατηγοῦ· ὑπέρβολος δὲ ἐστὶ καὶ μέγιστος λίθος, τίσι χρήσιμος οὐκ ἐπίσταμαι, ψεύδεσθαι δὲ οὐ μεμάθηκα· καὶ ἴσως ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ τοιοῦτου νῦν τις τὸ “Ὑπέρβολον” δεξάμενος οὐχ ἀμάρτη εἰπὼν οὕτω· σὺ δέ, ἐὰν ἐπιτύχῃς καὶ τυχαίως εὖρης λίθον τοιοῦτον, οὐ κάλεσον, ἀλλὰ κόμισον, ὡς τοὺς ὀδόντας τούτου συντρίψῃ τοὺς φαγόντας αὐτῆς τὰ φορτία. ὑπέρβολον] λίθον μέγαν. ^[10]

sch ran 571^a φάρυγξ] λάρυγξ. γομφίους : τοὺς μυλίστας ὀδόντας.

sch ran 573^a κόπτοιμι : συνθλάφην, συνθραύοιμι. τὰ φορτία] τὴν ἐνθήκην.

sch ran 574^a βάραθρον : ὄρυγμα φρεατῶδες Ἀθήνησιν, οὗ τοὺς κατακρίτους καὶ τοὺς κακούργους ῥίπτουσιν ἀνήρουν. σημειωτέον περὶ φάρυγος καὶ λάρυγος.

sch ran 575^a τὸν λάρυγγα ἕνα δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ εἶναι καὶ τὸν φάρυγγα· δύο δὲ εἰσιν ἕσω τοῦ τραχήλου τροφῆς καὶ πόσεως ὄργανα. κώλικας : ἄρτους ἢ ἔντερα. ^[5]

sch ran 576^a ὦ λάρυγγι τοὺς κώλικας κατέσπασας καὶ καταβέβρωκας. ὦ] τῷ λάρυγγι.

sch ran 576^b κώλικας] ἔντερα ἢ ἄρτους. κατέσπασας] κατέφαγες.

sch ran 577^a αὐτοῦ] ὑπ' αὐτοῦ. ἐκπηνιέται : ἐξελκύσει, ἐκβάλῃ αὐτὰ προσκαλούμενος αὐτὸν εἰς δικαστήριον δηλονότι· πηνιέται δὲ τὸ “ἐλκύσει”, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐριουργουσῶν γυναικῶν, αἱ ἐν τῷ πένεσθαι καὶ ἐργάζεσθαι σύρουσαι ἐκ τῆς ἡλακότητος τὸ ἔριον νήθουσιν.

sch ran 578^b πηνίον τὸ νῆμα τῆς ἀράχνης· ὥσπερ γοῦν ἐκεῖνο τὸ πηνίον ἐκ τοῦ στόματος ἐκείνης ἐξέρχεται, οὕτω, φησί, καὶ ὁ Κλέων ἐκπηνιέται ἤτοι ὡς πηνίον ἐξελκύσεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ τὰ καταβροχθέντα φορτία. πηνίον τὸ τῆς ἀράχνης νῆμα, ἢ ἡ μέταξα. ^[5]

sch ran 578^c ἐκπηνιέται] ἐξάξει, ἐκβάλῃ, ἐξελκύσει. προσκαλούμενος] αὐτὸν εἰς δικαστήριον.

sch ran 579^a κάκιστ' ἀπωλόμην : εἰ μὴ φιλῶ, φησί, τὸν Ξανθίαν, ὁ Διόνυσος, κάκιστα ἀπωλόμην, ἀντὶ τοῦ “ἀπολοίμην”, φιλοποιούμενος πάλιν αὐτὸν ὡς πτοηθεὶς. ὁ δὲ Ξανθίας· οἶδα, φησί, τὸν νοῦν σου καὶ τὸν σκοπόν, καὶ σιώπα. οὐκ ἂν γενοίμην Ἡρακλῆς τοῦ λοιποῦ· πῶς γὰρ ἂν δοῦλος ὦν καὶ θνητὸς Ἡρακλῆς γενοίμην, Διὸς υἱὸς καὶ Ἀλκμήνης; θυμοῖ] θυμαίνῃ.

sch ran 584^a θυμοῖ] η. κἂν εἴ με τύπτῃς : ἀττικῶς κἂν εἴ με, κἂν ἕαν με τύπτῃς, οὐκ ἀντιλέξω σοι, ἀλλ' ἦν σε τοῦ λοιποῦ χρόνου ἀφέλωμαι δηλονότι τὴν Ἡρακλέους (587) σκευὴν, πρόρριζος καὶ πανωλεθρία ἀπολοίμην αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ καὶ τὰ (588) παιδία, καὶ ὁ γλάμων καὶ ὁ βδελυρὸς Ἀρχέδημος· ἢ γλάμων ὁ λήμης μεμεστωμένος τοὺς ὀφθαλμούς. ^[5]

sch ran 585^a κωμωδεὶ δὲ νῦν Ἀρχέδημον, ἕνα τινὰ τῶν Ἀθηναίων, ὁ βδελυρὸς μηδὲν ἔχων, ὡς ἔοικεν, ἄλλο εἰπεῖν κατ' αὐτοῦ, ἢ ὅτι μόνον λήμας εἶχε τοῖς ὀφθαλμοῖς. ἀλλ' εὖ γε ὑμῖν γένοιτο, Ἀρχινέ τε καὶ Ἀργύριε, ὅτι τοὺς μισθοὺς τουτωνῶν τῶν φλυάρων ἐμειώσατε, τοὺς λυρικοὺς δὲ καὶ τοὺς μετιόντας διθύραμβον, ὅτι θεοὺς ὕμνουν καὶ ἀθλητὰς ἄνδρας ἱεροὺς ἀγῶνας νικῶντας, τιμῶντες ἅτε δικαίως τῇ ἐν πρυτανείῳ σιτήσῃ. πρόρριζος] καὶ ριζόθεν. ^[10]

sch ran 588^a γλάμων ὁ λήμης μεμεστωμένος τοὺς ὀφθαλμούς. γλάμων] βδελυρὸς.

sch ran 590^a τροχαϊκά. τοῦ θεοῦ μεμνημένον : τοῦ θεοῦ τοῦ Ἡρακλέος βλέπειν σε δεῖ τὸ δεινὸν καὶ καταπληκτικόν.

sch ran 593^a δεινὸν] καταπληκτικόν. μεμνημένον] σε τοῦ Ἡρακλέος καὶ μνείαν ποιοῦντα.

sch ran 594⁷ ὥπερ εἰκάζεις σεαυτόν : ὦ Ἡρακλεῖ νῦν ὁμοιοῖς σεαυτὸν λεοντήν καὶ ρόπαλον ἔχων καὶ πᾶσαν
τούτου σκευήν, διονυσιακοὺς δὲ μόνον κοθόρνους, ὥπερ] τῷ Ἡρακλεῖ.

sch ran 595⁸ βάλης τι μαλθακόν : εἰσενέγκης, δείξης χαῦνον. βάλης] ρίψης, εἵπης.

sch ran 595⁹ μαλθακόν] ἀσθενές. συννοούμενος] ἤγουν συννοοῦμαι.

sch ran 600¹ ἢ τι] ἐπέλθῃ μοι. πειράσεται] ὁ Διόνυσος.

sch ran 601² ὅτι] παρέλκον. παρέξω] παραστήσω.

sch ran 603³ ἀνδρεῖον τὸ λῆμα : παράσχω ἑμαυτόν, φησὶν ὁ Ξανθίας, ἀνδρεῖον καὶ γενναῖον καὶ τολμηρὸν
κατὰ τὸ λῆμα καὶ τὸ φρόνημα, καὶ βλέποντα ὀρίγανον, δριμύ, σοβαρόν, ἐπηρμένον καὶ ἄγριον.
παροιμία ἐπὶ ἀγρίων· “βλέπει νάπυ”.

sch ran 603⁴ ὀρίγανον] δριμύ. ὀρᾶν γανῶς καὶ λαμπρῶς. δεῖν δ' ἔοικεν : ἔοικε δὲ καὶ φαίνεται δεῖν καὶ
ἀρμόδιον τὸ μετασκευάσαι με εἰς οἶον εἰρήκειν, ὥς καὶ ὅτι ἀκούω τῆς θύρας δὴ ψόφον.

sch ran 604⁵ δεῖν] φοβεῖσθαι. ὥς] ὅτι.

sch ran 604⁶ καὶ δὴ] παρέλκον. ψόφον] τόν.

sch ran 605⁷ τὸν κυνοκλόπον : ὥς Ἡρακλέα κλέψαντα τὸν Κέρβερον παρακελεύεται τοῖς οἰκέταις αὐτοῦ
Αἰακὸς δεσμεῖν τὸν Ξανθίαν. ἦκει τῷ κακόν : ἐπεισέφρησε καὶ εἰσῆλθεν, ἐπιγίνεται κακόν τινι,
ἦτοι τῷ Ξανθία ἐπιέγονε νῦν συμφορά, καὶ κατασχεθεὶς τιμωρίαν ὑπόσχη.

sch ran 606⁸ ταῦτα δὲ ὁ Διόνυσος λέγει μειδιῶν κατασχεθέντος Ξανθίου. τοῦτο γὰρ καὶ Ξανθίας προλαβὼν
ἔπραξε Διονύσου πολυπραγμονουμένου. τῷ] τινί.

sch ran 607⁹ οὐκ ἔς κόρακα ς ; : οὐκ εἰς ὄλεθρον καὶ ἀφανισμόν ἀπορραγεῖητε; μὴ πρόσσιτον : μὴ προσέλθετε,
μὴ πλησιάσητε, ὥς δύο τινῶν προσερχομένων καὶ κατασχεῖν μελλόντων αὐτόν. ἄλλως τε καὶ
ἐπὶ πληθυντικῶν δυϊκῶς φασιν Ἀττικοί, ὥς τὸ ὅσοι θεοὶ εἰς' ἐν Ὀλύμπῳ ἄσσον ἰόντε, καὶ τὸ ὦ
Λύκιοι, πόσε φεύγετον; νῦν θοοὶ ἔστων. εἶεν : παρολκή. ^[5]

sch ran 607¹⁰ καὶ μάχομαι, μάχει, φησὶν Αἰακός, ἦτοι ἀντιτείνεις τοῖς σε κατασχεῖν θέλουσιν; καὶ καλεῖ ἅμα
πλείονας οἰκέτας τοῦτον κατασχεῖν (608), Διτύλαν, Σκεβλύαν, Παρδόκαν. καὶ ὁ Διόνυσος
ἐπιγαννύμενος καὶ (610) σκιρτῶν τούτοις φησὶν· οὐχὶ δεινὰ ταῦτα, τὸ “τοῦτον τύπτειν
κλέπτοντα τὰ ἀλλότρια;” τὸ δὲ “εἶτα” παρέλκει. καὶ ὁ Ξανθίας πρὸς τὸ “οὐκ εἰσὶ δεινὰ (611) τὸ
τύπτεσθαι τοῦτον”; καὶ μάλα, φησὶν, εἰσὶν ὑπερφυᾶ καὶ μέγιστα δεινὰ. (612) καὶ ὁ Αἰακὸς φησι·
σχέτλια μὲν οὖν εἰσι καὶ δεινὰ, ἦτοι ἃ εἰργάσω καὶ ἃ πάσχεις νῦν. τὸν δὲ συναλοιφήν τὸ
“μ' ἀλλά” φάσκοντα ἔα, ποίοις κεραυνοῖς ἀνὴρ ἐκεῖνος ἐβόσκετο. εἶεν καὶ] παρέλκει. ^[10]

sch ran 608¹¹ ὀνόματα δούλων. πρὸς] συν-.

sch ran 611¹² μάλ' ὑπερφυᾶ] εἰσὶ μεγάλα. σχέτλια .

sch ran 612¹³ .. δεινὰ] ἃ εἰργάσω καὶ ἃ πάσχεις νῦν. βασάνιζε τὸν παῖδα : ἔταζε, πολυπραγμόνει, ἀνάκρινε,
μαστίγου τὸν δοῦλον ἑμοῦ.

sch ran 616¹⁴ βάσανός ἐστι λυδικὴ λίθος, ἣτις Ἡρακλεία λέγεται, ἢ ἀπὸ τῆς Ἡρακλείας πόλεως, ἢ ἀπὸ τοῦ
Ἡρακλέος, ὥς ἰσχυρὰ καὶ αὕτη ὥσει ἐκεῖνος, ἢ προστριβόμενον διακρίνεται τὸ χρυσίον, εἰ
καθαρόν ἐστιν εἴτε κίβδηλον. ἐκ ταύτης οὖν τῆς βασάνου λέγεται βασανίζειν τὸ “ἀνακρίνειν”
καὶ “πολυπραγμονεῖν” ὅπως δὴ ποτε, ἢ λόγοις ἢ μάστιξιν. βασάνιζε] ἔταζε, ἀνάκρινε. ^[5]

sch ran 617¹⁵ καὶν ποτέ μ' ἔλῃς ἀδικοῦντα , ἀπόκτεινε : ἐὰν ὁ δοῦλός μου ἐταζόμενος ὑπαίτιον ἀποφάνῃ με
τῶν, ὧν με καταιτιᾷ, κτεῖνόν με. ἐν κλίμακι δῆσας : ἐνδήσας κλίμακι, ἀντὶ τοῦ “εἰς τὴν “εἰς
κλίμακα”, ὥς καὶ ὥς Ὀμηρος κάππεσον ἐν Λήμνῳ ἀντὶ τοῦ “εἰς τὴν Λῆμνον”.

sch ran 619¹⁶ ὑστρίχιδι : ὑστρίχις μάστιξ τίς ἐστὶν ἐκ χοιρείων τριχῶν πεπλεγμένη. δέρων : ἐκδέρων, ἐξ οὗ
καὶ δορά· δαίρων δὲ ὁ τύπτων, ἐξ οὗ λέγομεν “ἔδαρον”.

- sch ran 621a πλίνθους ἐπιτιθεῖς : πλατείας σανίδας καὶ πλίνθους καὶ βάρη τινὰ κατὰ γαστρός τῶν ἐταζομένων ἐτίθουν θέντες αὐτοὺς κατὰ γῆς, ὅπως τῷ τούτων βάρει καὶ ἄκοντες ὁμολογοῖεν, εἴ τι συνειδότες ὑπάρχοιεν. οὕτω δὲ πολλάκις πολλοὶ πιεζόμενοι τινες ἐξεκινώθησαν τὰ σπλάγχνα διαρραγείσης τῆς σφῶν γαστροῦ. πλίνθους . [5]
- sch ran 621b .. πάντα] πλατείας σανίδας καὶ πλίνθους καὶ βάρη. πλὴν πράσῳ μὴ τύπτε μηδὲ γητείῳ : πάλαι μὲν Ἀθηναίων οἱ παῖδες καὶ οἱ Ἀθήναζε πάντες ἐλεύθεροι, εἴ τι πλημμελήσαντες ἐαλώκεσαν μέτριον, καυλοῖς ἐμαστιγοῦντο σκορόδων, πράσων, γητείων· τούτους δὲ μαστίζεσθαι μάστιξιν ἐτέραις οὐ συγκεχώρητο.
- sch ran 621/22 νῦν οὖν ἠθικώτερον καὶ γελοίως φησὶν ὁ Ξανθίας· παντὶ τρόπῳ τοῦτον τὸν Διόνυσον τιμῶρει, ἄνευ μέντοι τῶν βαρειῶν τιμωριῶν τουτωνί, τοῦ καυλοῖς τε μαστίζειν αὐτὸν πράσων καὶ τῶν γητείων, ἃ τὴν ἀμπελοπράσων νῦν εἴληχε κλησιν· ἢ οὖν οὕτως ἐν ἡθελί καὶ εἰρωνικῶς εἶπε· παντοίως αὐτὸν ἔταζε, μόνον ἐν πράσῳ καὶ γητείῳ μὴ τύπτε· βαρεῖαι γὰρ αὐταί εἰσιν αἱ πληγαί. ἢ ὀρθῶς οὕτω φησὶ δραστηρίως καὶ ἀνηλεῶς πασῶν εἴδη κολάσεων τοῦτον τιμῶρει μηδὲ παιγνιώδεσι ταῖς πληγαῖς, καθὰ τὰ ἑαυτῶν μαστιγοῦσιν Ἀθηναῖοι παιδάρια, φύλλοις γητείων καὶ πράσων· κἂν ὁμολογήσῃ με τούτων τι δεδρακέναι, λαβὼν σύ με ἀπόκτεινον. γητείῳ] καυλῷ σκορόδων. [10]
- sch ran 623 δίκαιος ὁ λόγος· πρὸς ταῦτά ταυτί φησιν Αἰακός· δίκαια λέγεις, κἂν τι μέρος ἢ μέρος τοῦ σώματος τὸν σὸν οἰκέτην λυμανθῆναι συμβῇ, τὸ ἀργύριον τῆς τούτου διατιμήσεως παρ' ἐμοῦ σοι κείσεται καὶ δοθήσεται. καὶ ὁ Ξανθίας (625) ἔνεκα τοῦ γελοίου φησὶ· μὴ δῆτα ἐμοὶ ἀργύριον ὑπὲρ αὐτοῦ καταβάλλης, (626) κἂν πηρωθῇ τι μέρος τοῦ σώματος· βασάνιζε δὲ λαβὼν αὐτόν, κατ' ὀφθαλμοὺς καὶ ἐνώπιον τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν, ἥτοι ὀρώντος ἐμοῦ. πηρώσω] βλάψω. [5]
- sch ran 624 κείσεται] παρ' ἐμοῦ ἀποδοθήσεται. ἐμέ γε] πηρώσης.
- sch ran 626 αὐτόν] τὸν Διόνυσον. κατάθου ταχέως : ἀπειλητικῶς καὶ ὀργίλως Αἰακὸς Διονύσῳ παρακελεύεται καταθέσθαι τὰ στρώματα, ἵνα παραδῷ τοῦτον τοῖς βασανίζουσιν.
- sch ran 627b χῶπως ἐρεῖς : λείπει “καὶ φρόντισον”, πῶς μηδὲν ψευδὸς ἐνταῦθα ἐρεῖς, ἥτοι ἐνώπιον ἐμοῦ ἢ ἐν τῷ “Αἰδη. χῶπως] ὄρα.
- sch ran 628 ἀγορεύω τινὶ : ἀντὶ τοῦ “σοί, Αἰακέ”. σεαυτὸν αἰτιῶ] ἀττικὸν αἰτιατικῇ.
- sch ran 631 Διὸς p.i.m.] υἱός· ἢ Διός, ὡς τὸ “ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ Διός” καὶ “ἡ νεαρ (lac.) τοῦ δεῖνος.” τοῦτον δὲ δοῦλον : ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ “φημί”.
- sch ran 633 καὶ πολὺ γε μᾶλλον ἐστὶ μαστιγωτέος : μὴ ὥς τις κοιμώμενος σχολιογράφος εἴπῃ καὶ σύ· “τοῦτό φησι τῷ Ξανθίᾳ· ἀντὶ τοῦ “ὄντως εἶ δοῦλος;””, ἀλλὰ τῇ χρήσει τοῦ ἐπιφερομένου κειμένου χειραγωγούμενος χώρει πρὸς τὴν ἀλήθειαν λέγων· ταυτὶ Ξανθίας φησὶν Αἰακῷ διὰ τὸν Διόνυσον· λέγει σοὶ οὗτος, ὦ Αἰακέ, ὡς ἔστι θεὸς καὶ οὐ δεῖ μαστίζεσθαι. καὶ πολὺ γε μᾶλλον ἄξιος μαστίγων ἐστίν· εἰ γὰρ θεὸς ἐστίν, αἴσθησιν οὐ σχῇ τῶν πόνων τετυμμένος. τί δὴ τ' ἐπειδὴ : τί δῆτα, φησὶν ὁ Διόνυσος, ὦ Ξανθία, οὐ τύπτομαι, τύπτε—ἀττικῶς δίφθογγον—καὶ σὺ τὰς ἴσας πληγὰς ἐμοί, ἐπεὶ καὶ σὺ λέγεις εἶναι θεός; ὅλον γέλωσ βάνανυσος, οὐκ αἰσχρὸς τόδε οὐδ' αὖ σοφοῖς πέφυκε προσφυῆς γέλως. [5]
- sch ran 637 χῶπότερον ἂν νῶϊν : νῶν : καὶ ὅποιον ἂν νῶϊν νῶν καὶ νῶϊν καὶ ἡμῖν ἥτοι ἡμῶν τυπτόμενον ἴδης κλαύσαντα ἢ προτιμήσαντα καὶ φροντίσαντα συνόλως, τοῦτον ἡγοῦ μὴ θεόν. προτιμήσαντά] φροντίσαντα τῶν πληγῶν.
- sch ran 642 δικάως] ἐξ ἴσου. σκόπει νῦν : σκόπει, φησὶν ὁ Ξανθίας, ὦ Αἰακέ, ἐὰν τυπτόμενον ἴδης ἐμὲ παρακινήσαντα, ἀντὶ τοῦ παρακινήθέντα, μετατραπέντα, ἢ τοπικῶς ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταστάντα, ἢ μεταμεΐψαντα τὴν χροιάν ταῖς ὁδύναις ταῖς ἐκ τῶν πληγῶν, ἢ δακρύσαντα.

sch ran 644a καὶ δὴ πατάξαντος αὐτὸν Αἰακοῦ ἔρωτᾷ· (645) ἤδη ἐπάταξας, ἐμὲ δηλονότι; προσποιούμενος δὲ γενναϊότατα καὶ ὅτι οὐδὲ συνόλως οὐδὲ συναίσθησιν ἔσχεν ὀδύνης, ὀδύνης ὅλως, οὕτως Αἰακὸν ἔρωτᾷ. ὁ δὲ οὐ μὰ Δία, φησὶ μειδιών, οὐκ ἐπάταξα, ἦτοι· εἰ σὺ λαβὼν τὴν πληγὴν ἔρωτᾷς, ὥς μὴ φροντίσας αὐτῆς, εἰ ἐπατάχθης, οὐδ' ἐγὼ φημι, ὅτι ἐπάταξά σε. ὑποκινήσαντ'] παρασαλευθέντα, παραλαλήσαντα. [5]

sch ran 646a πηνίκα : πληγῇ παρ' Αἰακοῦ παταχθεὶς καὶ ὁ Διόνυσος λέγει· πηνίκα καὶ πότε δηλονότι πατάξεις; ταῦτα δὲ καὶ οὗτός φησι τὸ γενναῖον ὑποκρινόμενος καὶ ἀνάληπτον. καὶ ὁ Αἰακός· ἐπάταξά σε, φησί. καὶ ὁ Διόνυσος· εἴτα πῶς οὐκ ἐπτάρην, ἤγουν οὐκ ἡσθόμην; ὁ γὰρ πταρμὸς κεφαλῆς ἐστὶν αἴσθησις. ἢ ἐπειδὴ οἱ θίγοντες τοῦ μυκτῆρος λεπτῷ κάρφει εἰς πταρμὸν κινουῦνται. φησὶν οὖν· ἤψατό μου ἢ πληγῇ, ὃν τρόπον ἄπτεται κάρφος τοῦ μυκτῆρος. πηνίκα;] καὶ πότε πατάξεις ἐμέ; οὐκ ἔπταρον] οὐκ ἡσθόμην. [10]

sch ran 649a οὐκ οὐκ ἀνύσει ς; : ἀνύσαι ς; : οὐκ ἀνύσεις, οὐ σπεύσεις τύπτειν ἐμέ; ὁ Ξανθίας γενναῖον καὶ ἀνδρικόν τι ἐνδεικνύμενος Αἰακῷ παρακελεύεται σπουδαιότερον τύπτειν αὐτόν· πληγὴς δὲ καὶ ὀδυνηθεὶς τῇ πληγῇ “ἱατταταί” “ἱατταταῖ” βοᾷ. ἐρωτήσαντος (650) δὲ τοῦ Αἰακοῦ· τί τὸ “ἄτταταί” “ἄτταταῖ” ἐστίν; μὴν ὠδυνήθης καὶ βοᾷς; ὀδύνης βοή; οὐ, φησὶν ὁ Ξανθίας, τὸ ὁ νῦν ἐγὼ ἀνεβόησα “ἄτταταί”, “ἄτταταῖ”, βοή ἄλγους καὶ ὀδύνης ἐστίν, (651) ἀλλὰ θαυμασμοῦ καὶ θειασμοῦ· ἐνεθυμήθην γάρ, ὁπότε γίνεται τὰ Ἡράκλεια καὶ ἡ ἑορτὴ Ἡρακλέος ἢ διὰ τὸν Δίομον ἐρώμενον ὄντα Ἡρακλέος, ἃ γίνεται ἐν τοῖς Διομείοις, δῆμῳ Αἰγιίδος φυλῆς, ἀπὸ Δίομου τοῦ νῦν ῥηθέντος λαβοῦσι τὴν κλῆσιν. περὶ τῶν Ἡρακλείων οὖν ἐνεθυμηθεὶς τούτων τῶν τελουμένων διὰ τὸν Δίομον ἐθείασα καὶ εἶπον τὸ “ἄτταταί”, “ἄτταταῖ”, οὐχ' ὥς ὀδυνώμενος. τὸ “ἄτταταί” “ἄτταταῖ” γὰρ λέξις τῶν μέσων μέση ἐστὶν ἐπὶ τε βοῆς ὀδύνης λαμβανομένη καὶ θαυμασμοῦ. τὰ τῇδε γελοῖα βάνουσα πάντα καὶ ἀγοραῖα. οὐκ ὀδύνης, ἀλλὰ θαυμασμοῦ βοή καὶ θειασμοῦ τὸ “ἱατταταί”, ὁ Ξανθίας φησὶν. [10]

sch ran 649c οὐκ οὐκ ἀνύσεις;] οὐ σπεύσεις τύπτειν ἐμέ; ἱατταταί] φεῦ· καὶ ἐπὶ ἐκπλήξεως.

sch ran 650c ἐφρόντισα] ἐνεθυμήθην. Διομείοις] διὰ τὸν Δίομον.

sch ran 652c ἄνθρωπος οὗτος ἱερός : μειδιών τοῦτο φησὶν Αἰακός τὸ τοῦ Ξανθίου δῆθεν καρτερικὸν καὶ γενναῖον, ὅτι τῷ τύπτεσθαι ἀλγῶν καὶ “ἱατταταί” “ἱατταταῖ” βοῶν, μὴ ἀλγῶν λέγει τοῦτο βοᾶν, ἀλλ' ἐνεθυμούμενος ἑορτῶν. ἰοῦ ἰοῦ : ὁμοίως ἐπὶ θρήνου καὶ θαυμασμοῦ λέγεται.

sch ran 655a προτιμᾷς οὐδέν : οὐ φροντίζεις οὐδόλως. προτιμᾷς] φροντίζεις.

sch ran 657c “οἴμοι” βοήσαντος Ξανθίου ἔρωτᾷ Αἰακός, τί ἐστίν· καὶ Ξανθίας ἀνατείνας τὸν πόδα ὥς πατήσας ἄκανθαν καὶ διὰ τοῦτο δῆθεν βοήσας δείκνυσι τὴν πτέρναν καὶ ἐξελεῖν τὴν ἄκανθαν λέγει. Ἄπολλον, ὅς που Δῆλον : ὀδυνηθεὶς τῇ πληγῇ ὁ Διόνυσος “ Ἄπολλο ν ” βοᾷ· ἵνα μὴ δὲ ἐξ ὀδύνης νομισθῇ λέγειν τὸ “Ἄπολλον”, εἰς ὧδὴν τοῦτο μετέτρεψεν ἐκ στίχων συντεθειμένην Ἀνανίου ἱαμβογράφου, ἥτις ἐστὶν αὕτη Ἄπολλον, ὅς που Δῆλον ἢ Πυθῶν' ἔχεις, ἢ Νάξον ἢ Μίλητον ἢ θείαν Κλάρων ἴκου καθ' ἱερῶν, ἢ Σκύθας ἀφίξειαι. [5]

sch ran 659c ἱαμβὸν δὲ Ἰππώνακτος τὸν Ἀνανίου λέγει συγχυθεὶς δῆθεν ὑπὸ τῆς ὀδύνης τῶν πληγῶν. ἔχεις] κατοικεῖς.

sch ran 661c ἀνεμιμνησκόμενην] αἰτιατικῇ κατὰ Ἀττικούς. σπόδει] κάθαιρε· ἢ σποδιὰν ποίει.

sch ran 664c Πόσειδον, ὃς Αἰγαίου μέδεις πρῶνας : ἐκ Λαοκόωντος τοῦτο Σοφοκλέους Πόσειδον, ὃς Αἰγαίου μέδεις πρῶνας, ἢ γλαυκᾶς μεδέεις εὐανέμου λίμνας. καὶ Διόνυσος ὀδυνηθεὶς καὶ βοήσας “ Πόσειδο ν ”, οὕτω προσθεὶς καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ “Πόσειδον” ἐκ Σοφοκλέους, ἐκφεύγειν δοκεῖ τὸ δι' ἄλλος ἀναβοῆσαι τὸ “Πόσειδον”. πᾶς ὁ γέλως τοῦ παρόντος δράματος πῇ μὲν ἀσέμνοισι ἀνδράσι, τὸ δὲ πλεῖον ἀγοραίοις καὶ φλυαροῖς ἀνεῖται. Πόσειδον] ὦ. [5]

sch ran 666a γλαυκάς] γλαυκῆς. γλαυκάς] μελανιζούσης.

sch ran 669 εἶω, ἴον, ἴες, ἴε. τὸ δυϊκὸν τὸ πρῶτον οὐ ποιεῖ τὸ δεύτερον “ἴτον” καὶ “εἴσιτον”. Μοῦσα, χορῶν ἱερῶν ἐπίβηθι : ὥδῃν χοροῦ τοῦτό φασιν οἱ παλαιοί, ὥστε καὶ μέρος παραβάσεως· ἐγὼ δὲ τῇ καταρχῇ τῆς ἐμῆς ἐξηγήσεως ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ παραβάσεως καὶ λοιπῶν ἔγραφον καὶ ἐξήλεξα εἰκαίως πολλὰ γεγραμμένα.

sch ran 674a ὦ γοῦν ὑμῖν αἰρετόν, πείθεσθε. παρακελευόμενοι νῦν ἕκαστος ἐκάστω τῶν τοῦ χοροῦ ἅσαι τι μέλος ἀλληγορικώτερος φασίν· ὦ Μοῦσα, τὴν μουσικὴν συμφῶνων μελῶν καὶ ἁσμάτων ἐπίβηθι, πορεύθητι, καὶ ἐλθὲ εἰς τέρψιν τῆς ἐμῆς ἀοιδῆς ὀψομένη τὸν πολὺν ὄχλον τῶν λαῶν, ἥτοι τὸ σύστημα καὶ πλῆθος τοῦ λαοῦ, ἢ τὴν ὀχλώδη, ἑορταῖον δὲ βοήν τοῦ λαοῦ, σχήματι παραφράσεως ἀντὶ τοῦ “λαόν”, ἢ σχήματι μεταλήψεως ὀψομένη τὴν βοήν· οὐκ ὀπτάνεται γὰρ ἡ βοή, ἀλλ’ ἀκούεται, ὥς καὶ Αἰσχύλος φησὶ μεταληπτικῶς κτύπον δέδορκα· πάταγος οὐχ ἐνὸς δορός. δακτυλικά καὶ καθαρὰ καὶ λογαιοδικά, καὶ ἀναπαιστικά. ^[10]

sch ran 676a οὗ σοφίαι : ὅπου, ἐν Ἀθήναις καὶ Ἐλευσίνι, ἢ δῆθεν ἐν τῷ Ἄϊδι, μυρίαὶ κάθηνται φιλοτιμότεραι, φιλοδοξότεραι, ἐπιδεικτικώτεραι Κλεοφῶντος. οὗτος ὁ Κλεοφῶν στρατηγὸς ἦν ἀθηναῖος καὶ ἀντεποιεῖτο τῶν πρωτείων τῆς πόλεως· ἐκαλεῖτο δὲ τυροποιός, κωμωδεῖ οὖν τοῦτον οὗτός τε καὶ Πλάτων ὁ κωμικὸς ὥς ὄντα Θρήσσης μητρός, ξένον, δυσγενῆ, ἀμαθῆ καὶ φλύαρον. σοφίαι] τινές. ^[5]

sch ran 678a φιλοτιμότεραι] φιλοδοξότεραι. Κλεοφῶντος] Θρήσσης μητρός ἦν.

sch ran 679a (679/680) ἀμφιλάλοις : μακρολόγοις, μακρηγόροις, πολυλόγοις. ἐπιβρέμεται : (681/82) ἤχεϊ, λαλεῖ. θρηϊκία χελιδῶν : βάρβαρος, πολυλόγος. ἐπὶ βάρβαρον ἐζομένη πέταλον : βαρβάρου γάρ ἐστι, φησί, γενεᾶς. ἀμφιλάλοις] πολυλόγοις, μακρολόγοις.

sch ran 680a ἐπιβρέμεται] ἤχεϊ. σκώπτει δὲ αὐτὸν ὥς Θραῖκα καὶ βάρβαρον· ἡ γὰρ χελιδῶν θρακικὴ ἥτοι βάρβαρος.

sch ran 681a θρηϊκία χελιδῶν] ἀπαιδευσία. βάρβαρος, πολυλόγος. βαρβάρου γάρ ἐστι γενεᾶς.

sch ran 683a κελαδεῖ δ’ ἐπὶ κλαυτον ἀηδόνιον νόμον : ὥς ἡ ἀηδὼν δέ, κἂν ἄδη, δοκεῖ ὅμως θρηνῶδη πέμπειν βοήν, ὥς ὀδυρομένη τὸν Ἴτυν, οὕτω καὶ αὐτὸς ὅσον οὕτω κἂν πολλὰ καὶ φλύαρα φθέγγηται, ὅμως πεσεῖται τῆς ἀρχῆς καὶ θρηνήσει. κελαδεῖ δ’ ἐπὶ κλαυτον] θρηνῶδη πέμπει φωνήν.

sch ran 684a νόμον] κατά. κἂν ἴσαι γένωνται : αἱ γινῶμαι δηλονότι, ἥτοι κἂν οὐ κατάδικος γένηται.

sch ran 685a νόμος γὰρ ἦν Ἀθήναζε ἴσων τῶν ψήφων γεγονυῖων ἀπολύεσθαι τὸν κατηγορούμενον, ἐφ’ ἧ ἂν αἰτία καὶ κρίνοιτο. οὗτος δέ, φησίν, ἀπολεῖται, κἂν καὶ αἱ ψῆφοι γένωνται γένοιτο ἴσαι. λείπει αἱ ψῆφοι, αἱ γινῶμαι.

sch ran 686a τὸν ἱερὸν χορὸν : αὐτὸς μὲν ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ παραβάσεως καὶ λοιπῶν ἐδίδαξα καὶ ἤλεξα· νῦν δὲ οἱ παλαιοὶ φασί· “τὸ τοιοῦτον τοιοῦτο παράβασις καλεῖται, ἅπερ ἔλεγον ἐπιστρέφοντες πρὸς τοὺς θεωμένους· ἔστι δὲ ὁ τρόπος, ὅταν καταλιπὼν τὰ ἐξῆς τοῦ δράματος ὁ ποιητὴς συμβουλευῇ τοῖς θεωμένοις ἢ ἄλλο τι ἐκτὸς λέγει τῆς ὑποθέσεως”. τροχαῖκα τετράμετρα καταληκτικά. ^[5]

sch ran 688a ἐξιῶσαι τοὺς πολίτας : ὁ νοῦς καὶ ἡ συνέπεια τούτου τοῦ λόγου ἀρίστου καὶ σώφρονος ποιητοῦ συμβουλὴν ἔχει. συμβουλεύει γὰρ τοὺς δύο τοὺς ἐκ τῶν δέκα στρατηγῶν τῶν διὰ τὰ ἐν Ἀργινούσαις ἀνηρημένων φυγῇ τὴν σωτηρίαν πορισαμένους συγγνώμης τε ἀξιῶσαι καὶ κατενεγκεῖν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἰσοτίμους ποιῆσαι τοῖς λοιποῖς. ὁ νοῦς μὲν οὗτος λεκτέον δέ μοι καὶ τὴν συνέπειαν. πρῶτα μὲν οὖν ἡμῖν δοκεῖ ἐξιῶσαι τοὺς πολίτας καὶ ἀφελεῖν καὶ ἐκβαλεῖν τὰ δείματα καὶ τοὺς φόβους· καὶ ἔαν τις ἤμαρτε σφαλεῖς ἐν παλαίσμασι Φρυνίχου, ἥτοι

περιπετείαις τύχης τροπικῶς, τροπικώτερον, φημί χρῆναι καὶ ἀρμόδιον εἶναι λῦσαι τὰς
προτέρας πρότερον ἀμαρτίας τοῖς ὀλισθοῦσι καὶ πεσοῦσι καὶ πταίσασι τότε, ἐκθεῖσιν αἰτίαν ἥτοι
δοῦσιν ἀπόκρισιν καὶ ἀπολογίαν, ποίῳ τρόπῳ ἐκ τῆς θαλάττης οὐκ ἀνείλαντο ἀνείλοντο τῶν
τότε πεπτωκότων τὰ σώματα. τὰς τῶν πραγμάτων δὲ περιπετεῖς δυσχερείας παλαίσματα
Φρυνίχου ἐκάλεσεν, ὅτι ὁ τραγικὸς Φρύνιχος Ἀνταίῳ τῷ αὐτοῦ δράματι γράφει τούτου τε
Ἀνταίου τοῦ Λίβυος καὶ Ἡρακλέος παλαίσματα. ἐξιῶσαι] ἀξιῶσαι συγγνώμης. ^[10]

sch ran 688c κάφελεῖν] καὶ ἐκβαλεῖν. δείματα] φόβους.

sch ran 689a Φρυνίχου παλαίσμασιν] ἥτοι περιπετεῖαις τύχης. Φρυνίχου] τοῦ.

sch ran 689c παλαίσμασιν] ἐν ταῖς κατηγορίαις. συγγενῆς γενέσθαι.

sch ran 690a ἐκγενέσθαι] φιλιωθῆναι. χρῆναι] ἀρμόδιον εἶναι, πρέπον.

sch ran 690c ὀλισθοῦσιν] πέσουσιν, πταίσασιν. αἰτίαν] ἀπολογίαν, ἀπόκρισιν.

sch ran 691a ἐκθεῖσι] δοῦσι. εἴ τ' ἄτιμόν φημι : εἴτα, τουτέστι δευτέρῳ λόγῳ, φημί, φησὶν ὁ χορὸς, ἄτιμον
μηδένα εἶναι ἐν τῇ πόλει· αἰσχρὸν γὰρ ἐστὶ τοῦτο, εἰ τοὺς δούλους ἡμῶν τοὺς μίαν καὶ ἅπαξ ἐν
Πλαταιαῖς κατὰ Περσῶν ναυμαχήσαντας καὶ Πλαταιᾶς εὐθύς εὐθὺ κληθῆναι καὶ ἀντὶ δούλων
δεσπότης ἥτοι ἐλευθέρους· οὐ γὰρ τῶν σφῶν ἐδέσποσαν δεσποτῶν· ἢ δεσπότης εἶπεν, ὡς μετὰ
τὴν ἐλευθερίαν ἐπικτησαμένους καὶ δούλους. ^[5]

sch ran 692a αἰσχρὸν μὲν οὖν, φησὶν, ἐστίν, εἰ τοὺς δούλους ἡμῶν μίαν ναυμαχήσαντας ἠλευθερώσαμεν καὶ
συμπολίτας, Ἀθηναίους καὶ Πλαταιᾶς, ἐκαλέσαμεν· καὶ οὐδὲ τοῦτο ἔχοιμι ἂν εἰπεῖν, ὡς οὐ
καλῶς ἐγένετο, ἀλλ' ἐπαινῶ. εἴτ'] κατὰ δεύτερον λόγον.

sch ran 693a ναυμαχήσαντας] κατὰ Περσῶν. μίαν] ἅπαξ.

sch ran 694a αὐτοὺς κληθῆναι Πλαταιᾶς ἡγουν ἐλευθέρους. Πλαταιᾶς] εἰς.

sch ran 694c δεσπότης] γενέσθαι. μόνα γὰρ αὐτὰ : μόνον γὰρ τοῦτο ἔχεφρονέστατον πεποιήκατε· δεῖ δὲ ὑμᾶς
καὶ τοῖς συμπολίταις καὶ στρατηγοῖς, ὧν πολλὰ πολλάκις οἱ πατέρες μεθ' ὑμῶν ἐναυμάχησαν
καὶ ὑμῖν εἰσι συγγενεῖς, ἐπταικόσι δὲ ἅπαξ αἰτουμένοις συγγινῶναι τὴν συμφορὰν.

sch ran 699a τὴν μίαν] ἥτοι ἅπαξ ἐπταικόσι. παρεῖναι] ἀφεῖναι, συγχωρῆσαι, συγγινῶναι.

sch ran 700a ἀλλὰ τῆς ὀργῆς : ὁ “ἀλλά” περισσός· τῆς ὀργῆς παυθέντες, ὧ σοφώτατοι, ἔχοιμεν πάντας καὶ
συγγενεῖς καὶ πολίτας. εἰ δ' ὑπερηφανευσόμεθα (704) τούτοις, καὶ ταῦτα τῆς πόλεως ἐν
κλύδωνι συμφορῶν οὔσης, ὑστέρῳ χρόνῳ κακόβουλοι δόξαιμεν, ἥτοι προσεκτέον, μὴ ἐντεῦθεν
ἡμῖν κακόν τι συμβαίῃ. τῆς ὀργῆς] ἀπό. ^[5]

sch ran 700c ἀνέντες] ἐνδόντες. φύσει] κατὰ ἀλήθειαν.

sch ran 702a καπιτίμους] ἐντίμους. ὀγκωσόμεσθα] ἐπαρθώμεν, ὑπερηφανευσόμεθα.

sch ran 703b κάποσεμνυνούμεθα] ἀλαζονευθώμεν. τὴν πόλιν] ἡμῶν.

sch ran 704b κυμάτων ἐν ἀγκάλαις] ἐν κλύδωνι συμφορῶν. εὖ φρονεῖν οὐ] κακόβουλοι.

sch ran 706a εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν : εἰ δ' ἐγὼ, φησὶν ὁ χορὸς ἥτοι ὁ ποιητής— ὁ γὰρ ὁ ποιητής ἤθελε
γίνεσθαι, τὸν χορὸν παρῆγε λέγοντα τοῦτο— φησὶν οὖν ὁ χορὸς ὡς ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ
πάλιν χωροῦντος εἰς κωμωδίαν δημαγωγοῦ, Κλειγένους τινὸς βραχυήλικος· εἰ δὲ ἐγὼ ὀρθός
εἰμι ἰδεῖν καὶ νοῆσαι καὶ κρίναι βίον καὶ τρόπον καὶ γνώμην ἀνέρος καὶ ἀνθρώπου, ὅστις
οἰμώζεται ἥτοι ὅς μέλλει περιπεσεῖν συμφοραῖς, οὐ πολὺν χρόνον οὐδ' ὁ Κλειγένης ὁ τοῖος καὶ
τοῖος ἐνδιατρίψει, τῇ δημαγωγίᾳ δηλονότι καὶ τῇ ἀρχῇ, ἀλλὰ βραχείος χρόνου καιροῦ
ἐκπεσεῖται. τὴν δὲ περὶ τῶν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχησάντων καὶ τὴν τῶν δέκα στρατηγῶν τῶν ἐν
Ἀργιννούσαις τῆς Λέσβου ναυμαχίαν καὶ νίκην αὐτῶν κατὰ τῶν Λακόνων,
βαρυσυμφορωτέραν ἥττης τῆς οἰασδήποτε γεγονυῖαν αὐτοῖς τοῖς νικήσασιν, οἱ πρὸ ἡμῶν

σχολιογράφοι, ὥς τινες ἐξ ἀγορᾶς βαναυσότατοι ἄνθρωποι, μυριαχῶς καὶ φύρουσι καὶ συγγέουσιν, ὥς μήτε ἱστορίαν συνόλως εἰδότες μήτε μετασχόντες γραμμάτων τῶν στοιχειωδῶν καὶ πρῶτων. ἀσυνάρτητοι ἐξ ἱαμβικῶν καὶ δακτυλικῶν καὶ ἀναπαιστικῶν καὶ τροχαϊκῶν.

[10]

sch ran 706a εἰ] ἀντῳδῇ. ὀρθὸς ἰδεῖν] δυνατός εἰμι νοῆσαι, κρῖναι.

sch ran 706b βίον] γνώμην. τρόπον] γνώμην.

sch ran 707 οἰμώζεται] ὃς μέλλει περιπεσεῖν συμφοραῖς. πολὺν] χρόνον.

sch ran 709a Κλειγενῆς ὁ μικρὸς] ἐνδιατρίψει τῇ δημαγωγίᾳ δηλονότι καὶ τῇ ἀρχῇ. βαλανεὺς : ὡς βαλανέα τὸν Κλειγένην κωμωδεῖ, καὶ φησιν· ὁ πονηρότατος οὗτος βαλανεὺς τῶν βαλανέων πάντων, ὅποσοι κρατοῦσι κονίας καὶ γῆς κυκησιτέφρου καὶ ψευδονίτρου καὶ κιμωλίας γῆς ἥτοι λευκῆς καὶ νιτρώδους.

sch ran 710a οἱ βαλανεῖς γὰρ κυκῶσιν ἥτοι ταρασσουσι καὶ μιγνύουσι τὴν τέφραν ἐλαίῳ καὶ λοιποῖς εἴδεσι γῆς καὶ ποιοῦσι τὸ μίγμα τῶν λουομένων. καὶ τὰ ψευδόνιτρα δὲ καὶ νίτρα ῥυπτικά καὶ καθαρτικά εἰσι· Κίμωλος δὲ νῆσός ἐστι μία τῶν Κυκλάδων νιτροποιός. βαλανεὺς ὅποσοι] ἀπὸ τῶν βαλανέων πάντων. [5]

sch ran 711a κυκησιτέφρου] νίτρου. κιμωλίας γῆς] λευκῆς ἢ πηλοῦ.

sch ran 713b ἐνδιατρίψει] δημαγωγίᾳ. εἰδὼς δὲ τάδε : ἀντὶ τοῦ τόδε.

sch ran 714a ποῖον τόδε; ὅτι οὐ πολὺν χρόνον ἐνδιατρίψει, οὐκ εἰρηνικός ἐστι βαδίζων ἄνευ ξύλου, ἵνα μὴ ποτε ἀποδυσθῇ μεθύων. γνώρισμα τηρῶν Κλειγενῆς στρατηγίας ἀνὴρ κατεῖχεν ἀρχικὴν βακτηρίαν.

sch ran 714b οὗτος δ' ὁ μῆμος κωμικὸς σιλλογράφος καὶ τοῦτο σύρει πρὸς τὸ τούτῳ συμφέρον. οὐκ εἰρηνικός : οὐχ ἥσυχος, ἀλλ' οἷον ἔνοπλος.

sch ran 714c εἰδὼς δὲ ταῦτα προσεποιεῖτο πρόφασιν ἢ μανίαν, εἰδὼς, ὅτι μισεῖται παρὰ τῶν πολιτῶν· διὸ καὶ βακτηρίαν ἔχων περιήει, δι' ἧς ἡμύνετο τοὺς ἐπερχομένους αὐτῷ. εἰδὼς δὲ τάδ'] γινώσκων, ὅτι μισεῖται παρὰ τῆς πόλεως. [5]

sch ran 714e οὐκ εἰρηνικός] οὐχ ἥσυχος, ἀλλ' ἔνοπλος. πολλάκις ἡμῖν : πολλάκις, φησίν, ἡ πόλις ἡμῶν ἥτοι αἱ Ἀθῆναι ἔδοξε καὶ ἐνομίσθη ταῦτ' ἀσχεῖν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας καὶ τὰ παλαιὰ (721) καὶ κάλλιστα χρύσινα νομίσματα· οὔτε γὰρ τοῖς ἐκ καλλίστου χρυσοῦ κεχαραγμένοις παλαιοῖς νομίσμασι χρώμεθα, ἀλλὰ τοῖς νέοις καὶ ὑποχάλκοις, (730) οὔτε τοῖς εὐγενέσι καὶ ἀγαθοῖς καὶ σώφροσι πολίταις, ἀλλὰ τοῖς δυσγενέσι καὶ πονηροῖς καὶ οἷς πρότερον ἢ πόλις οὐδ' ἂν εἰς καθαρμὸν ἐχρήσατο, οὔσι καὶ γένει καὶ τρόπῳ καὶ τῇ μορφῇ ὑπὲρ πᾶν αὐτοκάθαρμα. [5]

sch ran 718b ἀντεπίρρημα. ἔδοξεν] ἐνομίσθη.

sch ran 718c ἡ πόλις] αἱ Ἀθῆναι. πεπονθέναι] παθεῖν.

sch ran 719a ταῦτόν] ὅμοιον. κεκιβδηλευμένοις : ἀχρήστοις, ἀποβλήτοις· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν Χίων, οἵτινες ἐξ ἀνυπερβλήτου στοργῆς ἐς τοσοῦτον ἔχθος Ἀθηναίοις μετέπεσον, ὥς Ἀθηναίους χίβδηλον πᾶν μὴ μόνον τὸ βδελυκτὸν καλεῖν, ἀλλὰ καὶ πάντας ἀνθρώπους ἀπὸ τοῦ βδελύσσεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις τοὺς Χίους καὶ τὸ χιῶσαι καὶ ἀπαλεῖψαι καὶ συγκρῦσαι ὁμοίως καλεῖν· οὕτω χίβδηλον καὶ κίβδηλον. [5]

sch ran 721b ἡ κίβδηλον τὸ σεσηπὸς καὶ ἄχρηστον· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν σεσηπότην ξύλων ἐστὶ καὶ ὑπὸ κιὸς καὶ σκώληκος δεδηλημένων καὶ βεβλαμμένων. ὀρθῶς κοπεῖσι καὶ κεκωδωνισμένοις : ὀρθῶς χαραχθεῖσι καὶ εὐήχοις νομίσμασιν.

sch ran 723b κοπεῖσι] χαραχθεῖσι. κεκωδωνισμένοις] δεδοκιμασμένοις.

sch ran 725 χαλκία λέγονται κυρίως οἱ χάλκεοι ἀνδριάντες· νῦν δὲ χαλκία καλεῖ τὰ χάλκεα ἢ
χαλκεπύχρυσα νομίσματα. χθές τε καὶ πρῶν· χθές καὶ πρὸ βραχέος τινὸς τὸ χάραγμα καὶ τὸν
τύπον τοῦ σφραγιστῆρος λαβοῦσι κακίστῳ χαράγματι καὶ τυπώματι.

sch ran 726b χθές τε] πρὸ βραχέος, κόμματι] χαράγματι.

sch ran 727 τοὺς πολίτας τε ὁμοίως τοὺς εὐγενεῖς καὶ μετόχους παντοίων καλῶν προσελοῦμεν καὶ
ὑβρίζομεν, ἥτοι ἀτιμοῦμεν καὶ παρορῶμεν καὶ καταφρονηταὶ τούτων γινόμεθα. προσελοῦμεν·
ὑβρίζομεν.

sch ran 730a χαλκοῖς· ἀδοκίμοις, βδελυροῖς τὸν τρόπον· “χαλκοῖς” δὲ εἶπεν ὡς ἐπὶ φαύλων νομισμάτων.
προσελοῦμεν] ὑβρίζομεν.

sch ran 730c χαλκοῖς] βδελυροῖς, ἀδοκίμοις. Πυρρῖαις· δούλοις· ὀνόματα γὰρ τότε τοῖς δούλοις ἐτίθεντο
Πυρρῖαι, Τίβιοι, Καρίωνες, Μαναῖ, Σκεβλύαι, Διτύλαι, Παρδόκαι καὶ ἕτερα.

sch ran 730d Πυρρῖαις] δούλοις. φαρμακοῖσι· τοῖς καλουμένοις καθάρμασι.

sch ran 733a τὰ καθάρματα δὲ τοιαδί· συμφορᾶς οἰασθήτινος κατασχούσης πόλιν τινὰ δυσμορφότερον
πάντων καὶ ἀηδέστερον ξύλοις ἀκάρποις ὑπὲρ τῆς πόλεως τῆς θεηλατουμένης ἐκείνης
κατέφλεγον καὶ τὴν τέφραν ἀπανταχοῦ ὡς καθάρσιον ἐξελίκμων καὶ ἀπερράντιζον.
φαρμακοῖσιν] καθάρμασιν. ^[5]

sch ran 734 ὧνόητοι· καὶ νῦν, ὧ ἀνόητοι, μεταμείψαντες τοὺς ὑμῶν τρόπους πάλιν χρῆσθε δημαγωγοῖς
καὶ ἄρχουσι τοῖς χρηστοῖς, καὶ κατορθώσασιν ὑμῖν εὐλογον καὶ εὐάφορμον καὶ τὸ πρᾶγμα
καλὴν ἔχον τὴν ἀπολογίαν φανεῖται, (736) καὶ σφαλεῖσι δὲ καὶ ἀποτυχοῦσι τοῦ σκοποῦ ἐν τῷ
χειροτονήσασθαι καὶ προστήσασθαι ἡμῶν εὐγενεῖς δημαγωγούς, ἐάν τι πάσχητε βλαβερὸν τοῖς
τοιούτοις, ἐξ ἀξίου δοκήσετε πάσχειν, ἀλλ’ οὐκ ἀναξίου τοῦ ξύλου. τοῦτο δὲ παροιμία ἐστὶ
προσφυῆς λέγεσθαι τοῖς ἀπάγχειν ἑαυτοὺς βουλομένοις· “ἀπὸ ξύλου καλλίστου κἂν
ἀπαγξαίμην”. πῶς δὲ τοὺς βουλευτὰς ὁ κωμικὸς οὕτω τραχεῖαις ταῖς ὕβρεσι βάλλων καὶ πῇ
μέν, ὡς νῦν, ἀνοήτους καλῶν, πῇ δὲ βαρύτερα ἕτερα, οὐ τὴν προσήκουσαν δέδωκεν; παροιμία·
“ἀπὸ ξύλου καλλίστου κἂν ἀπαγξαίμην”. ^[10]

sch ran 736b εὐλογον] καὶ καλὴν ἀφορμὴν ἔχον φανεῖται. σφαλεῖτ’] ἀποτυχῆτε τοῦ σκοποῦ.

sch ran 740c βινεῖν· συνουσιάζειν. βινεῖν δὲ εἴρηται ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ βίῳ νεῖν καὶ νήχεσθαι· ἄνετον γὰρ βίον
πρὸ τοῦ γάμου ζῶντες οἱ ἄνθρωποι, ἀφ’ οὗ συνδεθῶσι τοῖς γάμοις, ταῖς συμφοραῖς νήχονται
καὶ βίου τοῖς κύμασιν. βινεῖν ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ βίῳ νεῖν καὶ νήχεσθαι.

sch ran 741 τὸ δὲ μὴ πατάξαι σε· ἐλλείψεως τὸ σχῆμα, οἷον· τὸ δὲ μὴ πατάξαι σε ἐκείνον ἐλέγξαντά σε
ἄντικρυς δοῦλον οὐ χρηστοῦ δεσπότου ἐστὶ· καὶ ὁ Ξανθίας (743) τὸν δουλικὸν τρόπον
μιμούμενος φάσκει· εἰ ἐπάταξέ με, οἴμωξεν ἂν οἴμωξεν ἂν ἀντὶ τοῦ “ᾧμωξεν”—ἰωνικὸν δὲ
τοῦτο, οὐκ ἀττικόν—. —οὐκ ἀττικὸν τὸ “οἴμωξεν”, ἰωνικὸν δέ—. πῶς δὲ ἂν οἴμωξε οἴμωξε καὶ
ᾧμωξε ᾧμωξε καὶ ἐδυσφόρει· πεφευγότος ἐμοῦ. θαυμάζω, ὅτι οὐ χρηστοῦ δεσπότου ἐστίν. ^[5]

sch ran 742 ὧν] δοῦλος, εἶναι δεσπότης] θαυμάζω.

sch ran 743 οἴμωξε μέντ’ ἂν] εἰ ἐπάταξε πεφευγότος ἐμοῦ. πεποίηκας] ὅτι δοῦλος.

sch ran 745c ἵκετεῦω καὶ ἀποδέχομαι σε, ἐπεὶ περ καὶ σὺ τοῦτο ποιεῖς. χαίρεις, ἵκετεῦω, φησὶν ὁ Ξανθίας
τῷ Αἰακοῦ δούλῳ.

sch ran 745b κακεῖνος· μὴ χαίρειν ἀπλῶς με νόμιζε τότε, ἀλλ’ ἐποπτεύειν δοκῶ, ἥτοι ὑπερχαίρειν, ὡς οἱ
γεγονότες ἐπόπται τῶν μυστηρίων. Σύμμαχος δὲ περὶ μυστῶν καὶ ἐποπτευόντων φησὶν, ὅτι
πρῶτον οἱ μεμνημένοι ἐδιδάσκοντο τὰ μυστήρια καὶ ἔπειτα ἐγένοντο ἐπόπται. ἐποπτεύειν
δοκῶ] θεωρίας βλέπειν. τί δὲ] χαίρεις. ^[1]

sch ran 747b

τονθορύζων] ψιθυρίζων. ἀπῆς θύραζε] καὶ ἀπέρχεσαι ἔξω τῆς θύρας.

sch ran 749a τί δὲ] χαίρεις, πράττων] πταίων.

sch ran 749b οἶδ' ἐγὼ] ὅποσα εὐφραίνομαι. ὁμόγνιε Ζεῦ : πολλαὶ κλήσεις τῷ Διὶ προσαρμοττοῦσι· καλεῖται γὰρ φίλιος, ξένιος, ἑταιρεῖος, ὁμόγνιος, καὶ ἑτέρας κλήσεις μυρίας προσφυεῖς τοῖς χρωμένοις.

sch ran 750a ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ Ξανθίας καὶ ὁ δοῦλος τοῦ Πλούτωνος ὡς δοῦλοι συγγενεῖς λέγονται, Δία ὁμόγνιον καὶ συγγενικὸν ἀνακαλεῖται χαίρων καὶ φησιν· ὦ Ζεῦ, συναγαγὼν νῦν ἡμᾶς, τοὺς ὁμογενεῖς λέγω καὶ ὁμοδούλους. εἶτα πάλιν ἐρωτᾷ τὸν Πλούτωνος δοῦλον· καὶ παρακούων καὶ κρυφῇ ἀκροώμενός σου τῶν δεσποτῶν· ἀπὸ κοινοῦ τὸ “χαίρεις;” κάκεϊνος· καὶ μάλα πλεῖν καὶ πλέον χαίρω· εἰ δὲ μὴ χαίρω τοῦτο ποιῶν, μαίνομαι καὶ ἐξεστηκῶς εἰμι φρενῶν. ὁμόγνιε] συγγενικέ. [5]

sch ran 750b καὶ ... δεσποτῶν] καὶ κρυφῇ ἀκροώμενος τῶν δεσποτῶν. ἄττ' ἂν] εὕτ' ἂν.

sch ran 751a λαλῶσι] χαίρεις, μάλα .

sch ran 751b .. μαίνομαι p.i.m.] πλέον χαίρω· εἰ δὲ μὴ χαίρω, μαίνομαι καὶ ἐξεστηκῶς εἰμι φρενός. τί δὲ τοῖς θύρασι καὶ τοῖς ἐκτὸς καὶ ξένοις ταῦτα καταλαλῶν; ἢ ἀντὶ τοῦ “λαλῶν” ἀπλῶς ἢ κατὰ τῶν δεσποτῶν ταῦτα λαλῶν.

sch ran 752a κάκεϊνος· ἔγωγε, φησί, ὅταν δρῶ τοῦτο—ὁ “ἀλλά” περισσός—καὶ ἐκμιαίνομαι ἥτοι ἡδύνομαι, ὥσπερ οἱ ἐν συνουσίαις ἀποκρίνοντες τὸν θορόν. ἀλλά σοι μὴδὲ τὸ “θύρασιν” εἰπεῖν παραδράμωμεν. θύρασιν εἵπομεν, ὅτι ἡ λέξις τοῖς ἐκτὸς καὶ ξένοις φησίν. ἰστέον δέ, ὅτι ἀπὸ εὐθείας τῆς “ὁ θύρας” ἔκλινεν, ὡς Αἴας, Αἴαντος, Αἴασιν. θύραζε] θύρασι. [5]

sch ran 752b καταλαλῶν] λέγων. ἐκμιαίνομαι] ἥτοι ἡδύνομαι.

sch ran 754a ὦ Φοῖβ' Ἀπολλων : ὁ Ξανθίας τοῦτό φησι θαυμάσας, ὅτι τοῦ αὐτοῦ τούτῳ τρόπου καὶ ὁ τοῦ Πλούτωνος δοῦλός ἐστι· καὶ περιβάλλουσιν ἀλλήλους καὶ κατασπάσσονται. εἶτα ἀπὸ τῶν ἔνδοθεν ἔνδοθεν ἐκτὸς ἐξερχομένου θορύβου (756) τε καὶ βοῆς αἰσθόμενος ὁ Ξανθίας τὸν Πλούτωνος δοῦλον τὸν δοῦλον τὸν Πλούτωνος ἐρωτᾷ· πρὸς τοῦ Διός, ὃς ἡμῖν ἐστὶν ἡμᾶς τοὺς ὁμομαστιγίας καὶ ἥτοι ὁμοδούλους ἡμᾶς ὄντας εἰς ταῦτό (758) συνήγαγε τήμερον, σήμερον, τίς ἐστὶν ὁ θόρυβος καὶ ἡ παροῦσα βοή; καὶ ὅς· Αἰσχύλου (761) καὶ Εὐριπίδου, φησί· νόμος γάρ τίς ἐστὶν ἐν τῷ “Αἰδη τὸν ἄριστον τῶν ὁμοτέχνων τῶν καλλίστων τεχνῶν προεδρίαν ἔχειν τῶν ἄλλων, ἔγγιστα τοῦ Πλούτωνος καθεζόμενον. κύσαι] φιλησαι. [5]

sch ran 761b ἐκ τοῦ;] πράγματος. σίτησιν αὐτὸν ἐν πρυτανείῳ λαμβάνειν : οἱ ἄριστοι τῶν δημαγωγῶν καὶ τῶν στρατηγῶν, ὡς καὶ σοφοὶ τινες, ὡς οἱ λυρικοί, Ἀθήναζε σίτησιν εἶχον ἐν τῷ πρυτανείῳ· ἀπὸ γοῦν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐθίμων μεταφέρει ταῦτα εἰς τὰ ἐν Αἰδου.

sch ran 764b πρυτανείῳ] δημοσίῳ. θρόνον τε τοῦ Πλούτωνος ἐξῆς : ἥτοι μετὰ τὸν Πλούτωνα δευτερευούσῃ τάξει.

sch ran 765a μανθάνω, φησὶν ὁ Ξανθίας, ἥτοι νοῶ. ἐξῆς] ἐγγύς.

sch ran 765b μανθάνω] νοῶ. τότε δὲ παραχωρεῖν ἔδει : τότε δέ, ὅταν σοφώτερος ἔλθοι, παραχωρεῖν ἔδει, ἀντὶ τοῦ “δεῖ παραχωρεῖν”, ἐκείνῳ τοῦ θρόνου καὶ ὑπείκειν.

sch ran 767b ἔδει] δεῖ. ἐπεδείκνυτο : ἐκόμπαζεν, ὕψου ἑαυτὸν καὶ ἐθεάτριζε τοῖς λωποδύταις, τοῖς ἀποδύουσι τὰ ἱμάτια ἔκ τε ζώντων καὶ ἐκ νεκρῶν.

sch ran 771b ἐπεδείκνυτο] ἐπιδεικτικῶς ἔλεγε. βαλαντιοτόμοι εἰσὶν οἱ λάθρα τε καὶ κρυφίως τέμνοντές τε καὶ ἀφαιρούμενοι ἔκ τινων τὰ νομισματοδόχα φασκώλια.

sch ran 772b τοῖς βαλ λ αντιοτόμοις] τοῖς κλέπτουσι τὰ βαλάντια. τῶν ἀντιλογιῶν : τῶν σοφιστικῶν ἀντιθέσεων· μᾶλλον δὲ τῶν ἐπιφερομένων αὐτῷ ἀτέχνων καὶ ἀσκόπων καὶ ἀνηθικέων

ἀντιλογιῶν, ἐν αἷς ἀντιλέγοντας δείκνυσιν δούλους δεσπόταις, ἄρχουσιν ἀρχομένους, στρατευομένους τοῖς στρατηγοῖς, τοῖς τριηραρχοῦσι τοὺς ἐπιβάτας, καὶ ἀπλῶς οὐ ποιεῖ μιζανάρρουν πραγμάτων καὶ σύγχυσιν. ^[5]

sch ran 775^a ἀντιλογιῶν] ἀντιρρήσεων. λυγισμῶν καὶ στροφῶν : καμπῶν καὶ εὐστρόφων εὐρεσιλογιῶν.

sch ran 776^a ὑπερεμάνησαν : πόθον ἐμμανῆ καὶ ἐρωτικὸν ἔσχον αὐτοῦ καὶ τῆς στοργῆς τῆς τούτου ἐξαρτώμενοι ἐφαίνοντο. ὑπερεμάνησαν] ὑπερεχάρησαν.

sch ran 777 σημαίνει δύο, τὸ “περιποιοῦμαι” καὶ “βοηθῶ.” κοῦκ ἐβάλλετο ο; : ἐν λίθοις δηλονότι ὁ Εὐριπίδης.

sch ran 778^b κοῦκ ἐβάλλετο;] ἐν λίθοις ὁ Εὐριπίδης. ὁπότερος] ὁποῖος.

sch ran 781^a νῆ Δ ἰ ’ οὐράνιον γ ’ ὅσον : ἐρωτήσαντος Ξανθίου ὁ τῶν πανούργων δῆμος ἐβόα, φησὶν ὁ τοῦ Πλούτωνος οἰκέτης, “ οὐράνιον γ ’ ὅσο ν ”, ἦτοι ναί, ὁ τῶν πανούργων δῆμος ἐβόα ἢ “οὐράνιον” ἦτοι μέγα, ἢ “ὅσον”. ὁ δὲ τοῦ γελοίου ἔνεκα τὰ δύο μίξας εἰρήκει. ἡμάρτηται δὲ τῷ κωμικῷ ἀπροσεκτήσαντι ἀνωτέρω μικρὸν οὐ εἶπεν “ ὅπερ ἔσ τ ’ ἐν ’Αἰδου πληθο ς ”· καὶ μετὰ τὸ “ νῆ Δ ἰ ’ οὐράνιον γ ’ ὅσο ν ” μετὰ στίχον ἓνα τὸ αὐτὸ ἀμάρτημα πάλιν ἀμαρτάνει λέγων “ ὀλίγον ἐστὶ τὸ χρηστό ν, ὥσπερ ἐνθάδ ε ”, ἀπροσεκτήσας, ὅτι δῆθεν ὁ χορὸς ἐν τῷ “Αἰδη ὦν ταῦτα λέγει. ὥφειλεν οὖν εἰπεῖν ἐκεῖ μὲν “ὅπερ ἐστὶν ἐνθάδε πληθος”, οὐ μὴν “ἐν ’Αἰδου”. οἷς δὲ μέλλει εἰπεῖν “ὥσπερ ἐνθάδε”, ὥφειλεν εἰπεῖν “ὥσπερ ἐν τῷ βίῳ” ἢ “ὥσπερ ἐν ’Αθήναις”. νῆ] ναί. ^[10]

sch ran 783^a ἐνθάδε] ἐκεῖ. ὅμοιον.

sch ran 788^a μὰ Δ ἰ ’ οὐκ ἐκεῖνος : οὐ μὰ Δία, φησὶν, οὐ Σοφοκλῆς ἀντελάβετο καὶ ἤρισε καὶ ἀντέτεινε περὶ τοῦ θρόνου, ἀλλ’ ἔκυσσε μὲν τὸν Αἰσχύλον, ἡσπάσατο χεῖλεσιν, ἢ καὶ προσεκύνησεν, ὅτε κατήλθεν ὁ Σοφοκλῆς δηλονότι τεθνηκώς. κἀνέβαλε τὴν δεξιάν : ἦτοι καὶ αὐτὸς ὁ Σοφοκλῆς ἀντέτεινεν εἰς ὕψος τὴν δεξιάν καὶ ἐχειροτόνησε καὶ ὥσπερ ἐπειψηφίσατο καὶ ἐπεκύρωσεν ἄξιον εἶναι τῆς προεδρίας Αἰσχύλον.

sch ran 789^a τοῦτο γὰρ ἦν ἡ παλαιὰ χειροτονία, τὸ ἐπὶ τοῖς προβεβλημένοις εἰς ἀρχὴν οἶανδῆτινα ἀρεσκόμενον τὸν δῆμον εἰς ὕψος ἀνατείνειν τὰς δεξιάς, μὴ ἀρεσκόμενον δὲ τῷ κατεστῶτι σχήματι καὶ κατὰ χώραν ἔχειν τὰς χεῖρας. κἀκεῖνος μὲν ὑπεχώρησεν : καὶ ὁ Σοφοκλῆς μὲν ὑπεχώρησε καὶ μακρὰν ἀπέδραμε τοῦ ἐρίζειν Αἰσχύλῳ περὶ τοῦ θρόνου αἰδεσθεῖς τὸ ἀξιογέραςτον τοῦ ἀνδρός. ^[5]

sch ran 790^b ὑπεχώρησεν] παρεχώρησεν. νυνὶ δέ, ὡς ἔφη Κλειδημίδης : υἱὸς ἦ κατὰ τινὰς ὑποκριτῆς Σοφοκλέους ὁ Κλειδημίδης.

sch ran 793^a ἔασιν οὕτως, ὡς εὗρεν, Αἰσχύλον καθέζεσθαι. ἔφεδρος] συγκάθεδρος.

sch ran 793^b ἔξιν κατὰ χώραν] ἡσυχάσειν. τί χρῆ μ ’ ἄ ρ ’ ἔστα ι; : τί χρῆμα καὶ πρᾶγμα μέλλει γενέσθαι, διερωτᾷ ὁ Ξανθίας· ὁ δὲ τοῦ Πλούτωνος οἰκέτης φησί· νῆ τὸν Δία, μετὰ βραχεῖαν πάνυ χρόνου ῥοπήν κἀνταῦθα ἦτοι καὶ ἐν τῷ “Αἰδη τὰ δεινὰ κινηθήσεται ἦτοι δεινὰ (797) καὶ χαλεπὰ πράγματα γενήσεται.

sch ran 795^a καὶ γὰρ ἡ μουσικὴ καὶ λογικὴ καὶ ποιητικὴ τέχνη ταλάντῳ καὶ ζυγῷ σταθμῆσεται ἦτοι ζυγοσταθμῆσεται ζυγοσταθμηθήσεται τὰ ἔπη τῶν ποιητῶν, ὡς ἐν τῷ βίῳ ταῖς ἀγοραῖς τὰ κρέα σταθμᾶται καὶ ὁ τυρός, νῆ. ^[5]

sch ran 795^b .. ὕστερον] μετὰ βραχεῖαν χρόνου παραδρομήν. κἀνταῦθα] ἐν τῷ “Αἰδη.

sch ran 797^a ταλάντῳ] ζυγῷ, καμπανῷ. τί δέ ; μειαγωγῆσουσι : τῶν παλαιῶν· “εἰώθασιν οἱ Ἀθηναῖοι προσφέρειν εἰς τοὺς φράτορας γραφόμενοι πρόβατον· καὶ οἱ ἰστάμενοι ἔλεγον “μεῖον μεῖον”. καὶ τὸν εἰσάγοντα μειαγωγὸν ἐκάλουν”. ^[5]

sch ran 798a ἄπερ γράφουσιν οἱ πάλαι μακρηγόροι, ἐκεῖθεν αὐτὸς ἐξερευνῶν μοι μάθε· εἰ δ' αὖ ἀκόμψως καὶ
σαφῶς καὶ συντόμως καὶ πρὸς φύσιν μαθεῖν δὲ πραγμάτων θέλεις, ἄκουσον ἡμῶν καὶ φρενῶν
δέλτοις τύπου. τὸ μειαγωγεῖν τὸ ζυγῶ σταθμᾶν νόει, ὡς τὰ κρέα τυρούς τε τοῖς πρατηρίοις,
συχνῶς ἐν οἷς βοῶσιν ἐξωνηκότες· “μεῖον πρὸς ὀλκὴν καὶ ῥοπὴν ζυγουλκίας, ὃ μοι πιπράσκεις,
καὶ βραχὺ πρόσθετος μέρος”. λέγει. Τζέτζης μὲν οὕτω τουτοῖ σοι νῦν γράφει. ἄκουσον δέ, εἴπερ
ἐθέλεις μαθεῖν καὶ τὰ τῶν παλαιῶν, ὄντως ἀπατούρια, πλὴν οὐ κατ' αὐτοὺς πεφυρμένα, τὰ
Τζέτζη δὲ κοσμήματα, ὃς Ἀπατούριά φησιν ἑορτὴν Ἀθήναζε εἶναι ἐκ τοῦ Μέλανθον τὸν ἐκ
Κόδρου Ἀθηνῶν τὴν βασιλείαν λαβόντα ἐπὶ τῷ μονομαχῆσαι Ξανθία τῷ Βοιωτῷ ἀπατῇ αὐτὸν
ἀνελεῖν εἰπόντα· “ἐνὶ μόνῳ συνεθέμην μονομαχῆσαι· τίς δ' οὗτος ὁ σὺν σοὶ ἐμοὶ βουλόμενος
μάχεσθαι;” πρὸς γὰρ τὸν λόγον στραφέντα τὸν ἄνθρωπον οὗτος ἀπέκτεινεν. ἔγνω, πῶς πρὸς
τὸ “μεῖον μεῖον” τὰ Ἀπατούριά εἰσιν ἀπατούρια; τὸ πλῆθος δὲ τούτων τὸ πεφυρμένον
βραχυλογήματι περισχεῖν οὐκ ἐξόν, ἄλλην ἐπ' ἄλλῃ συμφορὰν δεδεγμένον, τέως, ὃ τάχα λέγειν
δοκοῦσι, τοιοῦτόν ἐστιν. οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς παῖδας αὐτῶν πολιτογραφοῦντες εἰς τοὺς φράτορας
ἦγον μετὰ τινα χρόνον τῆς τῶν παίδων γεννήσεως· καὶ καθ' ἡμᾶς λαμπρὰν καὶ γαμικὴν
ἐποιοῦν δοχὴν, κατὰ δὲ τούτους ἱερεῖον πρὸς σταθμὸν ἐδίδουν τοῖς φράτορσιν· ἐκεῖνοι δὲ
“μεῖον μεῖον” ἔλεγον θέλοντες μεῖζους μερίδας λαμβάνειν. καὶ τὰ τούτων τζετζικωτέως εἶπον
ὕμιν ἐάσας ἀβυδηνά τινα μυρία ἐπιφορήματα. μειαγωγήσουσι] ζυγοστατήσουσι, σταθμήσουσι.

[30]

sch ran 799a κανόνας : τεκτονικὰ ἐργαλεῖα καὶ πήχεις μετρικῶν λόγων. ἐξοίσουσι] κομίσουσι.

sch ran 800a καὶ πλαίσια σύμπυκτα : πλινθουργικὰ ἐργαλεῖα ἐκ σανίδων συνεπτυγμένα καὶ συνεσφιγμένα
καὶ συντεθέντα εἰς ἐπίμηκες σχῆμα τετράγωνον, ὃ καὶ πλινθίον καλεῖται. πλαίσια] τυπάρια
πλίνθων.

sch ran 801a καὶ διαμέτρους καὶ σφῆνας : ἐξορκίζω ὑμᾶς πρὸς τῆς ἀληθείας αὐτῆς· τοὺς τὰς (τοὺς)
διαμέτρους μηδεὶς διαβήτας νοήσειεν, ἀλλὰ σπαρτία δῆθεν γεωμετρικά, οἷς μετροῦμεν καὶ τὰ
διάμετρα, εἰ καὶ τὸ σκέλος ποτέ φαμεν τοῦ διαβήτου ἀνεωγὸς εἰς διάμετρον. νῦν δὲ διαμέτρους
λέγει γεωμετρικῇ τῇ τροπῇ τὴν πᾶσαν τῶν δραμάτων διάνοιαν, σφῆνας δὲ τὰ τῶν συλλαβῶν
καὶ τὰ τῶν μετρικῶν ποδῶν ὑπερείσματα καὶ πᾶσαν λόγου τὴν κατάλεπτον ἀρμογὴν.
διαμέτρους] σπαρτία γεωμετρικά. [5]

sch ran 802a κα τ' ἔπος βασανιεῖν : κατὰ λεπτὸν ἐξετάσαι, πολυπραγμονῆσαι. ἦ που] ὄντως.

sch ran 804a ἔβλεψε γοῦν ταυρηδὸν : χαρακτηρίζει τὸ στρυφνὸν καὶ αὐστηρὸν τοῦ Αἰσχύλου, καὶ ζωγραφεῖ
δὲ τοῦτον, οἷος ἦν ὀργιζόμενος. τοῦ τ' ἦν δύσκολον : ἀντὶ τοῦ “τοῦτο ἔστι δύσκολον”.

sch ran 807a οὔτε γὰρ Ἀθηναίοις συνέβαιν' Ἀισχύλος : ἦτοι οὐχ ὑπέπιπτε καὶ φίλως εἶχε τοῖς Ἀθηναίοις. εἰ
δὲ σοφὸν τι μαθεῖν ἐθέλεις, πρόσ(σ)χες τοῖς παλαιοῖς. συνέβαιν'] καὶ ἐφιλιούτο.

sch ran 808a πολλοὺς ἴσως ἐνόμιζε τοὺς τοιχωρύχους : ὁ Αἰσχύλος, φησὶν ὁ Ξανθίας· καὶ διὰ τοῦτο δηλονότι
οὐ συνέβαινε καὶ ἐφιλιούτο αὐτοῖς. καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ οἰκέτης τοῦ Πλούτωνος λέγει· ναί,
πολλοὺς ἐνόμιζε τοιχωρύχους. τοὺς τοιοῦτους ἐνόμιζεν. πολλοὺς] ναί.

sch ran 809a λῆρόν τε τᾶλ λ' ἠγεῖτο : πάντα δὲ τὰ ἄλλα φλυαρίαν ἐνόμιζε καὶ ἐν παρέργῳ καὶ δευτέρα
ἐνόμιζε καὶ ἐτίθετο τοῦ γινώσκειν φύσεις ποιητῶν, ἦτοι τοῦ γράφειν ὀρθῶς καὶ συντιθέναι τὰ
δράματα ὡς οἱ γενναῖοι καὶ ἄριστοι ποιηταί. εἰ δὲ μαθεῖν ἐθέλεις κομποπρεπές τι καὶ ἡδυσμα
λόγου, Τζέτζην παρεικῶς μὴ γράφοντα προσφόρως ἀρχῆς ἀπ' ἄκρης μέχρι τέρματος βίβλου τὰ
τῶν παλαιῶν ἠκριβωμένως σκόπει. λῆρον] φλυαρίαν. [5]

sch ran 809c τᾶλλ'] πάντα τὰ ἄλλα. ἠγεῖτο] ἐν παρέργῳ ἐτίθετο.

sch ran 809e

πέρι] περι. εἴτα τῷ σῷ δεσπότη : ἦτοι τῷ Διονύσῳ ἐπέτρεψαν καὶ ἀνέθεντο δηλονότι τὴν κρίσιν Εὐριπίδου τε καὶ Αἰσχύλου, ὅτι τῆς τέχνης ἔμπειρος ἦν καὶ ἔστιν.

sch ran 810 ἔμπειρον δὲ τὸν Διόνυσον τῆς ποιητικῆς εἶναι φησιν, ὅτι καθ' ἕκαστον ἔτος ἐν τοῖς Διονυσίοις, ἃ ἐτελεῖτο ἕαρος ἀρχομένου, παυομένου δὲ τοῦ χειμῶνος, οἱ τραγικοί τε καὶ κωμικοὶ ποιηταὶ ἡγωνίζοντο. ἐπέτρεψαν] ἀνέθεντο τὴν κρίσιν. [5]

sch ran 812 ἄλλ' εἰσώμεν : ὅτι, ὅταν οἱ δεσπότες ἐσπουδάκωσιν ἦτοι φροντίδα σπουδαίων καὶ ἀναγκαίων ἔχωσιν ἔργων, κλαύματα ἡμῖν γίνεται, ἦτοι μαστιζόμενοι οἱ οἰκέται δακρύομεν. ἐσπουδάκωσι] φροντίδα σπουδαίων ἔχωσι.

sch ran 813 κλαύμαθ' ἡμῖν] ἦτοι δακρύομεν. ἢ που] ὄντως.

sch ran 814 ἐπιβρεμέτας] ὁ Αἰσχύλος, διὰ τὸ βροντῶδες τῶν ῥημάτων. ὀξύλαλόν] τό.

sch ran 816 ἀντιτέχνου] τοῦ Εὐριπίδου. ὑψιλόφων τε λόγων] μεγάλων τῶν τοῦ Αἰσχύλου.

sch ran 818 κορυθαίολα] ποικίλα. σκινδαλμός κυρίως τὸ περὶ τὸν φλοιὸν τοῦ καλάμου ξέσμα· παραξόνια δέ, οἷον κινδυνώδη καὶ παράβουλα, περὶ τὸν τροχὸν ἐλκόμενα. [5]

sch ran 819 παραξόνια] παραξέσματα. σμιλεύματά] ἀποτρίμματα ξύλων.

sch ran 820 φρενοτέκτονος] τοῦ Αἰσχύλου. ἵποβάμονα] κενόδοξα.

sch ran 822 φρίξας : ὁ Αἰσχύλος ὀργισθεὶς, ὥσπερ σῦς. φρίξας] συνάξας.

sch ran 824 γομφοπαγῇ] ἰσχυρά. ἀποσπῶν τὰ ῥήματα, ὥσπερ πίνακας ἀπὸ πλοίων· πινακίδες δὲ αἱ μεγάλαι σανίδες τῶν πλοίων.

sch ran 826 λίσπη : λίαν ἐκτετριμμένη καὶ ὀλισθηρὰ γλῶσσα, διὰ τὸ ἐν τοῖς λόγοις εὐαπόφυγον. ἄλλω ς . λίσπους καλοῦσι τοὺς ὑφ' ἡμῶν καλουμένους στρυφνοὺς ἀστραγάλους· οἱ τοιοῦτοι δὲ δυστροπικοί εἰσιν ἐν τῷ παίζειν. στοματοργός] γλῶσσα. [5]

sch ran 826 λίσπη] εὐστροφος, λεπτή. δαιομένη] μερίζουσα.

sch ran 828 τὴν τοῦ Αἰσχύλου λεπτολογίαν καταλεπτολογήσει ὁ Εὐριπίδης. οὐκ ἂν μεθείμην] παρεπιγραφή.

sch ran 832 αἰσθάνει] ἀκούεις. ἀποσεμνυεῖται : ὅπερ ἐποίει σιωπῶν· σεμνότητος γὰρ ἔνεκα ἐπὶ πολὺ ἐσιώπα Αἰσχύλος ἐν τοῖς θεατροῖς εἰσιών.

sch ran 833 ἀποσεμνυεῖται] ἐπαίρεται. ἑτερατεύετο] ἡλαζονεύετο.

sch ran 835 λίαν λέγε] κατὰ τοῦ Αἰσχύλου. διέσκεμμαι] διανενόηκα.

sch ran 837 διασύρει τὸν Αἰσχύλον, διότι ἄγρια πρόσωπα εἰσῆγεν ἐν τοῖς δράμασιν. ἀπύλτων : ἀθύρωτον· ἢ ἡνεωγμένον καὶ πύλην μὴ ἔχον.

sch ran 838 μὴ χαλιναγωγούμενον, μὴ κρατούμενον. ἀπεριλάλητον : οὐκ εἰδότα λαλεῖν.

sch ran 839 κομποφακελορρήμονα δέ, βαρυρρήμονα· φάκελοι γὰρ τὰ βαρέα φορτία τῶν ξύλων. ἀπεριλάλητον] μὴ δυνάμενον λαλῆσαι.

sch ran 839 κομποφακελορρήμονα] βαρυρρήμονα. αἱ τέσσαρες λέξεις, τὸ “αὐθαδόστομον”, τὸ “ἀχάλινον, ἀκρατές, ἀπύλτων στόμα” τὸ “ξενότερας λέξεις φθεγγόμενον” δηλοῖ, ὡς καὶ τὸ “κομποφακελορρήμονα” τοῦτο δείκνυσι. [5]

sch ran 840 ἄληθες] κατ' εἰρωνείαν. παῖ .

sch ran 840 θεοῦ] τῆς Δήμητρος, ἦτοι τῆς λαχανοπώλιδος. σὺ δὲ] λέγεις.

sch ran 842 διὰ τὴν Ἑκάβην, διότι ἐποίησεν αὐτὴν βασίλισσαν οὖσαν πένησαν. ἔθος τοῖς ῥήτορσι πλάττειν ὀνόματα, ὡς καὶ ὁ θεολόγος “Εἰδωλιανέ, καυσίταυρε”, καὶ ὁ Δημοσθένης “γραμματοκύφων”.

sch ran 844

θερμίνης] ανάψης. ἄρνα μέλανα : ὡς τοιαύτης γινομένης θυσίας τῷ Τυφῶνι ἐν τῷ λῆξαι τὰς καταιγίδας.

sch ran 847 ἢ ὅτι τοῖς ἀνέμοις τοῖς σκότος ποιοῦσιν ἔθουν ἄρνα μέλαιναν, τοῖς δὲ μὴ τοιοῦτοις λευκὴν. τυφῶς : διὰ τὰ ἐν τῷ τοῦ Προμηθέως δράματι γραφέντα περὶ τὸν Τυφῶνα· τυφῶς δὲ καλοῦσι τὰς καταιγίδας τῶν ἀνέμων. ^[5]

sch ran 849 ὁ Αἰόλος ἦν ἀπὸ τῆς Κρήτης, ὃς εἶχε παῖδας δύο, τὴν Δανάην καὶ τὸν Μεγαρέα, οἵτινες ἐποίησαν παῖδας καὶ συνέζευξαν αὐτοὺς ἀλλήλοις. Δανάης καὶ Μεγαρέως τῶν ἀδελφῶν· ἐδοκεῖ γὰρ τοῖς παλαιοῖς πάνυ ἐναγὲς τὸ ἀδελφοῖς μίγνυσθαι.

sch ran 850 γάμους δ' ἄνοσίους] Δανάης καὶ Μεγαρέως τῶν ἀδελφῶν. πόνηρ] πολὺπονε.

sch ran 854 κεφαλαίῳ] μεγάλῳ, ἀδρῶ. τὸν Τήλεφον] ἐγκέφαλον παρ' ὑπόνοιαν.

sch ran 855 ἰδιαίτατα δὲ τὸν Τήλεφον κωμῶδεῖ. ἀρτοπώλιδας] γυναῖκας.

sch ran 859 ὡς κάθυγρος ὢν τὰ πολλὰ ἢ δάφνη καὶ ὁ πρίνος φωνοῦσι τῶν ἄλλων δένδρων τῷ καίεσθαι. σὺ δ'] ὦ Αἰσχύλε.

sch ran 859 ὥσπερ ... βοᾷς] ὅτι ὁ πρίνος καιόμενος ψόφον ποιεῖ. τὰ νεῦρα] τοὺς εἰρμούς.

sch ran 863 δράματά εἰσι ταῦτα. καὶ μάλα τὸν Τήλεφον : ὡς εἰ ἔλεγε· καὶ ὃν κωμῶδεῖς Τήλεφον, εἰς μέσον φέρε.

sch ran 864 φέρω vel φέρων. τί] διὰ τί.

sch ran 869 ἔξει] δύναται. μουσικώτατα] ἐντέχνως.

sch ran 874 ὑμεῖς δὲ] πρὸς τὸν χορόν. λεπτολόγους] ἢ } περὶ Αἰσχύλου.

sch ran 876 καθορᾶτε] ἢ τῶν διὰ τῶν γνῶμῶν τυπτομένων.

sch ran 877 τοῖς μετὰ σκέψεως εὕρισκομένοις. στρεβλοῖσι] ἀσαφέσι.

sch ran 879 ἐποψόμεναι] περὶ Εὐριπίδου. τὰ μὲν ῥήματα πρὸς τὸν Αἰσχύλον, τὰ δὲ παραπρίσματα πρὸς τὸν Εὐριπίδην λεπτολογοῦντα.

sch ran 886 ὁ Αἰσχύλος Ἐλευσίνιος· ἐτιμᾶτο δὲ ἐκεῖ ἡ Δήμητρα. σχῆμα γοργότητος.

sch ran 887 εἶναί με] ποιήσον. λιβανωτὸν] θῦσον.

sch ran 888 καλῶς] εἰρωνικῶς. ιδιώταις] ιδίοις.

sch ran 892 καὶ Σωκράτης ἐν Νεφέλαις μὰ τὴν Ἀναπνοήν, μὰ τὸ Χάος, μὰ τὸν Ἀέρα. χαρακτηρίζει δὲ Εὐριπίδην εὐεπίφορον ὄντα ἐπὶ τὸ αἰθέρα ὀνομάζειν. στρόφιγξ δὲ ἀπὸ τοῦ στρέφειν αὐτὸν καὶ πανουργεῦσθαι. βόσκημα] πλὴν ἰχθύων· οἱ γὰρ ἰχθύες οὐ χρήζουσι τοῦ ἀέρος. ^[5]

sch ran 893 σκόπει τὸν Εὐριπίδην ὡς θεοποιοῦντα τὴν σύνεσιν. ὀρθῶς μ' ἐλέγχειν] δότε, ποιήσατε.

sch ran 896 σοφοῖν ἀνδροῖν] τὰ θυϊκὰ καλλύνουσι τὴν γραφὴν. ἐμμέλειαν] ἀρμονίαν.

sch ran 897 ἐπὶ τε] ἐλθεῖν. δαΐαν : ἀγωνιστικὴν, πολεμικὴν· ἢ ἔμπειρον, ἀπὸ τοῦ “δαῖναι”.

sch ran 897 δαΐαν] ἀγωνιστικὴν, ὀρμητικὴν. ἄτολμον] ἀσθενές, ἀδύνατον.

sch ran 901 ἐξεσμένον· ῥίνη γὰρ ἐργαλεῖον τεκτονικόν. κατερρινημένον] ἐξεσμένον.

sch ran 902 τὸν δ'] τὸν Αἰσχύλον. αὐτοπρέμνοις] δυσκόλοις, προρρίζοις, μεγάλοις.

sch ran 904 συσκεδᾶν] κινεῖν. ἀλινδήθρας ἐπῶν] συστροφάς, τύπους, χαρακτῆρας ἄλλων ποιητῶν.

sch ran 905 ταμβικὰ τετράμετρα καταληκτικά. ὅπως] ὁρᾶτε.

sch ran 905 ἐρεῖτον] εἶπητε. εἰκόνας] αἰνίγματα.

sch ran 910 (a)

“ παρὰ Φρυνίχῳ : ἀπατεῶν γάρ, ὡς ἀφελέστερος ὁ Φρύνιχος. νῦν δὲ Φρύνιχον λέγει λέγουσι τὸν τραγωδίας ποιητὴν· τοῦτον δὲ ἐπαινοῦσιν εἰς τὴν μελοποιίαν. νῦν νυνὶ δὲ ὡς ἀφελοῦς αὐτοῦ μνημονεύει ὁ Ἀριστοφάνης· Ἀριστοφάνης ἦν δὲ πρὸ Αἰσχύλου”. Φρυνίχῳ] ἀφελεῖ.

sch ran 914a οὐ δὴθ’] ἔλεγον. ἤρειδεν] ἐφ’ ἐτέρῳ ἕτερον προσετίθει.

sch ran 915a μελῶν] τραγωδιῶν. οἱ δ’] οἱ ἄλλοι.

sch ran 917b διασύρει τοὺς ἀθηναίους ῥήτορας. ἡλίθιος .

sch ran 917b .. ἦσθα] ὅτι ἔχαιρες ἐν τῇ σιωπῇ. τὸ “ὀδεῖνα” ἐλάμβανον ἐπὶ τῶν παρόντων οἱ παλαιοὶ ἀντὶ τοῦ <“ὀδε”> ἐπιδεικτικῶς, οἱ δὲ νεώτεροι ἐπὶ τῶν ἀπόντων ἀντὶ ἀντωνυμίας. [5]

sch ran 918b κάμαυτῶ] ὅτι μωρὸς ἦμην. ὁ δεῖνα] Αἰσχύλος.

sch ran 919a προσδοκῶν] περιμένων. καθῆτο] καθίστη.

sch ran 922a οὕτως ἔλεγον τὸ παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν “σκορδινᾶσθαι”. τινὲς <δὲ> περὶ τοὺς ἐγειρομένους ἐξ ὕπνου, ὅταν χασμώδεις ὄντες ἐκτείνουσιν τὰ μέλη, ὅπερ συμβαίνει καὶ περὶ τοὺς ἄλλως πως βασανιζομένους καὶ διαστρεφομένους τὰ μέλη. σκορδινᾶ] ἀποταυρίζη. [5]

sch ran 924a μεσοίη] μεσάζοι. βόεια] μεγάλη.

sch ran 925b μурμουρωπά] ὑψηλά, ὑπερήφανα. ἀγνώτα] μὴ καθαρά.

sch ran 927b πρῖε] ἀκόνει. χαρακτηριστικῶς καὶ τοῦτο, ὅτι πολὺς Αἰσχύλος ἐν τῷ ποταμοῦς καὶ ὄρη λέγειν.

sch ran 928b Σκαμάνδρους] ποταμούς. ἐπόντας] ἱστορημένους.

sch ran 929b γρυπαιέτους : ἐπίσημον ἀσπίδος ἀλλόκοτον. εἰώθασι γὰρ ζωγραφεῖν εἰς τὰς ἀσπίδας αἰετοὺς καὶ ἄλλα τινά. ξυμβαλεῖν] νοηθῆναι.

sch ran 931a τὸ “ἦδη” λαμβάνεται ἐπὶ τῶν τριῶν χρόνων· παρεληλυθότος, ἐνεστώτος καὶ ἐπὶ μέλλοντος. ἦδη ποτ’] παράλληλον.

sch ran 932a τὸν ... ἵππαλεκτρυνόνα] διασύρει τινὰ ξανθόν. ὄρνις] πετεινόν.

sch ran 932b τίς] ποῖος. ὤμαθέστατ’] ἡγουν κέπφος.

sch ran 934a τὸν Φιλοξένου] τὸν υἱὸν τοῦ. τὸν Φιλοξένου] διασύρει τοῦτον.

sch ran 935b γρ. κολεκτρυνόνα. παραπετάσμασι] ἐν τοῖς περσικοῖς βήλοις.

sch ran 940b οἰδοῦσαν] καὶ ἐξωγκωμένην. ἐπαχθῶν] ὀγκηρῶν.

sch ran 941b πρῶτιστον] εὐθύς. ἐπυλλίοισι] μικροῖς λόγοις διυλίζων.

sch ran 942b περιπάτοις] ὁδοῖς. Κηφισοφῶν : ὅτι ἐδόκει δοῦλος ὦν συμπονεῖν αὐτῷ ὁ Κηφισοφῶν, καὶ μάλιστα τὰ μέλη ὃν καὶ συνεῖναι τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κωμωδοῦσιν. [5]

sch ran 944b ἕτερος δὲ ἐστὶ Κηφισοφῶν, ὁ καὶ τὸ ψήφισμα εἰσενεγκὼν ὑπὲρ τοῦ εἰρχθῆναι τῆς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεως. λέγειν ἄλλο ἢ τὸ σόν.

sch ran 947b δυσγενὴς γὰρ ἦν. παρῆκ’] κατέλειψα.

sch ran 951b τολμῶντα] λέγειν. τὰ περὶ δημοκρατίας καὶ ἰσότητος· εἰς τὴν τοῦ δήμου ὠφέλειαν.

sch ran 952b δημοκρατικὸν γὰρ αὖ τ’ ἔδρων : τὰ περὶ δημοκρατίας καὶ ἰσότητος. φησὶν οὖν πρὸς ταῦτα ὁ Διόνυσος ἕασον· ἐμὸν γὰρ ἐστὶν ἐμπεριπατῆσαι περὶ τούτου, οὐ σόν, παρόσον ἡσυχίας καὶ εἰρήνης ὁ θεὸς αἵτιος. ἀποκρίνεται ὁ Διόνυσος πρὸς τὸ “δημοκρατικόν”, καὶ φησιν· οὐκ ἔστι σοι ἄδεια τοῦ λέγειν περὶ τούτου· ἐμὸν γὰρ ἐστὶ τὸ κρατεῖν τοῦ δήμου. [5]

sch ran 952b ἕασον οὖν, ὧ τᾶν· ὀρθῶς γὰρ σου κατηγορεῖ ἐπὶ τῇ πάντων ἀδολεσχίᾳ ὁ Αἰσχύλος· οὐκ ἂν ἔχοις ἐμπεριπατῆσαι οὐδὲ ἐπαινέσαι σεαυτὸν ἐπὶ τούτῳ. ὁδὸς εἰς τοῦμπροσθεν τοῦ φροντίζειν τῆς ὠφελείας τοῦ δήμου. [5]

sch ran 953b

οὐ ... κάλλιστα] ἐμὸν γάρ ἐστιν ἐμπεριπατῆσαι περὶ τούτου, οὐ σόν. τουτουσί] τούτους τοὺς Ἀθηναίους.

sch ran 954b φημι κάγώ] κατ' εἰρωνεῖαν. εἰσβολὰς] μαθήσεις.

sch ran 956b γωνιασμούς] σχηματισμούς. ἑρᾶν] ἐρωτᾶν.

sch ran 958a κάχ'] τὰ κακά. ὑποτοπεῖσθαι] ὑπονοεῖν.

sch ran 958c περινοεῖν] περιεργάζεσθαι. οἰκεῖα] λεπτά.

sch ran 960a ἄν] γρ. ἄρ' ἐξηλεγχόμην] κατὰ τὴν τέχνην.

sch ran 961a τὴν τέχνην] κατὰ. ἐκομπολάκουν] κενοὺς οὐκ ἐποιοῦν <ψόφους> .

sch ran 962a ἀποσπᾶσας] τοὺς Ἀθηναίους. ἐξέπληττον] ἐξεδειμάτουν.

sch ran 964a γνῶσει] πρὸς τὸν Διόνυσον. ἑατέρ ου ους] ἑκατέρους.

sch ran 965a Μεγαίνετος ὁ Μανῆς : ὅτι οὐ πάντως βάρβαρος, ἀλλ' ἀναίσθητος καὶ οὐκ ἀστεῖος. αὐθάδης δὲ οὗτος καὶ τῶν στρατηγιώντων· ὑπῆρχε δὲ καὶ θρασύς. τούτου μὲν οὖν] τοῦ Αἰσχύλου. [5]

sch ran 965c Μεγαίνετός θ' ὁ Μάνης] ὁ βάρβαρος, τουτέστιν ὁ Σθλάβος. σάλπιγγας καὶ λόγχας καὶ ὑπήνας ἔχοντες τοῦτο δὲ εἰς τὸν Φορμίσιον ἀποτείνει, ὡς μέγαν πύγωνα ἔχοντα.

sch ran 966b σάλπιγγολογυπηνάδαι] ἦτοι ἔχοντες γένεια εἰς ὃξὺ λήγοντα, ὥσπερ ἡ σάλπιγξ. σαρκασμοπιτυοκάμπται] ὡς σαρκάζοντας καὶ προσποιουμένους τὰ πολεμικά.

sch ran 967c Θηραμένης : ἀστεῖος καὶ πιθανός· Κλειτοφῶν δὲ ὡς ἀργὸς ἐκωμωδεῖτο· νῦν δὲ ὡς παλίμβολον καὶ πανοῦργον βούλεται τοῦτον ἀποδεικνύναι καὶ παραπλήσιον Θηραμένει. οὐμοὶ δὲ] μαθηταί. [5]

sch ran 968c σοφός γ' ἀνὴρ] κατ' εἰρωνεῖαν. ἐκ τῆς παροιμίας “οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κεῖος”, παρόσον ποικίλος τις ὢν καὶ ἀγχίστροφος καθωμίλει τοὺς καιροὺς, πρὸς τὸ κρεῖττον μέρος διδοὺς ἑαυτόν. [5]

sch ran 970a ἄλλως : οἱ Ἀθηναῖοι ἐχθρῶδῶς διακείμενοι πρὸς τοὺς Χίους, εἴ ποτε ἐκρατήθη παρ' αὐτῶν τις ἀπὸ τῆς Χίου καὶ ἔμελλε τύπτεσθαι, ἀπεβόα· οὐ Χῖος, ἀλλὰ Κεῖος. οὐ Χῖος] παροιμία. [10]

sch ran 970c οὐ Χῖος] τί λέγων. ἱαμβικὰ δίμετρα καταληκτικά.

sch ran 972a εἰσηγησάμην] ἐδίδαξα. λογισμὸν] γνῶσιν.

sch ran 974a σκέψιν] σύνεσιν. νοεῖν] διαγινώσκειν.

sch ran 975a διειδέναι p.i.m.] ἀκριβῶς ἐπίστασθαι, ἵνα προσέχωσι ταῖς οἰκίαις καὶ μὴ τοῖς πολέμοις. οἰκεῖν] φυλάσσειν.

sch ran 980a Ἀθηναίων] ἀπό. ἅπας τις εἰσιῶν] γραμματικῶν καὶ οὐ φιλοσόφων.

sch ran 982a πρὸς τοὺς οἰκέτας] εἰς τὴν οἰκίαν. ἐδῶ, ἐδώσω, ἦδωκα· γρ.

sch ran 984a καὶ ἐδῶ, ἐδέσω, ἐδεστόν. τίς .

sch ran 984b .. ἀπεδήδοκεν;] τίς τὰ λείψανα τῆς τραπέζης ἔφαγεν; τὸ τρυβλίον] τὸ ἀγγεῖον.

sch ran 986a περυσινὸν] περσινόν. τέθνηκέ] ἤγουν κέκλασται.

sch ran 988a περισσεύουσι ταῦτα οἱ Ἀττικοί, ὡς τὸ “ἔπιδε τοῦ ποταμοῦ”. παρέτραγε] παρέφαγε.

sch ran 989a βέλτερος ὁ εὖστοχος καὶ εὖσκοπος, ἀπὸ τοῦ “βάλλω”. ἀβέλτερος δὲ ὁ μωρὸς καὶ ἄσκοπος καὶ ἄστοχος. ἀβελτερώτατοι] ἀσυνετώτατοι.

sch ran 990a Μαμμάκουθος καὶ Μελιτίδης ἐπὶ μωρία διεβάλλοντο, καθάπερ καὶ ὁ Βουταλίων καὶ ὁ Κόροιβος. μελιτίδην δὲ τὸν εὐήθη, παρὰ τὸ μέλι· ἢ καὶ γέγονέ τις οὕτω μωρός. ἢ ὥσπερ οἱ Μαμμάκουθοι καὶ οἱ Μελιτίδαι· ἦσαν γάρ, ὡς φασιν, ἕτεροι ἄνδρες πονηροὶ καὶ τῇ ἀργίᾳ ἐμμένοντες καὶ βλέποντες εἰς τὸ βλάπτειν καὶ διαβάλλειν τινάς. σκώπτει διὰ τούτου τοὺς Ἀθηναίους ὁ ἀλιτήριος. Μαμμά κουθοι : κυθοὶ πρὸς τὸ “ἀνοίξω τὸ στόμα μου”. [10]

μῶρων παλαιῶν ἔργα καὶ κλήσεις τάδε. Μακκῶ καὶ Μαργίτης τις, καὶ Μελιτίδης· καὶ Κόροιβος·
 σὺν οἷς καὶ Μαμμάκουθος, καὶ Βουταλίων, μωροί· ὁ Ὀρέστης τε, ὁ παῖς τοῦ Ἑρμοκράτους· υἱεῖς
 Ἴπποκράτους τε ἄλλοι τε πλείονες· — Μακκῶ, τῷ κατόπτρῳ μεν. τῷ ἑαυτῆς διελέγετο·
 Μαργίτης ἡρώτα δε, τίς ὁ γεννήσας ἐμέ· Μελιτίδης δέ, συζύγῳ τῇ οἰκείᾳ, οὐδόλως ἐμίγνυτο. ὥς
 πενθερόφοβος· — ἑάσθω μοι Κόροιβος, ὅστις ἠρίθμει τὰ κύματα· ἓν, δύο καὶ τρία δε
 καταριθμῶν δεξιῶς· καὶ συγγέων δε, ἀρχῆθεν ἀπηρίθμει· ἑάσθων καὶ σύμπαντες, οὔσπερ
 προέφημεν· — κεχηνότες Μαμμάκυθοι· εἰς τὴν κακίαν, ὥσπερ οἱ. ^[20]
 μελιτίδης· εὐήθης, παρὰ τὸ μέλι. παρ' ὑπόνοιαν· ἤγουν “ὦ Αἰσχύλε”.
 λαιδορεῖ δὲ τοῦτον· ἐν τῇ ἀρχῇ γὰρ τοῦ δράματος εἶχε τοῦτον τὸν στίχον. λεύσσεις· βλέπεις.
 Ἀχιλλεῦ· παρ' ὑπόνοιαν. λέξεις· Αἰσχύλε.
 ὅπως· ὅρα. ἀντὶ τοῦ “ἐκτὸς τῶν ὠρισμένων λόγων”· ἐμφαίνει δέ τι ὠρισμένον λέγειν, καὶ
 μάλιστα ὥς ἐπ' ἄκρου ἵπποδρόμου ἐλαῖαι ἦσαν, καθ' ἃς ἐξεφέροντο οἱ υποπίπτοντες κατὰ τὸν
 δρόμον· θέλει δὲ εἰπεῖν “ἐκτὸς τοῦ προκειμένου”. ^[5]
 ἢ ἐπεὶ εἶπεν ὁ Διόνυσος· τίς τῆς ἐλαίας παρέτραγε; παρὰ τὸ “παρέτραγε” παίζων ὁ χορὸς τοῦτό
 φησιν· μή ς' ὁ θυμὸς ἀρπάσας ἐκτὸς οἴσει τῶν ἐλαιῶν. ἐκ μεταφοῆς. ^[10]
 τῶν ἐλαιῶν· τῶν ὠρισμένων λόγων. κατηγόρηκεν· ἀναύξητον, ὥς τὸ “ἤβηκεν”.
 ὅπως· ὅρα. πρὸς ὀργὴν· καὶ ὀργίλως, ὥς τὸ “πρὸς χάριν” καὶ “χαριέντως”.
 συστείλας· τὴν ὀργήν. ἄκροισι· ὀλίγοις.
 ἄξεις· προσάξεις.] καθεστηκὸς· κατὰ χώραν μένον.
 ἀναπαιστικά· τετράμετρα καταληκτικά. πυργώσας· αὐξήσας.
 ἀφίει· ἄφες. τῇ πρὸς Εὐριπίδην.
 τῇ ξυντυχίᾳ· τῇ συναντήσει. ἀπόκριναι· ἀπόκρισιν δός.
 δεξιότητος· ἔνεκα. τεθνάναι· γελοίου χάριν· ἀπέθανε γάρ.
 ἰσχυροῦς· πᾶν γὰρ τὸ τετράγωνον στερεόν. μεγάλους· εἰ· ἐπειδή.
 τετραπήχεις· τετραγώνους. διαδρασιπολίτας· διαδιδράσκοντας τοὺς πολίτας· δειλοῦς.
 ἀγοραίους· χυδαίους. κοβάλους· πανούργους.
 ἀπὸ τοῦ “βάλλειν τὰ ὦτα.” πνέοντας δόρυ· θυμοῦ.
 ἐπαβοεῖς· μεγάλους, ἀπὸ μεταφοῆς τῆς ἀσπίδος τοῦ Αἴαντος, καὶ δὴ .
 .. κακὸν· ἦτοι ἄρχεται θυμοῦσθαι ὁ Αἰσχύλος. κρανοποιῶν· ἀλγῶν τὴν κεφαλὴν.
 ἐπιτρίψει· ἐπιτρίψεις. τοὺς· τό.
 ὕμῃν· τοῖς Ἀθηναίοις. ἐπὶ τοῦτ'· ἐπὶ τὸ πολεμεῖν.
 Πέρσας· τὸ τῶν Περσῶν δρᾶμα. κοσμήσας· μετὰ κόσμου ποιήσας.
 ἀσκεῖν· ἐπιτηδεύεσθαι. ὥς· πῶς.
 τὸν Μουσαῖον παῖδα Σελήνης καὶ Εὐμόλπου Φιλόχορος φησιν. οὗτος δὲ παραλύσεις καὶ
 τελετὰς καὶ καθαρμούς συνέθηκεν· ὁ δὲ Σοφοκλῆς χρησμολόγον αὐτόν φησιν. ἐξακέσεις·
 θεραπείας. ^[5]
 τοῦ· τίνος. ΔΙΟ.
 Ἡ Εὐριπίδης. καὶ μὴν οὐ Παντακλέα· διαβάλλει τὸν Παντακλέα ὥς ἀμαθῆ ἐν τῷ ὀπλίζεσθαι.
 ἔπεμπε· ἐπέμφθη. τὸ κρᾶνος πρῶτον· δέον ἐπιδήσαντα τὸν λόφον ἔπειτα περιθέσθαι τὸ
 κρᾶνος.

sch ran 1039 ἀγαθούς] ἀρίστους ἐποίησεν Ὅμηρος, ἀπομαξαμένη] ἐκμιμη <σαμένη> · λαβοῦσα.
 sch ran 1041 ἐπαίροιμ'] διεγείροιμι. ἀντεκτείνειν] ἰσοποιεῖν.
 sch ran 1043 ἀλλ' ... Φαίδρα] διὰ τὸ τοῦ Ἱππολύτου δράμα. ἐρῶσαν] ἄνδρα.
 sch ran 1045 ἐποίησα] ποιητικῶς ἔγραψα. μήδε γ'] εἶθε.
 sch ran 1046 τοῖς σοῖς] δράμασιν. πολλοῦ] διὰ χρόνου.
 sch ran 1047 κάτ' οὖν ἔβαλεν] γρ. κάτω 'νέβαλεν. τοῦτο] ἔπαθες.
 sch ran 1052 ὅτι πληθυντικῶς εἶπε κώνεια ἔνεκεν τοῦ πολλά εἶναι ἣν δὲ καὶ ἐνικῶς εἶπεῖν. τάχα μέντοι
 μᾶλλον πρὸς τὸ περὶ γυναικῶν ἱστορούμενον ἀλλὰ τὴν Σθενέβοιαν μεμνημέναι πιοῦσαι
 κώνειον ἐτελεύτησαν. Βελλεροφόντας] τοὺς πόρνους. ^[5]
 sch ran 1054 ὄντα] ἀληθῆ. παράγειν] εἰσφέρειν.
 sch ran 1055 φράζει] διδάσκει. ἡβῶσι] γέρουσι.
 sch ran 1056 Λυκαβῆτας : ὄρος Φωκίδος οἶον ῥήματα παραπλήσια ὄρεσιν. Παρνασῶν] ὄρος Ἀθηναίων.
 sch ran 1058 ἐνθύμημα. ἀνάγκη] τὸν λέγοντα.
 sch ran 1060 ἐνθύμημα. κάλλως] λέγειν.
 sch ran 1062 τοὺς ἡμιθέους ... χρῆσθαι] τοῦ Κάστορος καὶ Πολυδεύκους ἐποίησε δράμα. ἀμπίσχων]
 ἄλλοπαθές· “ἀμπίσχομαι” δὲ ταῦτοπαθές.
 sch ran 1067 οὐλῶν ἐρίων : ὁ Διόνυσός φησιν· ἦν ἐνδεδυμένος ἐρίων χιτῶνα· περιείληπται γὰρ ῥάκη
 προσποιούμενος εἶναι πένης. οὐλῶν] συνεστραμμένων.
 sch ran 1068 περὶ τοὺς] εἶτα. ἀνέκυψεν] ἤγρευεν.
 sch ran 1070 τὰς πυγὰς] τὰς καθέδρας. τῶν μεираκίων : ἄπειροι οὗτοι ἐκκλησίας.
 sch ran 1071 φησὶν οὖν ὑπὸ Εὐριπίδου διαστραφέντας ἐπὶ τὸ λέγειν ὀρμῆσαι. παράλους δὲ τοὺς κωπηλάτας.
 τοὺς παράλους] θαλασσίους· οὐδαμινούς ναύτας. ^[5]
 sch ran 1072 ἀνταγορεύειν] ἐναντιοῦσθαι. ῥυππαπαὶ] ἐπίφθεγμα ναυτικόν, παρασκευαστικὸν κωπηλασίας.
 sch ran 1074 τῷ θαλάμακι : τῷ κωπηλατοῦντι ἐν τῷ κάτω μέρει τῆς τριήρους. οἱ δὲ θαλάμακες ὀλίγον
 μισθὸν εἶχον διὰ τὸ κολοβαῖς χρῆσθαι κώπαις. ἦσαν δὲ τρεῖς τάξεις τῶν ἐρετῶν· καὶ οἱ μὲν
 κάτω ἐλέγοντο θαλαμίται, οἱ δὲ μέσοι ζυγῖται, οἱ δὲ ἄνω θρανῖται. θρανίτης οὖν ὁ περὶ τὴν
 πρύμνην, ζυγίτης ὁ μέσος, θαλάμιος ὁ πρὸς τὴν πρῶραν. καὶ θαλαμία ὁπή, δι' ἧς ἐξέρχεται ἡ
 κώπη. τῷ θαλάμακι] τῷ κωπηλατοῦντι. ^[10]
 sch ran 1075 μίνθῶσαι : διοσφρᾶναι, δυσσομίας ἀναπλῆσαι, μιᾶναι, ῥυπῶσαι. μίνθον δὲ τὸ παρ' ἡμῖν
 ἡδύοσμον· οἱ δὲ τὸν θύμον. μινθῶσαι] διοσφρᾶναι.
 sch ran 1076 λῶποδυτῆσαι] “κωπηλατῆσαι” ἔδει εἶπεῖν. αἵτιός ἐστιν] οὐτοσί.
 sch ran 1079 προαγωγούς] μαυλιστάς. τικτούσας] ὡς ἡ Αὔγη.
 sch ran 1081 μίγνυμένας τοῖσιν ἀδελφοῖς] ὡς αἱ τοῦ Αἰόλου θυγατέρες. καὶ φασκούσας .
 sch ran 1082 .. τὸ ζῆν] πρὶν ἂν ποιήσῃ πορνείαν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ. ὑπογραμματέων : τῶν γραμματεῦν
 βουλομένων καὶ μὴ στρατεύεσθαι.
 sch ran 1084 ἐπὶ κακοπραγμοσύνῃ δὲ διαβάλλει τοὺς γραμματεῖς. βωμολόχων δημοπιθήκων] ἀπατώντων
 τοὺς δήμους δίκην πιθήκων.
 sch ran 1086 ἐξαπατώντων] ἐφερμηνευτικόν. λαμπά δ' οὐδεῖς : ἔδει γὰρ λαμπαδουχεῖν ἐν Ἑφαιστίοις καὶ
 Παναθηναίοις.
 sch ran 1087

ἐν Ἀθήναις δέ ἐστι γυμνάσιον, ἐν ᾧ ἐλαμπαδηφόρουν οἱ γυμνάζοντες. ὁ τῆς λαμπάδος δὲ ἀγὼν τρίτον Ἀθήνησιν ἦγετο· Προμήθεια, Ἡφαίστεια, Παναθήναια. ἀγυμνασίας] ἀπειρίας. ^[5]

sch ran 1088a ὥστ' ἀπεφανάνθην] γρ. ὥστ' ἀπαυάνθην. ἀπεφανάνθην] ἐξηράνθην ὑπὸ τοῦ γέλωτος.

sch ran 1090a ἔθει] ἔθεε. ὑπολειπόμενος] τοῦ δρόμου.

sch ran 1093a καὶ θ' οἱ Κεραμεῖς : οἱ τὸ Κεραμεικὸν οἰκοῦντες· δῆμος δὲ Ἀθηναίων. ἐκεῖ γὰρ ὁ ἀγὼν ἦγετο. τοὺς γοῦν ὑστάτους τρέχοντας ἀπὸ τῶν ἀγοραίων τύπτεσθαι πλατεῖαις ὑπὸ τῶν νεανίσκων χερσὶ καὶ λέγονται αἱ τοιαῦται κεραμικαὶ πληγαί. πύλαις] τοῦ ἀγῶνος. ^[5]

sch ran 1096a πλατεῖαις] χερσὶ ἢ μάστιγι. φουσῶν] σβέσας.

sch ran 1100a δισαιρεῖν] διακρίνειν. ὁ μὲν] ὁ Αἰσχύλος.

sch ran 1101b τείνη βιαίως] φιλονεικήσῃ. τὸν ἑαυτοῦ λόγον. ὁ δ'] ὁ Εὐριπίδης.

sch ran 1102b καπερείδεσθαι] τοῖς οἰκείοις λόγοις. τορῶς] σαφῶς, ἀκριβῶς.

sch ran 1103a ἀφ' οὗ παροιμία. μὴ ἐν ταύτῳ κάθησθον καὶ ἐνὶ λόγῳ τὰς ἀντιλογίας ποιεῖτε. μὴ .

sch ran 1103b .. κάθηστον] ἀφ' οὗ παροιμία. ἐσβολαί] ἀφορμαί, μάχαι.

sch ran 1106a <ἐπιτον>] ἐπέρχεσθον. ἀναδέρετον] ἀνακινουῖτε, ἀπογυμνουῖτε.

sch ran 1108a κάποκινδυνεύετον] τολμῶντες λέγετε. λέγοντες] γρ.

sch ran 1111a λεγόντοιν. λέγοντες] ὑμεῖς.

sch ran 1113a ἐστρατευμένοι γάρ εἰσι : δεξιούς νομίζουσι τοὺς ἐστρατευμένους καὶ ἀξίους ἐπαίνου, τοὺς δὲ διαδιδράσκοντας τὰς στρατείας φιλοδίκους εἶναι καὶ συκοφάντας. ἐστρατευμένοι γάρ εἰσι] εἰς τὴν στρατείαν τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ λόγου· ἦγουν λόγοι. ^[5]

sch ran 1113a ἔχων] ἀπτόμενος. δεξιά] ἄριστα.

sch ran 1114b εἰρωνικῶς. κράτισται] λαμπραί.

sch ran 1116a παρηκόνηνται] ἠκονημένοι τὸ ἀκούειν. τοὺς προλόγους] εἰς τὰ προοίμια.

sch ran 1120a πρῶτον] ἐν πρώτοις. πρώτιστον] ἐξαίρετον.

sch ran 1121b τοῦ δεξιοῦ] εἰρωνεῖα. φράσει] ἐκθέσει, διηγήσει.

sch ran 1123a πολλοὺς] λόγους. λέγε] λόγον.

sch ran 1126a τοῦτο “Ἑρμῇ χθόνιε” ἦν τοῦ Αἰσχύλου δράματος τῷ Ὀρέστη λεγόμενον κατὰ τὴν ἀρχήν. ἐποπεύων] ἐπιτηρῶν.

sch ran 1128a γῆν τήνδε] τὴν Φωκίδα. τούτων] ἀπὸ τούτων, ὧν εἶπεν.

sch ran 1129b ἔχεις] δύνασαι. δώδεκα] πταίσματα.

sch ran 1130a πάντα γ' ἐστὶν] δώδεκα. ἱαμβίοισι] στίχοις.

sch ran 1133b προσοφείλων] πίπτων, χρεωστῶν, ὑπ' αἰτίαν ὧν. ἐγὼ .

sch ran 1134a .. τῷδ'] ἐγὼ νὰ σιωπήσω ἐν τούτῳ τῷ Εὐριπίδῃ. ὅσον] μέγα, πόλυ.

sch ran 1136a ὁρᾷς, ὅτι ληρεῖς : ὁ Αἰσχύλος πρὸς τὸν Διόνυσον, ὡς ἀπατῶμενον ὑπὸ Εὐριπίδου. διὸ ἐπιφέρει ὁ Διόνυσος· ἀλλ' ὀλίγον γέ μοι μέλει. οὐ μέλει μοι ὑβριζομένῳ, ἀλλὰ καταφρονῶ σου. οὐ φροντίζω, φησί, κἂν λέγῃς, ὅτι ἤμαρτεν. οὐκ ἄλλως] ναί. ^[5]

sch ran 1141a πότερ'] ἄρα. ἢ τὸν Ἑρμῆν ἀπὸ τοῦ ἄγαν ὄνειν, ἢ τὸν καταχθόνιον ἀπὸ τοῦ ἐν τῇ ἔρᾳ ναίειν.

sch ran 1144a (1) ἔλεγεν ἐπιτηρεῖν ἐκεῖνον τὸν Ἀγαμέμνονα ὁ Ὀρέστης τὸν Ἑρμῆν, ἀλλὰ τὸν ἐπιτηροῦντα τὰ πατρικὰ αὐτοῦ κράτη ἦγουν τὰ τοῦ Διός. (2) οὐ δῆτ' ἐκεῖνον] ἦγουν τὸν Ἀγαμέμνονα ἔλεγεν ἐπιτηρεῖν. τοῦτο . ^[5]

sch ran 1146

.. γέρας] τὸ ἐποπτεύειν καὶ εἶναι ἐριούνιον. οἶνον οὐκ ἀνθοσμίαν : οἶον κραιπαλᾶς ἱκανῶς καὶ ληρεῖς σκληρὸν οἶνον πιών, ἀλλ' οὐχ ἡδὺν οὐδὲ ἀπαλόν· οἶον μεθύεις.

sch ran 1154a “ἀνθοσμία ς” δὲ ὁ εὐώδης, ἐγκειμένου τοῦ ἄνθους καὶ τῆς ὀσμῆς· καὶ γέγονε παραγώγως “ἀνθόσμιος” καὶ “ἀνθοσμίας”. οἶνον . [5]

sch ran 1150b .. ἀνθοσμίαν] κακῶς λέγεις ἐν τῷ μεθύειν σε. βλάβος] σφάλμα.

sch ran 1159a μᾶκτραν , εἰ δὲ βούλει , κάρδοπον : εἴρηται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν, ὅτι τοῦτο ἀρχαιότερόν ἐστι τὸ τὰς μεταλήψεις τῶν λέξεων τῶν ἰσοδυναμουσῶν ἐπιτηδεύειν. χρῆσον] δάνεισον. [5]

sch ran 1159b μᾶκτραν] σκαφίδιον. κατεστωμυλμένε] φλύαρε.

sch ran 1161a ταῦτ'] οὕτως. ἐπῶν] ἀπό.

sch ran 1160c ἔχειν] διακεείμενον. καθ' ὅτι] κατὰ ποῖον τρόπον.

sch ran 1160b λέγεις] ταῦτα. ἐλθεῖν μὲν εἰς γῆν : ὅταν μετῇ τινι τῆς πατρίδος· ὅταν δὲ φυγὰς ἔλθῃ, τότε καὶ κατέρχεται.

sch ran 1160a ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν φυγάδων χρῶνται τῷ “κατέρχεσθαι”. μετῇ] μετουσία ὑπάρχει. [5]

sch ran 1165a φεύγων] διωκόμενος. πιθὼν] καταπείσας.

sch ran 1168b τοὺς κυρίους] τῆς πατρίδος αὐτοῦ. κακὸν] ἐπίψογον.

sch ran 1173b εἰς ... ἀπόβλεπε] ἀντὶ τοῦ “παρατῆρει τὸ κακῶς λεγόμενον.” ταῦτόν] ὅμοιον.

sch ran 1174b σαφέστατα] καὶ σαφές. μόχθηρε] ἄθλιε.

sch ran 1173a ἐξικνούμεθα] εἰσακουσθησόμεθα. ἡ στοιβὴν ἴδης : κᾶν τι ἐλάχιστον ῥῆμα ἢ περισσὸν εὗρης καὶ παρέλκον ἐν τῷ λόγῳ· ἀπὸ τῆς στοιβῆς τῶν φορτίων.

sch ran 1178b στοιβὴν] σύνθεσιν. τοῦ λόγου] τοῦ πρέποντος.

sch ran 1183a φύσει] τῇ ἀληθείᾳ. ἀποκτενεῖν τὸν πατέρα : παρὰ τὰ Εὐριπίδου ἐν Φοινίσσαις εἰρημένα περὶ Οἰδίποδος καὶ Λαῖου· καὶ ὁ χρησμός δὲ οὕτως ἔχει.

sch ran 1186a λέγει γὰρ ὁ Ἀριστοτέλης· “ὁ δὲ οὐκ ἦν, πάντως οὐδὲ γέγονεν”. ἀθλιώτατος βροτῶν] ἐγένετο ἐπὶ καταπαύσει τινὸς πράγματος.

sch ran 1191a ἐξέθεσαν : τοῦτο ἔχει διασκευὴν παρ' αὐτῷ, τὸ “χειμῶνος ὄντο ς” . τὸ δὲ “ἐν ὀστράκῳ” , ἐπεὶ ἐν χύτραις ἐξετίθεσαν τὰ παιδία· διὸ καὶ χυτρίζειν ἔλεγον. ἐξέθεσαν] ἐξώρισαν. [5]

sch ran 1193a ἥρρησεν : μετὰ φθορᾶς εἰσῆλθεν· ἀπὸ τοῦ “ῥῶ”, “ῥάσσω.” ἥρρησεν] ἦλθεν.

sch ran 1192a οἰδῶν] ἐξογκούμενος. Ἑρασινίδης εἷς τῶν περὶ Ἀργίνουσαν στρατηγησάντων δυστυχῶς.

sch ran 1195a ἀπέθανε δὲ δημοσίᾳ οὗτός τε καὶ οἱ ὑπομείναντες Θράσυλος, Περικλῆς, Ἀριστοκράτης, Διομέδων. κατ' ἔπος] κατὰ στίχον. [5]

sch ran 1198b κνίσω] κόψω. ἤγουν ἀπὸ ἐνὸς λόγου ἀναιρήσω.

sch ran 1200a ἐνὸς] ναί, ἀπό. ποιεῖς γὰρ : οὕτω γὰρ τοὺς λόγους ποιεῖς, ὥς πάντα προσδέχεσθαι.

sch ran 1200a ὅτι μικροπρεπὲς τὸ κωδάριον· οὐχ οὕτω ἐστὶ “θύλακον”, ἀλλ' ἐάν τις ποιήσῃ “θυλάκιον”, ἐγχωρεῖ. κωδάριον] μικρὸν δέρμα.

sch ran 1207a ναυτίλῳ] ναυτικῇ. πλάτῃ] κώπῃ.

sch ran 1209a κλαύσεται] συντριβῇ. θύρσοισι] κλάδοις.

sch ran 1212a καθαπτὸς] ἐνδεδυμένος. Παρνασὸν] ὄρος.

sch ran 1215a ἔξει] δυνηθῇ. προσάψαι] εἰπεῖν.

sch ran 1217a πάντ'] κατὰ. ἐσθλὸς] εὐγενής.

sch ran 1219a

διαβάλλει τοῦτο καὶ λέγει τὸ “ληκύθιον”. “ἢ δυσγενὴς ὦν πλουσίαν ἄροι πλάκα”, ἤγουν γυναιῖκα.

sch ran 1219c ληκύθιον ἀπώλεσεν p.i.m.] διαβάλλει τὴν ὁμοειδίαν τῶν εἰσβολῶν τῶν δραμάτων. ὑφέσθαι] ὑποχωρῆσαι.

sch ran 1221 πνευσεῖται πολὺ] βαρέως κατὰ σοῦ. ἐκκεκόψεται] τὸ προσφέρειν τὸ ληκύθιον.

sch ran 1227a ἀποπρίω τὴν λήκυθον : ἦτοι πρὸς Εὐριπίδην ὁ λόγος, ὅτι ἀγόρασον παρ’ Αἰσχύλου τὴν λήκυθον, ἢ πρὸς Αἰσχύλον, ὥστε πωλῆσαι, ὡς εἰ εἶπεν· ὠνήσαι αὐτὴν καὶ ἀπόδος ἀντὶ τῆς ἀπολωλυίας· τὸ δὲ “πρίω” ἐν ἴσῳ τῷ “ὠνήσαι”. ὦ δαιμόνι! ὦ Εὐριπίδη. ^[5]

sch ran 1227c ἀποπρίω] ἀγόρασαι. διακναῖση] ἀποκόψη.

sch ran 1229a ἐγὼ πρίωμαι : ἀντὶ τοῦ “ἀγοράσω τὴν λήκυθον καὶ ἀποδώσω τὴν ἀπολωλυῖαν;” δῆλον γέγονεν, ὅτι τὸ “ἀποπρίω” ἀντὶ τοῦ “ἐξὠνήσαι”. λέγει δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ συνεχῶς ἐκεῖνος ληκύθιον ἀπώλεσεν. πρίωμαι] ἀγοράσω. ^[5]

sch ran 1229c εἶν ... ἐμοί] ποιήσον, ὅπερ σοι λέγω. ἔξω] δυνηθῶ.

sch ran 1231 προσάψαι] εἶπεῖν. τὸ λοιπὸν τοῦ ἱάμβου· “Οἶνομάου γαμεῖ κόρην.

sch ran 1233 λήκυθον ἀπόδος ἀντὶ τῆς ἀπολομένης· ἐπιλέγει γὰρ “λήψη ὀβολῶ πάνυ καλήν”.

sch ran 1235b ἀπόδος] ἀντὶ τῆς ἀπολωλυίας. οὐπω γ’] ἀγοράσω.

sch ran 1237b συχνοί] πρόλογοι. ὅπερ οἱ κοινοὶ λέγουσιν “ὅσον”, τοῦτο οἱ Ἀττικοὶ “μεταξύ.

sch ran 1242a καὶ .

sch ran 1242b .. ὑφείλετο] ἀπώλεσε τὸ ληκύθιον. ἔα] ἔασον.

sch ran 1243b πρὸς τοδὶ] ὁ μέλλω εἶπεῖν. εἰπάτω] εἶπη.

sch ran 1247a πάθη περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς δυσapόσπαστα ὥσπερ τὰ σῦκα, τὰ ὑπὸ τῶν ἱατρῶν συκώματα λεγόμενα, σῦκα ἔφη. ἢ ἔλκος γενόμενον ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς σῦκον λεγόμενον. σῦκ’] λῆμαι. ^[5]

sch ran 1249 ἔχω γ’ ὡς] γρ. ἔγωγ’ ὡς. ταῦτ’] ὅμοια.

sch ran 1253 μέμψιν] ὕβριν. τὸν βακχεῖον ἄνακτα : οἶον τὸν ἄριστον μελοποιόν, τὸν ὥσπερ ἐκβακχεύοντα ἐν τῇ ποιήσει.

sch ran 1259 ὁ γὰρ Εὐριπίδης ἔρχεται ἐπὶ τὰ μέλη αὐτοῦ. εἰς ἐν] ὁμοῦ. ^[5]

sch ran 1262b ζυντεμῶ] ἐγώ. λογιόμην] ἀπαριθμῆσω.

sch ran 1263b ταῦτα] τὰ μέλη. τῶν ψήφων] διὰ.

sch ran 1265b διαύλιον προσαυλεῖ τις] ὥσπερ τὸ διάψαλμα λέγεται, οὕτω καὶ τοῦτο. ἀνδροδάϊκτον] κατάκοπον.

sch ran 1267a ιήκοπον] διὰ βελῶν κόπτουσιν. γένος] τό.

sch ran 1266b οἱ περὶ λίμναν] οἱ περὶ θάλασσαν· νησιῶται. τούτω] οὗτοι.

sch ran 1270 μου] ἀπ’. ιήκοπον] διὰ βελῶν κόπτουσιν.

sch ran 1272 οὗτος] ἐπάγει. εὐφαιμεῖτε μελισσονόμοι] “ὦ πολῖται”.

sch ran 1273a τὸ γὰρ παλαιὸν περὶ πολλοῦ εἶχον τὰς μελίσσας. θροεῖν] λέγειν.

sch ran 1275b ὅσιον] δίκαιον. αἴσιον] τὸ πρέπον.

sch ran 1280a τῶ] εἰς. βουβωνιῶ] ἀλγῶ τῷ τῶν βουβώνων πάθει, τῷ τῶν πανουκλῶν.

sch ran 1282a δυσαμερίαν] κακὴν. πρύτανιν] χορηγόν.

sch ran 1286 θούριος ὄρνις] ἢ ὁ Ὀρέστης ἢ ὁ Οἰδίπους. κυρεῖν] ἐμπεσεῖν.

sch ran 1292a κυσὶν] τοῖς γυψίν. τὸ συγκλινές τ’] ἀνάρμοστον τοῦτο.

sch ran 1296⁶ ἐκ Μαραθῶνος : ἐπεὶ ὁ φλέως ἄνθος ἐν Μαραθῶνι· διὰ τὸ ἔχειν ἐν ἀρχῇ τὸ παρόμοιον τῷ φλέω,
 τὸ “φλαττο”. ὥς ἐν Μαραθῶνι οὖν τοῦ φλέω πολλοῦ ὄντος· ἐλώδης γὰρ ὁ τόπος.
 ἰμονιοστρόφου μέλη : οἷον σχοινιοστρόφου μέλη· ἰμονιὰ γὰρ καλεῖται τὸ τῶν ἀντλημάτων
 σχοινίον, καὶ τὸ ἄσμα, ὃ ἄδουσιν οἱ ἀντληταί, ἱμαῖον. ^[5]
 sch ran 1299⁹ ἦγουν εἰς τὸ κάλλιον· ἐκ τοῦ κιθαρωδικοῦ καλοῦ ὄντος εἰς τὸ τραγικὸν μετήνεγκα. τὸν αὐτὸν
 Φρυνίχῳ : ἵνα μὴ τὰ αὐτὰ τῷ Φρυνίχῳ μελοποιῶ· ἦν δὲ οὗτος ἡδὺς ἐν τοῖς μέλεσιν ὁ Φρύνιχος.
 sch ran 1299^{9b} αὐθ’] καὶ αὐτά. τὸν αὐτὸν] ὅμοιον.
 sch ran 1300⁰ δρέπων] δρεπόμενος. οὗτος] ὁ Εὐριπίδης.
 sch ran 1301^{1b} πόρνιδίων] μέλη. Μελήτου : προεῖρηται, ὅτι τραγικὸς ποιητὴς ὁ Μέλητος.
 sch ran 1302² οὗτος δέ ἐστιν, ὄντινα Σωκράτης γράφει· κωμωδεῖται δὲ καὶ ὡς ψυχρὸς ἐν τῇ ποιήσει καὶ ὡς
 πονηρὸς τὸν τρόπον. καρικῶν] βαρβαρικῶν· οἱ Κᾶρες γὰρ “βαρβαρόφωνοι”. ^[5]
 sch ran 1304^{4b} τὸ λύριον] τὴν λύραν. τί δεῖ] χρεῖα ἦ.
 sch ran 1305⁵ ὀστράκοις : ὅτι εἰώθασιν ἀντὶ λύρας κογχύλια καὶ ὀστράκια κρούοντες εὐρύθμως τινὰ ἦχον
 ἀποτελεῖν τοῖς ὀρχουμένοις. δεῦρο] ἐλθέ.
 sch ran 1308⁸ αὕτη ... ἐλεσβίαζεν] παρανόμους γάμους ἐποίει, ὡς οἱ ἐν Λέσβῳ. φάλαγγες : ἀράχνιον τι ἢ
 φάλαγξ· λέγουσι δὲ καὶ τῶν δακτύλων τὰ ἄκρα φάλαγγας, ἅπερ νῦν μᾶλλον — ψευδῶς —
 λέγει.
 sch ran 1311¹ ἡ δὲ ἐπέκτασις τοῦ εἰεῖει εἰεῖει λίσσετε κατὰ μίμησιν τῆς μελοποιίας. ἀπὸ τοῦ “πένω” τὸ
 “ἐνεργῶ”.
 sch ran 1315^{5b} πηνίσματα] ἔργα. μελέτας] διὰ.
 sch ran 1320⁰ οἰνάνθας] τῆς πρώτης ἐκφύσεως τῆς ἀμπέλου. περίβαλλ’] περίπλεζον.
 sch ran 1321¹ ὀρᾶς] πόδα. Κυρήνη τις ἐταῖρα ἐπίσημος, δωδεκαμήχανος ἐπικαλουμένη διὰ τὸ τοσαῦτα
 σχήματα ἐν τῇ συνουσίᾳ ποιεῖν.
 sch ran 1322^{2b} Κυρήνης] πόρνης. μελοποιῶν] ὁ.
 sch ran 1330⁰ τρόπον] πόνον. ὦ Νυκτὸς : παρὰ τὰ ἐξ Ἑκάβης Εὐριπίδου, ἐν μιμῇσι δηλονότι· οὕτω γὰρ
 παραγέγραπται· ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία Νύξ.
 sch ran 1331^{1b} κελαινοφαῆς] ἡ μέλαινα φαινομένη. πρόμολον] προελθόντα.
 sch ran 1332^{2a} ἔχοντα] τὸν ὄνειρον. μελαίνας] τῆς.
 sch ran 1335⁵ παῖδα] τόν. ἀπὸ τοῦ χαλᾶσθαι ἐν τῇ πίδακι.
 sch ran 1337⁷ ἦγουν τὸ ἀγγεῖον. ἀποκλύσω : καὶ τοῦτο μιμεῖται Αἰσχύλος.
 sch ran 1340⁰ τοῦτο δὲ λέγει, παρόσον ἀποδιοπομπεῖσθαι εἰώθασιν τοὺς χαλεπωτέρους τῶν ὀνείρων. φρούδη]
 γέγονεν.
 sch ran 1341¹ Γλύκη] ἡ. αἰ ἔχουσαι ἐξ ὄρους τὴν γονήν.
 sch ran 1345⁵ ξύλλαβε] βοήθησον. κνεφαῖος] σκοτεινή.
 sch ran 1350⁰ ἀποδοίμαν] ἀποδώσαιμι. ὁ δ’] ὁ ὄνειρος· ἢ ὁ ἀλέκτωρ.
 sch ran 1352² ἀκμαῖς] ὀξύτησιν. Ἰδας] τῆς.
 sch ran 1357⁷ ἐπαμύνατε] βοηθήσατε. Δίκτυννα] ἡ ἀπὸ ὄρους Δικτύνου.
 sch ran 1360⁰ κυνίσκας] μικρὰ σκυλάκια. ἀνέχουσα] κρατοῦσα.
 sch ran 1362^{2a} χεροῖν] ἐν. Ἑκάτα] ὦ Σελήνη.
 sch ran 1362^{2b} παράφηνον] δεῖξον. ἐς Γλύκης] τὸν οἶκον τῆς.

sch ran 1363 φωράσω] κλέψω. κάμοιγ' ἄλις] αὐτάρκως ἔχει.
 sch ran 1365a σταθμόν] ζυγόν. ἀγαγεῖν] ὑμᾶς.
 sch ran 1366a μόνων] γρ. μόνον. μόνων] πῶς.
 sch ran 1367a βάρος] σταθμός. νῶ] ὑμῶν.
 sch ran 1367c βασανιεῖ] δοκιμάσει ὁ σταθμός. τοῦτό με] ποιῆσαι.
 sch ran 1369 τυροπωλῆσαι] καμπανίσαι. ἐπίπονοί] κοπηροί.
 sch ran 1371a δεξιοί] καὶ ποιηταί· ἢ οἱ ἄνθρωποι. νεοχμόν] νέον.
 sch ran 1372b ἀτοπίας πλέων] θαύματος πεπληρωμένον. ὅστις] καὶ τίς.
 sch ran 1372c ἔλλειπτικῶς ὁμνύει· καὶ οὕτως ἔθος ἐστὶ τοῖς ἀρχαίοις ἐνίστε μὴ προστιθέναι τὸν θεόν·
 εἰώθεισαν δὲ τοῖς τοιούτοις ὅρκους χρῆσθαι ἐπευφημιζόμενοι, ὥστε εἰπεῖν μὲν “μὰ τόν”, ὄνομα
 δὲ μηκέτι προσθεῖναι. μὰ τόν] Διόνυσον· ἀττικῶς ἐλλείπει. ^[5]
 sch ran 1373a ὥομην] γρ. ὥμην. αὐτὰ] κατὰ τά.
 sch ran 1373b ἴθι] ἄγε. λαβομένω] τοῦ ζυγοῦ.
 sch ran 1373c λαβομένω] λαβόμενοι. κοκκύσω] συρίσω, σύνθημα δῶ.
 sch ran 1381 σταθμόν] καμπανόν. διαπτᾶσθαι] διαπετάσαι.
 sch ran 1382a Σπερχειῖ] ὦ. βούνομοί] ὑπὸ βοῶν κατανεμόμενοι.
 sch ran 1385a τὸ τοῦδε] Αἰσχύλου λόγιον. ταῖτιον] ὅτι χωρεῖ.
 sch ran 1385b ἑριοπωλικῶς : ὡς οἱ τὰ ἔρια πωλοῦντες βρέχουσιν αὐτά, ἵνα βαρύνωσιν ἐν τῷ σταθμῷ. τᾶρια]
 μαλία.
 sch ran 1389a εἰπάτω] ὁ Αἰσχύλος. κἀντιστησάτω] τῷ ἐμῷ ῥητῷ.
 sch ran 1390 ἡνὶ ἀντὶ τοῦ “ἰδοῦ”. ἢ χρυσὸς ἢ τι ἄλλο.
 sch ran 1392a ἄλλο] γρ. οὐδέν. θεῶν] ἀπὸ τῶν.
 sch ran 1396a ῥέπει p.i.m.] κατωφερὲς εἶσι καὶ κλίνεται. ἐξ οὗ καὶ “ῥοπή” ἢ βοήθεια. πείθω] εἶπα τήν.
 sch ran 1397a διασύρει τοὺς Ἀθηναίους διὰ τὸ καταπείθεσθαι ὑπὸ ῥητόρων αὐτούς. πειθῶ δὲ] μετάληψις.
 sch ran 1398a σοί] ἐν. καθέλξει] καταβιβασθεῖη.
 sch ran 1399 μούστί] ἤγουν ἐμοί. Ἀρίσταρχος φησιν ἀδεσπότης τοῦτο παραφέρεισθαι, ὡς Εὐριπίδου
 πεποιηκότος κυβεύοντας ἐν τῷ Τηλέφῳ, οὓς καὶ περιεῖλε· μήποτ' οὖν ἐκεῖθεν ἦν. ^[5]
 sch ran 1400a μᾶλλον δὲ ἐσχεδιακῶς ἂν εἴη ὁ Ἀριστοφάνης· οὐδὲ γὰρ τὸν Εὐριπίδην <τοῦτο>
 προφερόμενον, ἀλλὰ τὸν Διόνυσον χλευάζοντα. τινὲς δέ, ὅτι ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ ἦν ὁ τόπος· οἱ δὲ
 ἐν τῇ Ἰφιγενείᾳ τῇ <ἐν> Αὐλίδι. ἐμφαίνει δὲ καὶ Εὐπολὶς τοῦτο εἰδῶς· ἀποφθαρεῖς δὲ δύο
 κύβω καὶ τέτ[ταρα. τοῦτο δὲ Διόνυσος ὑποβάλλει αὐτῷ χλευάζων. βέβληκ'] ἔβαλεν. ^[15]
 sch ran 1401a σφῶν] ὑμῶν. φράσις] γρ.
 sch ran 1401b στάσις, στάσις] ἤγουν στάθμη.
 sch ran 1405a δεξιᾶ] ἐν τῇ. νεκρῷ] νεκρόν.
 sch ran 1408 καὶ ἡ γυνή, Κηφισοφῶν : διὰ τούτου δηλοῖ σχεδόν τι τὸ συναμφοτέρον, ὡς Κηφισοφῶν
 συνεποίει τὰ δράματα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ εἶχεν. ἄλλως : οὐχ ὡς μόνον συμποιοῦντος αὐτῷ
 τοῦ Κηφισοφῶντος τὰ δράματα, ἀλλὰ καὶ ὡς συνόντος αὐτοῦ τῇ γυναικί. σοφὸν μὲν Εὐριπίδην
 λέγει, ἥδεσθαι δὲ τῷ Αἰσχύλῳ. ^[5]
 sch ran 1413a οὕτως Ἀρίσταρχος ἄλλοι δὲ τούναντίον, καὶ ἑκατέρῳ συνηγορεῖν, καὶ μάλιστα, ὅτι ἥδεται
 Εὐριπίδην, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ προεῖπεν. τῷ δ' ἥδομαι p. ^[5]

sch ran 1413b i.m.] Εὐριπίδῃ· ἤγουν γελῶ αὐτόν, ὅσπερ γράφει ἰδιωτικῶς. κρίνω;] ἀμφοτέρους.
sch ran 1415b ὥς τὸ “ἔξει”, οὕτω καὶ τὸ “ἅπει”. ἅπει] καὶ ἅπελθε.
sch ran 1416 κρίνης] δοκιμάσης. εὐδαιμονοίης] ὦ Πλοῦτε.
sch ran 1417a πύθεσθῃ] δοτικῇ καὶ αἰτιατικῇ. ταδί] εἰς.
sch ran 1418 ἐπὶ] διά. σωθεῖσα] εἰς τὴν ἀρχαίαν εὐταξίαν ἐλθοῦσα.
sch ran 1419b ἄγῃ] ἐπιτελῇ. ὁπότερος] ὁποῖος.
sch ran 1422 περὶ Ἀλκιβιάδου : περὶ τῆς δευτέρας αὐτοῦ λέγει ἀποχωρήσεως, ἣν ἐκὼν ἔφυγε, κατελθὼν μὲν ἐπὶ Ἀντιγένους πρὸς ἐνιαυτοῦ τῶν Βατράχων, διὰ δὲ τὸ πιστεῦσαι Ἀντιόχῳ τῷ κυβερνήτῃ τὸ ναυτικὸν καὶ ἡττηθῆναι ὑπὸ Λυσάνδρου δυσχερανθεὶς ὑπὸ Ἀθηναίων. Ἄνδρων δὲ διαφέρεται πρὸς Ξενοφῶντα περὶ τῆς καθόδου. Καλλίστρατος δέ φησι , καθ’ ὃν ἐκπεσὼν ἐν Λακεδαιμόνι διατρίβων ἔπεισε Λακεδαιμονίους Ἀθηναίους Δεκέλειαν ἐπιτειχίσαι· τελέως δὲ πταίουσι. γεγόνασι δὲ Ἀλκιβιάδαι τέσσαρες, ἔχει] ἡ πόλις. ^[15]
sch ran 1425 ποθεῖ μὲν : παρὰ τὰ ἐκ τῶν Ἴωνος Φρουρῶν, ὅπου ἡ Ἑλένη πρὸς τὸν Ὀδυσσεά φησί· σιγᾷ μὲν, ἐχθαίρει δέ· βούλεταί γε μὴν. ὁ δὲ λόγος ποθεῖ μὲν ὡς δραστήριον, ἐχθαίρει δὲ ὡς τυραννικόν. μισῶ πολίτην : αὕτη Εὐριπίδου ἡ γνώμη, μὴ καταδέχεσθαι καθάπαξ Ἀλκιβιάδην· χαρακτηρίζει δὲ αὐτὸν ἅμα. ^[5]
sch ran 1427a ταῦτα δὲ φησιν Εὐριπίδης περὶ Ἀλκιβιάδου ὡς ὄντος αὐτοῦ τοιοῦτου, βραδέως μὲν ὠφελοῦντος τὴν πατρίδα, ταχέως δὲ βλάπτοντος. ὠφελεῖν] εἰς τό. ^[5]
sch ran 1428 βλάπτειν] εἰς τό. εὖ γ’, ὧ Πόσειδον] ἢ ἐπὶ ἐκπλήξεως ἢ ὡς ὦν οὗτος ὁ στίχος Εὐριπίδου.
sch ran 1430 ὑπηρετεῖν] χρή. δυσκρίτως γ’ ἔχω] διάκειμαι εἰπεῖν, ὅπερ ἐστὶ κρεῖττον.
sch ran 1431a ὁ μὲν] ὁ Αἰσχύλος. σαφῶς] ἰδιωτικῶς.
sch ran 1432a εἰ μὲν ὅλον τοῦ Εὐριπίδου, παρ’ ὑπόνοιαν· εἰ δ’ ἕτερον πρόσωπον τὸ “ αἴροιε ν” , ἄνευ ὑπονοίας ἐστὶ καὶ τὸ πρόσωπον ὁ Διόνυσος. Κινησίῃ] τῷ.
sch ran 1438a αὔραι] αἰ. αὔραι] αἰ πνοαί.
sch ran 1445 ἀμαθέστερόν πως] μὴ δεόμενον μαθήσεως καὶ ἐρμηνείας. τῶν] ἀπό.
sch ran 1446 ἴσως] γρ. ἴσθι. ἐπιχείρημα ἐκ τοῦ ἐναντίου.
sch ran 1449b τοῦτοισι] τοῖς νῦν δημαγωγοῖς. εἰκὸς ἦν πεπλάσθαι ὑπὸ τοῦ Παλαμήδους.
sch ran 1452 Κηφισοφῶν] εὗρεν ὁ. πόθεν] ἴσον τοῦτο τῷ “οὐδαμῶς.
sch ran 1455 χλαῖνα : εἶδος εὐτελές, οἶον ἐξωμὶς ἢ ἐπωμὶς ἢ τι τοιοῦτον.
sch ran 1459 ὁ δὲ νοῦς· μήτε χρηστὸν μήτε φαῦλον. ἢ δὲ σισύρα δοκεῖ βαπτῇ εἶναι, ἐκ δερμάτων αἰγείων, ἢ δὲ χλαῖνα ἀπὸ ἐρίων. μήτε . ^[5]
sch ran 1459b :: σισύρα] ἤτοι μήτ’ ἀγαθὸν μήτε κακόν. ξυμφερεῖ] ὠφελεῖ.
sch ran 1460 εὗρισκε] γνώμην. εἴπερ ἀναδύσει] θέλεις ὅτι.
sch ran 1460a πάλιν] εἰς τὴν πόλιν. ἀνίει] ἀνάδος, πέμπε.
sch ran 1463a εἰ τὴν μὲν Ἀττικὴν ὡς πολεμίαν ἐάσουσι τέμνεσθαι, ἢ καὶ οὐ τεμοῦσι, τὴν δὲ Λακωνικὴν περιπλεύσουσιν. καὶ ἄλλως : ἐπὶ τὴν Περικλέους φέρεται γνώμην, ὃς συνεβούλευσε περιπλεῖν τὴν πολεμίαν, μὴ μάχεσθαι δὲ τεμνομένης τῆς Ἀττικῆς. νομίσωσι] οἱ Ἀθηναῖοι. ^[5]
sch ran 1465 καὶ τοῦτο κατὰ τὴν τοῦ Περικλέους γνώμην, ὃς ἐκέλευσεν Ἀθηναίοις ἐμβαλόντων μὲν Λακεδαιμονίων εἰς τὴν Ἀττικὴν μὴ ἐπεξιέναι, ἀλλ’ ἔσω τοῦ τείχους μένειν αὐτούς, διὰ δὲ τῶν πλοίων ἐπιέναι τῇ Λακωνικῇ. τὸν οὖν κατὰ γῆν πόρον ἀπορίαν ἡγεῖσθαι, τὸν δὲ διὰ θαλάσσης, τοῦτον ἡγεῖσθαι πόρον. ἢ καὶ οὕτως· ἓνα μὲν πόρον ἡγεῖσθαι χρημάτων τὸ ναῦς ὡς πλείστας

ἔχειν, τὸν δὲ ἄλλον πόρον, ὃς ἔξω τῆς γῆς ἦν, τοῦτον ἀπορίαν νομίζειν, οἷον τὰ θεωρικὰ ἢ
δικαστικὰ ἢ ἐκκλησιαστικά. πρὸς ταύτην δὲ τὴν ἔννοιάν φησιν ὁ Διόνυσος “ πλὴν γ’ ὁ δικαστή
ς” , ὡς πολλῶν δαπανωμένων εἰς τὸν δικαστικὸν μισθόν. εὖ] καλῶς λέγεις. ^[15]

sch ran 1465a ἢ σφῶϊν καὶ ὑμῖν. κρίνοις ἄν] καὶ κρῖνε.

sch ran 1467c σφῶϊν] καὶ ὑμῶν. τοὺς φίλους] ἤγουν ἐμὲ τὸν φίλον.

sch ran 1475 τοῖς θεωμένοις] τοῖς ἀκροαταῖς. τὸ ζῆν] σε.

sch ran 1478c τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν] διὰ τὴν παρήχησιν γελᾶ αὐτόν. χάριεν] κρεῖττον, εὐφρόσυνον.

sch ran 1492a παρακαθήμενον] τινά. λαλεῖν] φλυαρεῖν.

sch ran 1493 μουσικὴν] ἤγουν τὴν ποιητικὴν καὶ λογικὴν τέχνην. δ’] γάρ.

sch ran 1496b σεμνοῖσι] ἐπηρμένοις. λόγοισι] φιλοσόφοις.

sch ran 1497a σκάρφος δὲ τὸ κονδύλιον. σκαριφισμοῖσι] ζωγραφίαις, ταῖς διατυπώσεσιν.

sch ran 1500 ἀναπαιστικά δίμετρα ἀκατάληκτα. τουτὶ] ἢ σχοινίον ἢ σημείον τι.

sch ran 1505 πορισταῖς] φιλολόγοις. στίξας] μαστίξας.

sch ran 1512 ξυμποδίσας] τετραποδίσας. τοῦ Λευκολόφου] τοῦ υἱοῦ.

sch ran 1515c σὺ δέ] ὦ Πλούτων. ὁ πανοῦργος ἀνὴρ] ἤγουν ὁ Εὐριπίδης.

sch ran 1523 μῆδ’ ἄκων] ὑπερβολικόν. μέλεσι] ἐν τοῖς.

sch ran 1526 ἡρωϊκὰ ἐξάμετρα. ὀρνυμένῳ] κινουμένῳ.

sch ran 1531 ἐπινοίας] βουλὰς. ξυνόδων] συνελεύσεων.

sch ran 1533a τούτων] ἀπὸ τούτων. πατρίοις ἐν ἀρούραις] κωμωδεῖ ὡς ξένον τὸν Κλεοφῶντα.